ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 6 АПРИЛ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 67 (7916)

СКРИПАЛИАДА

От местопредставлението: Новичок, новичок, да му тропнем казачок! 29

УНИКУМ

Индустрия за скрап - нямаме равни в света 10

Коледни заплати за Великден в Ловеч

Медици от държавната болница масово напускат заради нареждане на прокуриста пациентите да си плащат за всичко

На Великден служителите на закъсалата държавна болница в Ловеч най-накрая ще получат декемврийските си заплати. Вчера прокурист<u></u>ът на лечебното заведение д-р Ченко Чалъков обясни, че НЗОК е изплатила цялата дължима сума по клиничните пътеки, но ръководството забавило възнагражденията, защото парите отишли при кредиторите за покриване на запорите.

Проблемите в болницата продължават. Поради липсата на лекарства, консумативи и медицински персонал всички работещи в отделението по пневмология и фтизиатрия подадоха колективна молба за напускане. Шефът на отделението д-р Михаил Киров обвини прокуриста, че е наредил пациентите да заплащат всички консумативи, въпреки че са здравно осигурени. 5

ЧЕТИВО

ПЕГАС

За книгата, литературата и мисията на писателя 21

Неделник

Защо католици и православни празнуват на различни дати 13

БСП застава зад всеки свой кмет 3

Парламентът възложи проверка на топлофикационната мрежа 6

Снимка БГНЕС

И тази година омбудсманът Мая Манолова продължава националната си кампания "Великден за всеки – дари празник на баба и дядо". Вчера малчугани в София нашариха 500 яйца, които ще бъдат раздадени на възрастни и социално слаби хора

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ ВЪВ ВТОРНИК, 10 АПРИЛ

НЯКОЛКО ДУМИ

Павлета ДАВИДОВА

ПРОГРАМИРАНИ

С тъпо упорство "майката на нацията" отказваше да прояви загриженост, когато надзирателите протестираха за по-високи заплати и по-добри условия на труд. Вчера вътрешният министър Валентин Радев, който отказваше да увеличи заплатите на подчинените си, се загрижи за възнагражденията на чужди подопечни. Трябвало да има пари за надзирателите, за да се преборела корупцията. Да не забравяме - в ГЕРБ са всичколози и често са взаимнозаменяеми. Виждали сме го с Лили Павлова, Екатерина Захариева, Румяна Бъчварова... Кой знае и Валентин Радев дали не замисля трансфер в ново министерство.

"Майката на нацията" Цецка Цачева е забила токчетата в паркета на правосъдното министерство само и само да не я освободят от поста. Моето задължение като министър по отношение на изпълнение на управленската програма го изпълнявам, заинати се тя, когато й поискаха оставката заради избягалите рецидивисти. Явно за нея управленската програма е по-важна от реалното вършене на работа. И за ГЕРБ това е приоритет.

Митът, в който само политиците си вярват, че управленските програми винаги се изпълняват, периодично е разбиван от анализатори и наблюдатели. 12

ISSN 1311-1698

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Валентин Радев атакува пазачите, че са корумпирани

Индиректна атака за корупция и некомпетентност към надзирателите отправи вътрешният министър Валентин Радев. Макар не той, а колегата му от правосъдието Цецка Цачева да е ресорен министър, Радев се впусна в обяснения за системата на затворите. Според него повишаването на заплатите на надзирателите ще бъде от полза "за прекратяване на корупцията и наемане на по-качествени служители".

Радев се ядоса и на информациите, че само чистачка се е втурнала да гони бегълците. "Не е така. Всички така го казвате. Има и един социален работник. Той е служител на затвора и се е затичал след тях. Те са стреляли срещу него. Чистачката не е осъзнавала какво се случва. Жената е искала да види и тя, защото не е повярвала какво се случва", заяви той.

По думите на МВР шефа вече има над 100 сигнала за избягалите затворници, около 30 от тях били "по-вероятни". Радев не смята, че има опасност бегълците да са напуснали страната. "Много бързо заградихме, надявахме се още в София да ги хванем. Виждате колко са опитни. Те не са случайни. Много са опасни", оправда се вътрешният министър.

Снимка ПРЕССЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Президентът Румен Радев връчи почетен знак на Васил Михайлов за приноса на актьора към българската духовност и култура и по повод неговата 80-годишнина. Президентът отличи легендарния артист в сряда вечер на сцената на театър "Българска армия", където бившият депутат от БСП играе повече от 50 г., а снощи се превъплъти в ролята на Стоян Глаушев в постановката "Железният светилник". Още дълги години бъдете капитанът на българската доблест и на народната любов, пожела Радев на Васил Михайлов

Надзирателите обидени на властта, готвят нови протести

Синдикалисти се възмутиха от „истерията" около двамата рецидивисти от Софийския затвор

Надзирателите подготвят нови протести заради негативното отношение на институциите към тях. Провокирани са след изявленията, последвали бягството на двамата рецидивисти от Централния софийски затвор във вторник. В отворено писмо от Синдиката на служителите в затворите в България се възмутиха от негативното отношение за случващото се в местата за лишаване от свобода.

"Предвид създалата се истерия съвсем сериозно обмисляме възможността да възобновим нашите протестни действия. За да покажем на цяла България, че за нас удобството не може да бъде водещо, нашата кауза е връщането на достойнството и честта на професията. Парите за искането от нас увеличение на трудовите възнаграждения не заместват нашето здраве и живот. Затова настояваме да имаме механизъм за решаване на проблемите, който да бъде задействан не от конкретни събития, нито пък да бъде политизиран, както в случая", гневни са надзирателите. Според тях случващото се в затворите е пряка последица от водената политика в сектор "Сигурност", и в частност за местата за лишаване от свобода. Това е отражение на състоянието на държавата като цяло в лицето на политическия елит по време на целия преход, обобщават синдикалистите. Според тях вече над 20 години държавата произвежда все повече несигурност, а проблемите остават нерешени и все по-големи.

Междувременно в парламента вчера министърът на правосъдието Цецка Цачева каза пред журналисти, че ще се види със синдикатите веднага след празниците, за да обсъдят отново бонусите в системата и по-добри условия на работа в затворите. Попитана дали ще награди смелата чистачка от затвора, която единствена гонила бягащите убийци, тя отговори: "И по този въпрос ще помисля след празниците."

Припомняме, че след като двама рецидивисти избягаха необезпокоявано от Софийския затвор пред очите на няколко надзиратели, Цачева обяви, че има човешки грешки и техническо недокомплектуване на системите за сигурност. Свидетели пък обвиниха надзирателите, че са страхливи и не са предприели нищо, за да предотвратят бягството.

Тетрис и бързоварче помогнали за бягството

Ростислава ИВАНОВА

Тетрис и бързоварче се оказаха формалната причина Радослав Колев и Владимир Пелов да се измъкнат от затвора. Бягството станало при предаването на предварително заявени от тях вещи, обясни Цецка Цачева. Пратките съдържали игра Тетрис за Пелов и реотанче за загряване за Колев. Вещите били получени и предадени от надзиратели, без двамата да са били в контакт с посетители. На въпрос на ДУМА Цачева каза, че и към момента на бягството Пелов е бил под специален режим на наблюдение заради информация, че се готви да бяга.

Цачева заяви, че е шокирана от начина на бягството. "Необяснимо е как при режима, правилата, заповедите за разрешени вещи затворниците са се оказали въоръжени. Особено Пелов, който е с огнестрелно оръжие", описа тя видяното от записите от камерите в затвора.

След видеопрегледа от постовете си бяха освободени временно изпълняващият длъжността шеф на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" Свилен Цветанов и началникът на затвора в София Петър Кръстев. За оставките Цачева получила картбланш от премиера, мотивирала се с "престъпна небрежност" при изпълнение на задълженията. Начело на ГДИН временно ще застане един от зам.-директорите на Главна дирекция "Охрана" - Васил Миладинов. След новината за назначаването му обаче се появиха слухове, че той няма право да заема нито досегашния си, нито новия пост, защото бил съден за злоупотреба с алкохол, когато е работил в СДВР. Докато е изпълнявал служебните си задължения, той е карал пиян и е предизвикал катастрофа, твърдят независими източници.

Правосъдният министър продължи да твърди, че няма да подаде оставка, освен ако за това не настоява премиерът Бойко Борисов. "Всеки министър е готов във всеки момент. Но министърът на правосъдието по закон има отговорност за общо ръководство и контрол. Моето задължение като мистър по отношение на изпълнение на управленската програма я изпълнявам", заинати се тя.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Патриарх Неофит влезе вчера в храм „Св. Александър Невски" за началото на съборната св. Василиева литургия, в която се извършва чинът на Мироосвещението

България губи 30 млн. лв. от европарите за наука

България може да загуби поне 15 млн. евро, или около 30 млн. лева, от евросредствата за наука заради бавното им усвояване. Това призна вчера министърът на образованието Красимир Вълчев по време на парламентарния контрол.

Средствата в риск са от частта за изследователска дейност в Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж". При старта на програмата е заложено до края на 2018 г. да бъдат одобрени (верифицирани) 30% от усвоените по проекти евросредства. Почти сигурно е обаче, че това няма да се случи и около 30 млн. лева ще бъдат загубени.

За инвестиции в научна инфраструктура са заделени над 526 млн. лева, до момента не е усвоен нито лев, а първите договори бяха подписани в последните седмици - 4 години след старта на програмата. Те са за два вида центрове - за върхова наука и за компетентност. От времето на Меглена Кунева две години се точи сагата с намирането на оценители, което причини и забавянето, то няма как да бъде наваксано.

Общо договорените до момента пари за научна инфраструктура са 265 млн. лв. при предварително определени 350 млн. лева. Останаха свободни пари, понеже не във всички научни области има спечелени конкурси. Текат обаче обжалвания на класирането от страна на кандидати. Според министъра свободният ресурс е 87 млн. лева и тепърва ще се решава как да се оползотвори. Те може да се насочат към класирани като резервен списък проекти, но за това трябва одобрение от комитета за наблюдение на програмата. Другият вариант е парите да бъдат прехвърлени към европрограмата на икономическото министерство за конкурентоспособност.

Коментар на стр. 12

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

„Ние не мислим, а действаме. Продължаваме да издирваме затворниците“

ВАЛЕНТИН РАДЕВ ОБЯСНИ АДЕКВАТНОСТТА НА УПРАВЛЕНСКИТЕ РЕШЕНИЯ

БСП застава зад всеки свой кмет, оклеветен от ГЕРБ

Генади Събков сезирал прокуратура още през 2016 г. за порочна схема, за която сега е набеждаван

„Категорично заявяваме, че заставаме зад всеки кмет, издигнат от БСП, избран от съответната община, който работи в интерес на общината и спазва законите. Ще го защитаваме въпреки усилията на ГЕРБ за омаскаряването, оклеветяването и набеждаването им“. Това заяви вчера на брифинг в НС депутатът от „БСП за България“ Георги Свиленски по повод обвиненията на ГЕРБ за т. нар. „Мездрагейт“. Явно от ГЕРБ са решили, че трябва да започнат предизборната си кампания за местни избори с компрометиране на кметове на левицата, коментира той.

Малко по-рано на друг брифинг в парламента гербаджията Антон Тодоров и няколко депутати от мнозинството обвиниха кмета на Мездра в роднински и партийни назначения. От ГЕРБ представиха и свой вариант на „роднинската схема“ на кмета Генади Събков. На предишен брифинг Тодоров обяви, че са подали сигнал до главния прокурор за спортна зала в община Мездра, за която през 2014 г. държавата е дала 1,4 млн. лв., но още не била построена.

Бившият депутат на няколко пъти отклони журналистически въпроси дали в централата на ГЕРБ получават сигнали за нарушения на техни кметове и вземат ли мерки в такива случаи. Тодоров видимо се смути, след което каза, че ГЕРБ нямали намерение да вършат работата на БСП. Според него било работа на левицата да търси скандали в общините на ГЕРБ, защото „в БСП и без това нямали друга работа“.

Гербаджийските обвинения бяха оборени от Герги Свиленски, който показа, че кметът на Мездра Генади Събков е сигнализирал прокуратурата във Враца още на 24 юни 2016 г. Тогава той сезира държавното обвинение за всички нередности, които сега ГЕРБ „осветляват“.

„Човекът, когото те обвиняват, е бил този, който е посочил проблемите и е сигнализирал срещу действията на две фирми и общинската администрация. Няма да коментирам грозната и некоректна схема, представена от ГЕРБ. Тя няма нищо общо със схемите, които разпространявахме от БСП, защо при нас фактите бяха сигурни и проверени. Клеветите на гербаджиите целят да не се показват истинските проблеми на обществото“, категоричен бе Свиленски.

СРАМ, ЛЪЖАТ БЕЗОЧЛИВО

„Срам за ГЕРБ. Не знам с какво съм заслужил подобно внимание и такива откровени, безочливи лъжи по мой адрес. Жал ми е за премиера Борисов, като виждам колко некомпетентни хора са се впили в него и експлоатират абревиатурата ГЕРБ за мръсна кампания“. Това заяви в сряда кметът на Мездра Генади Събков. Той недоумява как опонентите му имат очи да твърдят, че има пръст в порочния проект за спортната зала.

„Още с встъпването ми в длъжност това бе първото нещо, на което обърнах внимание. Кой строи, какво строи, или по-точно - не строи, с какво разрешително и какви пари. Поисках вътрешен одит на договорите. След изнесените данни, подадох всички констатации до окръжната прокуратура във Враца, които започнаха цялостно разследване“, посочи Събков. Той припомни, че строежът на сградата започва още през 2007 г. и впоследствие се продължава през 2014 г. Бездействието обаче оставя обекта на кота нула и сега почти няма възможност да се довърши. Искам дебело да подчертая, че като зам.-кмет никога не съм се занимавал със строителството и договорите за този обект, още по-малко с обществените поръчки, категоричен бе Събков.

„Направихме и невъзможното да вдигнем на крака общината. Явно моята вина е, че станах кмет, че работя, че не мълчах за залата, а сигнализирах всички компетентни органи. Виновен съм също, защото съм единственият кмет, който върна повече пари, отколкото ми позволява законът, и затова ми е съставен акт. В такава абсурдна държава живеем!“, обяви Събков. Той припомни, че проверки вече са показали, че няма нарушения и в земеделските субсидии.

Левицата е с най-много актуални въпроси към властта

Депутатите от „БСП за България“ са внесли най-много въпроси и питания - съответно 447 и 23, на третата сесия на 44-то НС. Най-активни са били Георги Гьоков, Георги Стоилов, Иван Димов Иванов, Иван Валентинов Иванов, Любомир Бонев, Надя Клисурска-Жекова, Георги Йорданов, Светла Бъчварова, Манол Генов, Кристина Сидорова, Пенчо Милков, Лало Кирилов, Георги Свиленски.

През третата си сесия парламентът е приел 49 закона и 25 решения, имал е 37 редовни и едно извънредно пленарни заседания. От 11 януари до 4 април 2018 г. са внесени 35 законопроекта, като 19 от тях са на народни представители. Постъпили са 34 проекта за решения, от тях 30 са от депутати, има и един проект за декларация.

Приети са Закон за ратифициране на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между България и Македония, за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, за мерките срещу изпирането на пари и други. Парламентът е гласувал промени в Кодекса на труда, в Закона за социално подпомагане, в Закона за здравето, в Закона за насърчаване на инвестициите, в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и др., отчитат от НС.

Проведени са разисквания по питане относно политиката за изграждане на електронно управление, стратегия за запазване и развитие на общинските болници, политиката в областта на ядрената енергетика. Вчера се проведоха разисквания по питане на социалистите Станислав Владимиров, Таско Ерменков и Кристина Сидорова за политиката в областта на топлоснабдяването.

Корнелия Нинова продължи балканската си обиколка с посещение в Албания, където се срещна с премиера Еди Рама, с председателя на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа Микеле Николети и представители на леви партии от Европа и Западните Балкани. Според lidera па BSP разширяването на ЕС е важно за народите на Балканите. „Широка гражданска подкрепа ще даде тласък на преговорите. Едно властимащо гражданско общество е елемент на всяка демокрация. Западните Балкани са изправени пред редица предизвикателства като спазването върховенството на закона, борбата с корупцията, икономическата и социалната кохезия. Гражданите са основен двигател за преодоляване на тези проблеми“, заяви Нинова

Корнелия Нинова пита КЕВР за цената на тока

Юлия КУЛИНСКА

Лидерът на БСП Корнелия Нинова е изпратила писмо до председателя на КЕВР Иван Иванов, с което настоява за информация относно поисканото увеличение на цената за електроенергия за битови потребители за новия ценови период от страна на „ЧЕЗ Разпределение“ и „ЧЕЗ Електро“. Това обяви вчера в НС депутатът от „БСП за България“ Георги Свиленски.

„Ще има ли двуцифрено повишение на цената на тока? Явно е, че ГЕРБ не искат да покажат истинските проблеми на българското общество. Основното, което се крие, е, че през изминалите седмици от ЧЕЗ са заявили искане за повишаване на цената на тока, която засяга почти 3 млн. българи“, обясни Свиленски. Той обясни, че БСП си задава въпроса дали поскъпването няма връзка с бъдещото купуване на ЧЕЗ от „Инерком“. „Дали цената, която ще бъде повишена, няма да бъде платена от всички граждани и дали с повишението не се цели финансово подпомагане на бъдещия купувач на ЧЕЗ, който да може да си изплати задълженията при покупката“, заподозря Свиленски.

Припомняме, че в края на февруари ЧЕЗ, ЕВН и „Енерго-Про“ обявиха плановете си да поискат повишаване на цените от 1 юли 2018 г. По-късно трите ЕРП-та внесоха конкретните си искания в КЕВР. В съобщенията на енергийните компании не се посочва изрично какви са изчисленията им за новите цени на тока - уговорката е, че е възможно да настъпят промени, които щели да бъдат отразени.

Междувременно работодатели прогнозираха скок в цената на електричеството за домакинствата с между 15 и 30% заради спекулативното, според тях, поскъпване на тока на свободния пазар. От КЕВР признаха, че повишение на цените ще има, но твърдят, че то няма да е рязко.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Столичани останаха без шанс да си върнат билета от 1 лев

ГЕРБ отмениха оспорвана в съда наредба за цената на пътуването 20 дни преди произнасянето на ВАС

Деси ВЕЛЕВА

Столичани останаха без шанс да си върнат по-евтиния билет за пътуване в градския транспорт от 1 лев. Това стана вчера с утвърждаването на изцяло нова наредба за обществен превоз в София, в която се затвърждава приетата преди две години цена от 1,60 лв. Тя отменя старата, която се обжалва в съда и произнасянето му става безпредметно. За готвената от ГЕРБ врътка общинските съветници от БСП предупредиха още преди месец. Тогава социалистите изразиха възмущението си, че управляващите демонстративно не изчакват решението на ВАС на 25 април и приемат нов нормативен акт 20 дни по-рано.

Вчерашната дискусия по утвърждаването на документа в Столичния общински съвет очаквано премина бурно. Съветниците спориха близо час какво налага спешното приемане на изцяло нова наредба вместо промени в досега действащата. Един от мотивите на ГЕРБ бе, че трябва да се утвърди регламент за бъдещата тикет система. От БСП опонираха, че тя няма да влезе в експлоатация поне още две години и освен това около нея няма никаква яснота. Регулират се съществуващи отношения, а не бъдещи, контрира Милка Христова от групата на социалистите. Тя обвини управляващите, че с решението си да обезсърчават столичани да подлагат на проверка законосъобразността на актовете на общината. Новата наредба също може да се оспори в съда, но като дойде време за окончателно решение, вие пак ли ще я отмените, попита Христова колегите си от управляващата партия. Тя оспори и механизма, по който в новия документ се оправдава поскъпването на билета. Според нея в случая се борави с прогнозни данни и базисната цена е невярна. За лишаването на гражданите от правото на защита и справедливост предупреди и колегата й от БСП Иван Таков. Лидерът на социалистите в общинския съвет Калоян Паргов бе категоричен, че БСП е за по-конструктивна работа в полза на столичани, а не политическа конфронтация. Съветници извън групата на БСП направиха предложения гласуването на регламента да се отложи след произнасянето на съда, но в крайна сметка управляващите бетонираха скъпия билет с 38 гласа "за". 11 бяха "против", а шестима се въздържаха.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Альоша Даков се закле като общински съветник от БСП на мястото на починалия наскоро Марин Стоянов

БСП обвини управляващите в спад на средства за сигурност на столицата

Деси ВИОЛЕТОВА

Общинските съветници от БСП обвиниха управляващите, че не отделят достатъчно средства за сигурност в София. Това стана на извънредната сесия на СОС, на която представители на столичната полиция и на пожарната дадоха годишния си отчет за резултатите от работата си.

В своя декларация социалистите бяха категорични, че проблемите на сигурността не са приоритет нито на Столичната община, нито на кмета Йорданка Фандъкова. Съветници се мотивираха с факта, че според стратегията за сигурност всяка година трябва да се заделят по 13 млн. лв. за тази сфера. Вместо това за 2017 г. средствата са били малко над 8 млн. лв., а за 2018 г. - около 10 млн. лв., от които 2,1 млн. са похарчени за сигурността около НДК по повод европредседателството.

Сред останалите забележки на левицата са подценяването на проблемите с безопасността в крайните квартали и селата в околоградския район, както и обезпечаването на средата за сигурност от страна на СДВР. "Засега под това се разбира единствено концентрацията на полицейски сили в централната част на София, където присъствието на органите на реда е най-видимо", категорични са от БСП. Те отново напомниха за съществуващата от 10 години липса на 700-800 служители на СДВР.

Социалистите за пореден път алармираха, че общинската полиция е начин да се източва бюджетът на общината от държавата, която е абдикирала от задължението си да гарантира сигурността на всички български граждани. Затова левите обобщиха, че столичани живеят в несигурна среда, като настояха за избиране на отделен заместник-кмет по проблемите по сигурността.

Фандъкова пази с кон сечта в Западен парк

Един конен патрул ще пази от набезите на ромите, които масово секат дървета в Западен парк в София. Това обяви вчера Йорданка Фандъкова в отчета си за сигурността в града за изминалата година. Патрулът щял да тръгне обаче, когато се стабилизира времето. ДУМА припомня, че на 10 април жителите на няколко съседни района ще се съберат на протест срещу сечта в парка и нежеланието на отговорните институции да се справят с проблема.

В отчета си Фандъкова се похвали и с близо 4000 камери, които са поставени в различни точки на града, включително в училища и детски градини. През тази година ще бъдат монтирани още 292 камери.

ПОЧИНА

генерал БОРИС ТОШКОВ

Напусна ни един достоен българин - антифашист, патриот, социалист, отдаден до последно на своите младежки идеи, морал и човечност. След партизанските години той отдаде силите, опита и вещината си на изграждането на социалистическа България, на нейната народна армия и въоръжени сили. Един български генерал, който остана верен на идеалите на своята младост. Докато имаше сили, той с радост и вдъхновение общуваше с хората, с младежите, споделяше своите спомени за миналото и изстраданите истини за днешния ден.

Незабравим е споменът от общуването с младите хора и колектива на фондация "Устойчиво развитие за България" и СОК "Камчия". Благодарни сме за неговото приятелство, съвети и пример, които ни остави!

Дълбок поклон пред паметта и делото на генерал Борис Тошков.

Фондация "Устойчиво развитие за България" СОК "Камчия"

Намалява разкриваемостта на престъпленията

Спад в разкриваемостта на престъпленията с 14% в София отчетоха от СДВР на вчерашната сесия. В същото време със 7% са се увеличили икономическите престъпления. В СДВР през 2017 г. са постъпили повече от 117 000 сигнала за различни престъпления и нарушения. 59 на сто от всички регистрирани престъпления са свързани с кражби. Телефонните измами намаляват, но не спират, отбелязаха още от СДВР. Повече са престъпленията, свързани с разпространение и продажба на наркотици, като от столичната полиция признаха и за ръст на тези нарушения около учебните заведения.

ПРОКУРАТУРАТА ХВАНА 4800 РОДИТЕЛИ, НЕЗАПИСАЛИ ДЕЦАТА СИ НА УЧИЛИЩЕ

Върховната административна прокуратура (ВАП) е установила 4835 родители, които не са записали децата си в задължително предучилищно или училищно образование.

ВАП е направила проверка за законност на територията на цялата страна по спазване на изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование. Установени са 264 родители, които не осигуряват присъствието на децата си в допълнителното обучение. Съставени са 1173 акта за нарушение и 509 наказателни постановления.

Целта на проверката е да се обезпечи конституционното право на децата на образование, съобщават от ВАП. По официални данни над 200 000 деца не са обхванати в системата на образованието. Само в столицата 33 000 деца изобщо не са стъпвали в училище. Не е ясно колко са допълнително отпадналите от учебния процес.

Обжалват в КЗД наредбата на МОН за прием на първокласници

В началото на май Комисията за защита от дискриминация ще излезе с решение дали наредбата на МОН за прием на първокласници е дискриминационна. Документът въвежда уседналостта като водещ критерий за прием в I клас. За да имат предимство за някое училище, родителите трябва да докажат, че живеят в района над 3 години. За по-малък период бонусът е по-малък, а децата извън района не ползват никакво предимство.

Жалбата е на Огнян Соколов, който е баща на дете, на което предстои да бъде в първи клас. Комисията по дискриминация проведе вчера първото си заседание по жалбата.

ДУМА припомня, че според изискванията на наредбата на МОН всички общини трябваше да приемат свои правила за прием, които се основават на предимството за уседналост. Най-много критики предизвика утвърденият от Столичната община регламент заради големия наплив на деца към няколко определени училища.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Извинителните бележки стават част от амбулаторния лист

За безплатни „болнични" на децата настояха Кристина Сидорова и Надя Клисурска от "БСП за България"

Юлия КУЛИНСКА

"Извинителните бележки за деца от личните лекари ще се осигуряват чрез отметка в амбулаторния лист, по аналогия с болничния. След въвеждането на изменението бележките ще са безплатни. Всички необходими данни ще се попълват автоматично чрез софтуер". За промените в здравното ведомство съобщи вчера на парламентарния контрол здравният министър Кирил Ананиев в отговор на въпрос на депутатите от "БСП за България" Кристина Сидорова и Надя Клисурска-Жекова. Те припомниха, че според законодателството детското здравеопазване е безплатно. "За съжаление съществува практика общопрактикуващите лекари да събират такси за издаване на извинителни бележки на учениците с мотива, че то не влиза в пакета дейности, заплатени от НЗОК. Какви мерки ще предприемете за отмяна на тази несправедливост и детското здравеопазване действително да бъде безплатно", обърна се към Ананиев Сидорова.

"Известно е, че 45 на сто от българите живеят на прага на бедността, а 550 000 деца са в риск от социална изолация. Болшинството от тези семейства нямат възможност, ако се разболеят, да си платят таксата за бележка, която да удостовери защо детето не е посещавало училище. Факт е, че административната тежест върху джипитата е огромна и те имат своето основание да поискат заплащане. Добре е обаче и за хората, и за медиците това да не се случва", категорична е Клисурска-Жекова.

"Медицинските дейности, които се предоставят на пациентите и не се заплащат от тях, са регламентирани в наредба №3 от 20 март 2018 г. за заплащане на пакета от здравни услуги, гарантирани от НЗОК. Издаването на медицинска бележка не е включено в пакета от дейности, осъществявани от общопрактикуващите лекари", обясни Ананиев.

"Предвижда се становището за издаването на бележката да бъде самостоятелно обособена част от амбулаторния лист във вид на отрязък, който да може да се отдели от него и да се предостави на пациента. НЗОК вече е предприела действия за промяната в съответствие с нормативната уредба", подчерта министърът. Той уточни, че по софтуера се работи, и изрази надежда, че промяната ще влезе в сила до края на април.

Изготвянето на новия амбулаторен лист се налага заради пропуски в законодателството, които дават възможност на личните лекари да определят такса до 3 лв. за издаване на медицинска бележка за деца. За исканата такса сигнализираха майки още през март м.г. По-късно от МЗ обясниха, че издаването на болничен лист и извинителна бележка е безплатно, и уточниха, че услугите се покриват от Здравната каса. От Лекарския съюз пък заявиха, че това дава право на личните лекари да искат такси от пациентите, но припомниха, че децата до 18 г. не заплащат потребителска такса.

Изложба на наши археолози във Виена - първа в световната класация

В края на март авторитетното издание The Art Newspaper обяви изложбата на Националния археологически институт с музей (НАИМ) при БАН "Първото злато. Ада тепе: най-древният златодобивен рудник в Европа" за най-посещаваната изложба на антична тематика през 2017 г. Рейтингът е направен по броя посещения на ден. Експозицията дебютира на 7 март 2017 г. в Музея за история на изкуството (Kunsthistorisches Museum) във Виена, където бе отворена за посетители до 25 юни 2017 г. За малко над три месеца тя е привлякла 213 553 посетители.

Изложбата, за която ДУМА писа подробно, представя артефакти, открити в района на Ада Тепе - най-старата известна златна мина на Европа, при проучванията за открит рудник на това място на Дънди Прешъс Металс, който изцяло финансира археологическите проучвания.

"С 2241 посетители дневно, това е най-посещаваната изложба на антична тематика през 2017 г.," пише The Art Newspaper. В десетката след това се нареждат престижни изложби в Британ музеум в Лондон, Палацо дела Гран Гуардиа във Верона, Нойес музеум в Берлин, Бундескунстхале в Бон и Лувър-Ленс. Според ръководителя на разкопките, един от двамата куратори на изложбата и зам.-директор на НАИМ доц. Христо Попов, това е голямо признание за института и нашите учени. Изложбата е част от проекта "Златният път на Балканите през бронзовата епоха" между НАИМ при БАН и Института за ориенталска и европейска археология при Австрийската академия на науките. През есента на 2017 г. експозицията бе представена в Националния археологически музей в София в разширен вид.

СКАНДАЛЪТ В МУЗИКАЛНАТА АКАДЕМИЯ В ПЛОВДИВ ЕСКАЛИРА

Велиана ХРИСТОВА

Скандалът в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство (АМТИИ) в Пловдив ескалира. След като двама от преподавателите, несъгласни с политиката на ректора, с нарушенията и шуробаджанащината там, написаха писмо до Красимир Вълчев, те бяха заплашени с уволнение за това, че "уронват престижа на академията". Ректорът проф. Милчо Василев ги е обиждал и ругал непристойно пред Общото събрание, твърдят те.

Министър Вълчев е запознат със сигналите за нарушения в АМТИИ, изпратени до него, но досега не е известно да е взел отношение по тях. Завчера проф. Албена Димова, подписала писмото до него, е била наказана с последно предупреждение за уволнение, а другият преподавател - проф. Юлиян Куюмджиев е спасен от санкции засега, защото има защита като синдикалист и Съюзът на музикалните дейци, в чието ръководство е, стои зад позицията му. Нещо повече, възмущение от действията на ректора изрази с публично писмо председателят на Международната федерация на музикантите Джон Смит. Скандалът излиза на международно ниво, но МОН е пращало само формални проверки, заяви в питане до министър Вълчев левият депутат от пловдивската листа проф. Иво Христов. Сигнали за нарушения от АМТИИ са изпратени и до него. Смятате ли да направите задълбочена проверка по сигналите, пита Иво Христов. Според преподаватели от АМТИИ, ректорът Василев е навършил отдавна предвидената по закон възраст за заемане на щат от професори (максимум 68 г.) и няма право да остава на ръководния пост. Василев обаче участвал в частната структура БАНИ и се представял за "академик". Причината е, че академиците - които обаче са от БАН и са законни, може да работят до 70. Частното сдружение БАНИ по закон не дава никакви подобни права.

В навечерието на Великденските празници кметът на община Костенец Радостин Радев подари играчки на всички детски градини на територията на общината. Кметът, излъчен за втори мандат от БСП, зарадва малчуганите с нови конструктори, кукли, камиони и книжки

БСП дари социални институции в Перник за Великден

Традиция стана всяка година по случай Великден Областният и Общинският съвет на БСП и младите социалисти в Перник да даряват козунаци, яйца и сладкиши на домове за деца, кризисни центрове и социални институции. Лидерът на левицата в града Кирил Леонов, членове на ръководството на партията, новоизбраният председател на МО Йордан Малинов и младежи посетиха Кризисния център в кв. "Калкас", центъра за настаняване от семеен тип в кв. "Драгановец", защитеното жилище на ул. "Луганск", дома в кв. "Варош" и клуба на пенсионерките към БЧК и ги поздравиха с празниците. От разговорите стана ясно, че държавната социална политика не допринася достатъчно за доброто развитие на социалните институции. В тях има належаща нужда от таблет, принтер, спално бельо, санитарни консумативи. Социалистите от БСП поеха ангажимент за решаване на казуса. Необходима е много по-отговорна и финансово обезпечена държавна политика в социалната сфера и по-голяма грижа за хората, изпаднали в беда, заяви Леонов.

Ловешката болница получава декемврийски заплати за Великден

Служителите на ловешката болница ще получат декемврийските си заплати за Великден, съобщи вчера по БНР прокуристът ѝ д-р Ченко Чалъков. Здравната каса вече е изплатила цялата сума за клиничните пътеки на лечебното заведение, но парите отиват директно към кредиторите за покриване на запорите. Това бе и причината ръководството да не изплати дължимите възнаграждения, обясни той.

Припомняме, че поради липсата на лекарства, консумативи и медицински персонал всички работещи в Отделението по пневмология и фтизиатрия пододоха колективна молба за напускане. Според шефа на отделението д-р Михаил Киров най-сериозният проблем е от последните 2-3 месеца, когато финансовото положение на болницата достига дотам да не може да осигурява нужните лекарства на пациентите.

"Почти 90% от пациентите си купуват всичко - спринцовки, игли, всички видове консумативи. Това се отразява и на качеството на нашата работа. Постоянният психически тормоз от страна на болни и техните близки, че са здравно осигурени и че им се налага да плащат - това са ежедневни скандали", коментира Киров. Той уточни, че нямало официална заповед на прокуриста пациентите да купуват сами консумативи, но Чалъков "го е казвал в съвещателен тон". Той се оплака и от силно намаленият състав на отделението, което налагало всички да полагат извънреден труд след работа, която не им се заплащала.

Прокуристът отрече да е нареждал устно пациентите да си плащат лекарства и консумативи и обвини д-р Киров, че не давал дежурства. Чалъков бе категоричен, че отделението по пневмология и фтизиатрия няма да бъде закрито, и увери, че най-късно следващата седмица ще бъдат осигурени кардиолози. Прокуристът искал да обедини отделенията по кардиология и пулмология, а д-р Киров можел "винаги да напусне".

Коментар на стр. 12

EUR: 1.95583 GBP: 2.23792 ⇧ USD: 1.59529 ⇧ CHF: 1.65805 ⇧

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Парламентът възложи проверка на топлофикационната мрежа

Недомислици при разпределението и отчитането на топлинната енергията водят до недоверието на потребителите, заяви Таско Ерменков

До началото на новия зимен сезон - 1 октомври, Министерството на енергетиката трябва да представи в парламента доклад за състоянието на топлоснабдителната мрежа и съоръженията. Това възложиха вчера депутатите на министъра на енергетиката Теменужка Петкова след разискване на темата в парламента. То бе по искане на народните представители от "БСП за България" Таско Ерменков, Кристина Сидорова, Любомир Бонев и Станислав Владимиров. Решението за доклада беше одобрено със 167 гласа "за" и един въздържал се.

По време на разискванията Ерменков, който е и заместник-председател на комисията по енергетиката, поиска да се създаде работна група с участието на всички заинтересовани страни, за да се постигане консенсус, който да позволи развитие на топлоподаването в интерес на потребителите. Той и призова министър Петкова да предостави на комисията по енергетика информация за техническата изправност на дружествата. Задължени сме да намерим решенията, които ще гарантират по-нататъшното развитие на сектора, заяви Ерменков.

Недомислици, свързани с разпределението и отчитането на топлинната енергията, водят до недоверието на потребителите към качеството и количеството на това, което са получили и трябва да плащат, заяви Ерменков. Той каза, че услугата топлоснабдяване е колективна, не може и няма как да бъде индивидуална, защото е планирана в кварталите и градските среди като колективна и солидарна. Но именно тази особеност на услугата води до проблемите в сектора, липсата на доверие за качеството и количеството на топлинната енергия и цената към топлинните счетоводители и т.н. Топлинната енергия не е пазарна стока и параметрите в договорите се утвърждават от независимия регулатор. Това означава, че има много малко параметри, които могат да бъдат договаряни от крайния потребител, каза депутатът.

По думите на Любомир Бонев инвестициите в топлопреносната мрежа в България, ако въобще има такива, са минимални. Той припомни, че за два месеца - от 1 януари до 27 февруари, в "Топлофикация - Перник" е имало 17 аварии. Въпреки това сметките на жителите на града са коригирани само с 2 лв.

В страната има 12 топлофикационни дружества, от които само едно - "Топлофикация София", е общинско, а останалите са частни. 67 млн. лв. са инвестираните средства в 11 топлофикационни дружества от 2013 до 2017 г., заяви Теменужка Петкова. Тя уточни, че са отчетени извършени инвестиции, срещу които дружествата са получили безплатни квоти в размер на 3 млн. лв.

По време на дебатите депутатът от ГЕРБ Валентин Николов заяви, че тези дружества не трябва да бъдат оставени да фалират, защото ще се предизвикат критични ситуации - електропреносната мрежа не е разчетена за работа без тези централи, а и чистотата на въздуха ще се влоши допълнително. Трябва цялостна стратегия за тези дружества, каза още той и допълни, че тя трябва да стане част от енергийната стратегия на България. Николов препоръча да се заложат в плановете за развитие инвестиции в мрежата, която е много остаряла.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Има много малко параметри от топлофикационната услуга, които могат да бъдат договаряни от крайния потребител, заяви Таско Ерменков

Застрахователите не щат да финансират борбата с градушките

Асоциацията на българските застрахователи се обяви против новия модел за финансиране на Изпълнителната агенция "Борба с градушките", който предвижда участие и на застрахователните дружества. Това се посочва в становище по повод предложената концепция на земеделското министерство на Закон за превенция от природни бедствия и неблагоприятни климатични събития в земеделието. Тя предвижда преобразуването на агенцията в държавно предприятие, което ще обезщетява фермерите. То ще се издържа със средствата, които сега държавата отделя за борба с градушките и за обезщетения на пропаднали площи, задължителни вноски на фермерите според субсидиите за площ и вноски на застрахователите. Секторът обаче смята, че стратегията има сериозни недостатъци и я определя като обществено несправедлива.

Според застрахователите моделът ще оскъпи застрахователната услуга, и то в най-масовите застраховки, като Каско например, и няма да има ефект върху развитието и стабилизирането на пазара на земеделски застраховки. Асоциацията очаква позадълбочена дискусия, анализ и промяна в предложената регулация. В организацията членуват 28 компании, представляващи над 93% от българския застрахователен пазар.

В 33,3% от предприятията не достига работна сила

Всяко трето промишлено предприятие страда от недостиг на персонал. Това показват данни от бизнес анкета, проведена от НСИ в началото на април тази година. Според анкетата през март тази година 33,3% от промишлените предприятия посочват недостига на работната сила като фактор, затрудняващ дейността им.

Въпреки проблема с липсата на кадри през януари 2018 г. при промишленото производство е регистриран ръст от 3,5% спрямо съответния месец на 2017 г. Най-голямо увеличение има в преработващата промишленост - с 10,3%, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 8,7%, и в добивната промишленост - с 4,6%.

Строителството на обекти в страната се е увеличило с 24,2% през януари 2018 г. в сравнение със същия месец на миналата година. Сградното строителство се е увеличило с 31,6%, докато инфраструктурното - с 15,5 на сто. През четвъртото тримесечие на 2017 г. индексът на цените на жилищата е нараснал с 8,2% в сравнение със същото тримесечие на 2016 г.

Произведеният брутен вътрешен продукт през четвъртото тримесечие на миналата година възлиза на 27,4 млрд. лв. На човек от населението се падат 3876 лв. от стойностния обем на показателя. Растежът по този показател е от 3,5% спрямо четвъртото тримесечие на 2017 г.

През четвъртото тримесечие на 2017 г. броят на безработните е 189,3 хил., като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2016 г. броят им намалява с 11,9%.

МЕЖДУНАРОДНИТЕ ПРЕВОЗВАЧИ ЗАПЛАШВАТ С ПРОТЕСТИ

Българските международни превозвачи се готвят за реални протестни действия, ако се приемат европейските законодателни предложения, част от пакета "Мобилност". Те обмислят мирен протест пред Националния дворец на културата по време на срещата на върха за Западните Балкани през май. За намеренията си те информираха транспортния министър Ивайло Московски, пред когото заявиха, че са готови и на крайни мерки, включително и чрез затваряне на границата с камиони.

"Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията застава твърдо в подкрепа на българските фирми, извършващи международни превози, в исканията им за справедливо европейско законодателство. В Брюксел колегите от Постоянното представителство на България към ЕС в сектор "Транспорт" също защитават нашата позиция", заяви Ивайло Московски по време на среща с представители на браншови организации, свързани с международния превоз, цитиран от транспортното ведомство.

В разговора с превозвачите са обсъдени европейските законодателни предложения, част от пакета "Мобилност". По няколко теми превозвачите изразяват остро недоволство – почивките, командировките, връщането на шофьори у дома. Те са категорични, че обсъжданите промени нарушават основните принципи на Европейския съюз за свободно движение на хора, стоки и капитали, правата на шофьорите, както и Хартата за правата на човека. Московски обяви, че ще внесе доклад в Министерския съвет, чрез който да информира министър-председателя Бойко Борисов за нарастващото напрежение в сектора.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ:

На пазара има достатъчно българско агнешко

Цената преди Великден в магазините е между 13 и 16 лв. за килограм

На пазара има достатъчно произведено в България агнешко месо, съобщи пред БНР председателят на Националната овцевъдна и козевъдна асоциация Симеон Караколев. По неговите думи приблизително половината от агнетата в стопанствата ще бъдат продадени на дребно още от самите ферми. Останалите ще се реализират в търговската мрежа в България. Осъществен е и износ за Хърватия и Италия.

Караколев съобщи, че в Румъния цената на животните е с 10 до 30% по-ниска от тази в България, затова търговците купуват месо оттам. Цената на българското агнешко е от 5,50 до 7 лв. за килограм живо тегло в зависимост от региона. Според Караколев в магазините цената не би трябвало да надхвърля 15 лв. на килограм.

Броени дни преди Великденските празници цените на килограм агнешко в търговската мрежа върви между 13 и 16 лв. Цената на вносното е по-ниска. Засега не се потвърждава заканата на гръцките фермери, че ще продават агнешкото си в България заради ниските изкупни цени в южната ни съседка. Това показва справката на Областната агенция по безопасност на храните в Благоевград, която контролира движението на живи животни и прясно месо във вътреобщностния пазар. Въпреки че агнешкото месо у нас е около 3 евро за килограм живо тегло, а в Гърция е малко над две евро, няма данни фермерите от южната ни съседка да атакуват нашия пазар, съобщи д-р Атанас Григоров от БАБХ.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

По думите на шефа на овцевъдната асоциация българско агнешко може да се намери по магазините. "Така е направена нормативната уредба в страната, че потребителят няма как да разграничи това месо, което купува от магазина, дали е българско или румънско, или от друга страна членка на ЕС", коментира той. Информация за произхода на месото потребителят може да получи единствено, ако настоява и в магазина му покажат документите за произход. Но на една опашка в хипермаркета на практика това не се случва. Караколев заяви, че печат на месото се слага там, където е обработено последно, т. е. това не е гаранция, че месото е от страната, сложила печата. Въпросът, според него, може да се реши с браншови стандарт, за да знае потребителят какво купува. Нелоялните практики, като замразено месо или шилешко вместо агнешко се забелязват все по-рядко, отбеляза още Караколев.

Предлагат еднодневните договори за земеделци да са и 4-часови

Еднодневните трудови договори за селскостопанските работници ще могат да са както 8-часови, така и 4-часови. Това ще стане възможно, ако Народното събрание приеме поправките в Кодекса на труда, предложени от група народни представители от ГЕРБ. В момента в закона е записано, че продължителността на работния ден с този тип краткосрочни договори може да бъде не по-малко от 8 часа. Това обаче е проблем за някои земеделски стопани, чиято дейност не предполага целодневна заетост, но те са длъжни да платят осигуровки за пълен работен ден.

Еднодневните трудови договори бяха въведени от 1 юли 2015 г. Инициатор на промените в трудовото законодателство тогава бе социалният министър Ивайло Калфин, който получи подкрепа от някои от големите браншови асоциации в земеделския сектор. Подобни договори могат да се използват максимум 90 календарни дни в годината. По тях не се признава трудов стаж, но се трупа осигурителен стаж - работодателят плаща здравни и социални осигуровки. А не се трупат години за пенсия, тъй като назначените с този тип договори могат да бъдат официално регистрирани като безработни.

Винетки и пътните такси ще се обработват ръчно два дни

Винетките, пътните такси и разрешителните режими ще се обработват ръчно по граничните пунктове от 20 ч. на 8 април, неделя, до 08 ч. на 10 април, вторник. Причината за това е, че съответният модул няма да работи автоматично поради технически процедури. В този период на всички пунктове пътните и винетните такси ще бъдат плащани в брой. От агенция "Митници" заявиха, че не се очаква техническите процедури да се отразят на обработката на леки автомобили и автобуси, тъй като при тях се контролира само наличието на валиден винетен стикер. Няма да спира и обработката на товарни автомобили. Ще подсигури допълнително служители на всички трасета за ръчна обработка на товарните автомобили, уверяват още от митниците.

АВТОСЕРВИЗИТЕ ЩЕ МИНАТ НА РЕГИСТРАЦИОНЕН РЕЖИМ

Създаването на единен регистрационен режим на всички автосервизи, при еднакви правила и контрол, ще повиши безопасността на пътя и ще защити правата на собствениците на автомобили. Това бе общото мнение на среща между министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски и представители на Асоциацията на автосервизите. Към момента няма регулация за извършването на автосервизна дейност в България, затова предвиждаме да бъдат въведени минимални изисквания за квалификацията на персонала и за дейностите, които се извършват, каза по време на разговора Московски. "Ще предложим сервизите да издават документ за гаранция за извършените ремонти. Освен това трябва да бъде ясно какъв е произходът на частите, които се влагат", каза още Московски.

По думите му базата данни ще дава възможност за създаването на история на техническата поддръжка на автомобилите. Така ще е ясно във времето за дадено превозно средство какви ремонти са извършени, кога и от кои сервизи. "Целта е не да се затварят сервизи, а всички да излязат на светло и да работят при еднакви правила и контрол", каза Московски. Първата седмица след като законопроектът бъде пуснат за публично обсъждане, ще се проведе национална кръгла маса с представители от всички градове и всички заинтересовани по темата, за да бъдат намерени най-точните решения по законопроекта.

ПЛАЩАМЕ ТАКСА ЗА ПРИЕМАНЕ НА БАНКНОТИ НАД 1000 ЛВ. В БНБ

Управителният съвет на Българската народна банка (БНБ) променя от 10 април тарифата за таксите, които централната банка събира за обслужване на клиенти с банкноти и монети, съобщи пресцентърът на банковия регулатор. Досегашната тарифа влезе в сила през ноември 2016 г. Операциите с пари се извършват на касите на териториалните поделения на "Дружество за касови услуги" в София, Плевен, Пловдив, Варна и Бургас.

Без такса ще е приемането на банкноти до 1000 лева, разделени по купюри, при внасяне по сметка, когато титулярът е от държавни организации на бюджетна издръжка. При вноска над 1000 лева обаче вносителят трябва да плати 0,3% върху разликата над 1000 лева, но не по-малко от 0,50 лева. Когато парите не са разделени по купюри, таксата на БНБ е 0,5% върху цялата сума, но не по-малко от 1 лев. Без такса ще е приемането на разменни монети от купюри по 1 и 2 стотинки, както и на пари до 100 лева от 5, 10, 20 и 50 стотинки. При изплащане на банкноти и монети при теглене от сметка до 1000 лева държавните ведомства са освободени от такса. Без такса е приемането на пари с неизтекъл срок на обмяна, както и на повредени български банкноти и монети. Няма да се плаща такса за банкноти до 100 броя, когато са повредени при активиране на средства против кражба, както и при опит за грабеж с доказан документ от МВР.

ДЪЛЖИМ ДАНЪК В ХОТЕЛА ПРИ ОТДИХ В ГЪРЦИЯ

Туристите в Гърция ще трябва да плащат данък дори при резервирането на хотел за половин ден. Това обявиха гръцките власти, разяснявайки особеностите на курортната такса, която влезе в сила от 1 януари тази година. Данъкът важи за всички туристи, които са се настанили в хотели от всички категории или в лицензирани мебелирани апартаменти или къщи. В зависимост от категорията данъкът от всеки турист за денонощие е различен. За хотели 1 и 2 звезди ще се плаща 0,5 евро. За 3 звезди - 1,50 евро на денонощие. За хотели с 4 звезди - 3 евро, а за хотели с 5 звезди таксата ще е 4 евро. Данъкът трябва да се плаща и при краткосрочна аренда чрез онлайн платформи, от типа на Airbnb, но само в случаите, ако има допълнителни услуги - закуска или предоставяне на спално бельо. В този случай данъкът на човек е 0,5 евро на ден.

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

Студенти протестират в сепаратисткия индийски щат Кашмир. През последната седмица той стана арена на сблъсъци между армията и местното мюсюлманско население, завършили с над 20 жертви

Десните в Бразилия вкарват Лула в затвора

Това ще попречи на популярния политик да спечели президентските избори тази есен

Федералният върховен съд в Бразилия, който е най-висшата съдебна инстанция в страната, отхвърли молбата на бившия президент Луис Инясио Лула да Силва за временно отлагане на присъдата му по обвиненията в корупция. Заседанието, на което бе взето решението, бе излъчено на живо по канала на съдебния орган в YouTube.

Присъдата означава, че в близките дни Лула да Силва може да бъде изпратен в затвора, където се очаква да лежи повече 12 години заради злоупотреби с власт, пране на пари и корупционни схеми. Най-напред обаче първата съдебна инстанция трябва да поеме делото му от по-висшестоящите и да издаде съответната заповед. Този процес може да отнеме от няколко часа до няколко дни.

Лула да Силва настояваше за правото да остане на свобода, докато не бъдат разгледани всичките му обжалвания, надявайки се, че в това време ще може да се кандидатира и да спечели отново президентските избори в страната.

Но след 10-часов дебат 11-членният ФВС не се произнесе в негова полза. Първоначално гласовете бяха поравно (5 на 5), а решаващият вот бе даден от председателя на съда Кармен Лусия. Тя каза, че не счита конкретната ситуация за нарушение на презумпцията за невиновност. Коментарът й бе свързан с бразилското законодателство, според което, ако подсъдимият обжалва дадено съдебно решение, той остава на свобода, докато присъдата не бъде потвърдена и на втора инстанция.

Решението на най-висшата съдебна инстанция в страната раздели не само съдиите, но и бразилците. Заседанието на съда преминаваше в неспокойна обстановка. Край сградата се бяха събрали хиляди както привърженици, така и противници на Лула. Наложи се дори полицията да постави временни заграждения край сградата. Освен това по цялата страна се проведоха многохилядни манифестации също както на привърженици, така и на противници на бившия държавен глава.

Десницата продължава да смята Лула за лицето на корупцията, която е обхванала целия политически елит в най-голямата южноамериканска страна.

Левите обаче помнят времето между 2003 и 2011 г., когато Лула бе на власт, а Бразилия процъфтяваше, измъквайки десетки милиони граждани от бедността. Сега той има подкрепата на 40% от бразилците и никой не се съмняваше в неговата победа на изборите тази есен. Той обаче няма да участва в тях, защото ще излежава присъдата.

Скандалът с „Фейсбук“ стана още по-голям

Социалната мрежа “Фейсбук” призна, че всъщност броят на потребителите, чиито данни са били използвани от фирмата “Кеймбридж аналитика”, е 87 млн. души, а не 50 млн., както се твърдеше досега.

Скандалът избухна, след като се разбра, че британската фирма “Кеймбридж аналитика” е събрала с помощта на психологически въпросник, на който са отговорили 270 000 души, личните данни на 87 млн. души. Това е позволило на компанията да си направи огромна база данни, преди да бъде наета от екипа на настоящия президент Доналд Тръмп по време на предизборната му кампания. Следващата седмица основателят на социалната мрежа Марк Зукърбърг ще се изправи да дава обяснения пред американските парламентаристи.

Австралия ще разследва Facebook във връзка с предполагаеми нарушения на неприкосновеността на личния живот, заявиха властите. Поголямата част от данните, споделени с “Кеймбридж аналитика”, са от Съединените щати - 81,6%, а Австралия е на 10-о място след страни като Филипините, Индонезия и Индия.

“Кеймбридж аналитика” отвърна на това съобщение, че изтичането засяга само 30 милиона потребители, което е доста по-малко от заявените от социалната мрежа “87 милиона”. “Кеймбридж аналитика” има данните за не повече от 30 милиона души. Това ясно е посочено в договора ни с изследователската компания “Глобални Научни Изследвания” (ГНИ). Ние не сме получавали повече данни от договорените”, пише в имейл, изпратен от фирмата.

ГЪРЦИЯ ПРАЩА 7000 ВОЙНИЦИ ДО ТУРСКАТА ГРАНИЦА

Гръцкият министър на отбраната Панос Каменос разпореди да бъдат изпратени допълнителни войски на островите в Егейско море и в граничните райони с Турция. Каменос заповяда в района на островите на река Марица да бъдат изпратени допълнително 7000 войници. “Ако се опитат да оспорят и една педя от нашата територия, ние, обединените гърци, ще ги унищожим”, каза Каменос по време на военно обучение на остров Икария.

Според него “целият гръцки народ трябва да внимава, защото врагът непрекъснато провокира”.

“Ние не се страхуваме, но няма да падаме на колене заради техните провокации, заплахи и обиди. Те ни правят по-силни”, каза още Каменос, който е и лидер на дясната екстремистка формация “Независими гърци”. Тя участва в управляващата коалиция на премиера Алексис Ципрас, който пък е лидер на лявата партия “Сириза”.

Напрежението между Гърция и Турция напоследък отново се покачи. Гърция недоволства заради двамата гръцки войници, задържани в Турция, и провокациите на Анкара в Егейско море, докато турският президент Ердоган настоява Гърция да му предаде осем турски военнослужещи, потърсили убежище в Гърция след опита за преврат, и дори обвърза двата случая. Порано през седмицата Ципрас нарече Ердоган “султан”, който не се съобразява със законите, докато Каменос заяви, че турският държавен глава е “напълно откачил”.

КРАТКИ

Меркел отива в САЩ на 27 април

Германският канцлер Ангела Меркел ще посети САЩ на 27 април. Това съобщава в. “Билд”.

Изданието уточнява, че Меркел ще има среща във Вашингтон с американския президент Доналд Тръмп. Според “Билд” тази информация е потвърдена от няколко източника. До момента няма официално потвърждение от кабинета на Ангела Меркел за тази визита.

Шиндзо Абе се сблъска с нов скандал

Министър-председателят на Япония Шиндзо Абе се сблъска с остра критика, след като новият министър на отбраната е открил дневници от операцията на японската армия от 2004 до 2006 г. в Ирак. Участието на японски военни в сраженията в Ирак беше една от рисковите и големи операции от Втората световна война насам. Министерството е открило документите по-рано, но не съобщило на предишния министър. Аферата идва, след като последни проучвания показаха намаляваща подкрепа за Абе след скандала за продажбата на държавно имущество, за който е имало опити да се покрие.

Нюйоркски полицаи застреляха невъоръжен мъж

Полицаи от Ню Йорк убиха афроамериканец, живеещ в Бруклин, след като сбъркаха лулата му за огнестрелно оръжие. Стрелбата, която идва малко след подобен инцидент в Сакраменто и се извършва навръх 50-годишнината от убийството на борец за равноправие Мартин Лутър Кинг, е поредният случай на полицейско насилие в САЩ.

Опозицията в Албания блокира пътища

Опозицията блокира четирите основни магистрални кръстовища в Албания в протест срещу правителството, обвинявайки го във връзки с организираната престъпност и в увеличаването както на данъците, така и на бедността, съобщава “Асошиейтед прес”. Оглавяваната от консервативната Демократическа партия опозиция бойкотира заседанието на парламента днес, започвайки кампания за “гражданско неподчинение”, блокирайки основните пътища в страната и призовавайки хората да не плащат увеличените данъци.

Испански полицаи показват осем тона хашиш, заловен при две операции в провинция Андалусия

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

ЮЛИЯ СКРИПАЛ:

С мен и баща ми всичко е нормално

ОЗХО: Не може да се установи откъде е отровата, използвана в Солсбъри

Не може да бъде установен произходът на отровното вещество, което е било използвано срещу бившия руски шпионин и двоен агент Сергей Скрипал, констатира Организацията за забрана на химическите оръжия (ОЗХО) след свое заседание.

"Една мисия на ОЗХО ще може да установи само химическата структура на веществото, но не и произхода му", заяви постоянният представител на Русия в организацията Александър Шулгин. ОЗХО е проучила информацията за нервно-паралитичното вещество "Новичок", който според Великобритания е руски. Установено че, че такова вещество "никога не е било обявявано от нито една държава, участваща в Конвенцията за забрана на химическите оръжия. При влизане в ОЗХО всяка държава е задължена за обяви наличните типове отровни вещества, както и количествата от тях, с които разполага. Тя е длъжна и да поеме отговорност за унищожаването им.

Междувременно стана ясно, че Великобритания крие за домашните любимци на Скрипал, чиято участ може да доведе до разкриване на отравянето му. Москва се оплака от липса на информация за тях. Говорителката на руското външно министерство заяви на пресконференция: "Ние имаме достоверна информация, че Скрипал са имали домашни любимци в къщата си. Това е пряко свързано със случая, особено ако говорим за атака с химическо оръжие. Има доста улики, че отравянето им се е случило в дома им. Къде са животните и в какво състояние са? Защо британската страна още не е споменала нищо за тях? Говорим за живи същества и ако се използват токсични агенти тези същества вероятно са страдали", заяви Захарова.

Предният ден племенницата на Скрипалови е обяснила, че в къщата им е имало морски свинчета и няколко котки. Тя отхвърля идеята бившият шпионин и дъщеря му да са били отровени в къщата им, тъй като животните също е щяло да бъдат засегнати.

Междувременно вчера програмата "60 минути" на телевизия "Русия 1" публикува запис от разговора на Юлия Скрипал с братовчедка си Виктория. В отговор на въпрос за състоянието на баща си Юлия сподели, че при него всичко е нормално и в момента той спи. Тя също добави, "че всички са в нормално здравословно състояние, никой няма непоправими неща". По думите ѝ скоро тя щяла да бъде изписана от болницата. Виктория Скрипал сама е предала телефонния запис на телевизията.

След репортажа лондонската полиция разпространи официално изявление, в което Юлия Скрипал казва: "Събудих се преди седмица и сега се радвам, че укрепвам с всеки ден. Благодарна съм за интереса към мен и многото благопожелания, които получавам". "Сигурна съм, че разбирате, че целият епизод беше определено дезориентиращ и се надявам, че ще уважите моето лично пространство и това на моето семейство в този период на възстановяване", гласи изявлението.

По искане на Русия Съветът за сигурност на ООН ще проведе извънредно заседание, което по някои данни бе планирано за четвъртък вечерта. Според постоянния руски представител Василий Небезня страната му поискала заседанието заради нападките от страна на британското правителство, че Москва стои зад атаката и изостряне на кризата между Русия и Запада.

Часове преди заседанието руският външен министър Сергей Лавров заяви, че Лондон не може да пренебрегва "легитимните въпроси", които Москва задава по случая със "Скрипал". Той призова за "съществено и отговорно" разследване по случая.

На свой ред президентът Владимир Путин заяви: "Ние очакваме, че здравият разум ще надделее и този случай няма да е причината за щетите, които виждаме напоследък върху международните взаимоотношения".

Австрия отказва да експулсира руски дипломати заради случая "Скрипал", защото традиционно поддържа добри отношения с Русия, а и не иска да изоставя неутралната си дипломатическа позиция. Това потвърди австрийският канцлер Себастиан Курц. "По традиция ние имаме добри отношения с Русия, а и седалищата на много международни организации, като клоновете на ООН или ОССЕ, са тук. Всеки ден стотици дипломати преговарят във Виена, на неутрална територия, и така ние поддържаме ролята си в изграждането на мостове", обяви Курц в ефира на телевизия "Пулс 4".

Снимка БГНЕС

Лидерът на "Северна лига" Матео Салвини напуска консултациите при президента Серджио Матарела, които трябва да определят кой ще състави новото правителство. Другият претендент за мандата е движението "5 звезди", което е най-голямата самостоятелна партия в новия парламент

Косово възстановява групата за сръбските общини

Президентът на Косово Хашим Тачи заедно с премиера на страната Рамуш Харадинай възстановиха работната група, която трябва да изготви статута на Асоциацията на сръбските общини в Косово. Тя стана повод за сериозен конфликт между Прищина и Белград преди дни. Изготвянето на статута ще стане по един напълно прозрачен начин, се казва в официално съобщение на правителството в Прищина. В него се подчертава, че в изработването на статута ще бъдат включени и "международните фактори, които са помагали на Косово" на всички нива. С този акт Косово изпълнява още едно международно задължение и по този начин доказва своята ангажираност към евроатлантическия си път, пише още в съобщението. Преди това Тачи заяви, че по време на неговото последно посещение в Брюксел му е било казано, че страната е изпълнила всичките 95 критерия, които ѝ бяха поставени за получаване на визова либерализация. Тачи каза, че Косово отбелязва значителен напредък в борбата с корупцията и установяването на върховенството на закона. На заседание на Националния съвет за борба с корупцията той призна, че борбата с организираната престъпност и корупцията не е лесна и все още има неща, които трябва да бъдат свършени.

САЩ и Китай опитват да намалят напрежението

САЩ и Китай потвърдиха важността от съхраняването на двустранните си отношения, отбеляза в сряда говорителката на Държавния секретар Хедър Науърт след проведената среща между изпълняващия длъжността държавен секретар на САЩ Джон Съливан и посланика на Китай в САЩ Цуей Тиенкай.

"Двамата се споразумяха за важността от поддържането на конструктивните отношения между САЩ и Китай, които носят значителни резултати. Те потвърдиха и общия ангажимент на САЩ и Китай към постигането на пълно ядрено разоръжаване на Корейския полуостров", обяви Науърт.

По думите ѝ, Съливан е "подчертал и необходимостта да се възстановят справедливостта и балансът в двустранните икономически отношения".

От Белия дом пък заявиха, че Вашингтон се надява Китай да прекрати използването на нечестни методи в търговията.

В статия китайският вестник People's Daily пише за възможностите на Пекин да спечели вероятна търговска война със САЩ. "Китай има смелостта да спечели тази търговска война", пише изданието и допълва: "Американската икономика ще понесе тежък удар, ако изгуби най-големия потребителски пазар в Китай". Подчертава се, че САЩ повече не могат да "тормозят" Китай, тъй като съревнованието е между "два глобални гиганта", но китайската икономика е в благоприятна позиция. Вестникът е трибуна на Комунистическата партия.

СТУДЕНТИ И МЕДИЦИ СЪЩО СКОЧИХА НА МАКРОН

Студенти и медицински работници влязоха в сблъсъци с полицейски части за борба с безредиците в протест срещу реформите на правителството на президента Еманюел Макрон, съобщава Асошиейтед прес.

Протестът се провежда пред болница в нормандския град Руан, където Макрон е на посещение на институция, грижеща се за деца с аутизъм.

Медицинските работници са развявали синдикални знамена и плакати, заклеймявайки "болничния ад", за да изразят гнева си заради орязването на разходите за общественото здравеопазване.

Местни студенти също са се присъединили към протеста. Студенти са блокирали някои кампуси във Франция през последните седмици, за да протестират срещу плановете, разрешаващи подбора за прием в държавните университети, както и други промени.

Протестът се провежда след два дни на парализиращи стачки в държавните железници. Опитите на Макрон да реформира френската икономика срещат все по-голяма съпротива. Четирите основни синдиката CGT, Sud Rail, CFDT и UNSA-Railways планират да организират стачки два дни на всеки пет през следващите три месеца, тъй като са против плановете на президента Еманюел Макрон. Въпреки това премиерът на Франция Едуар Филип заяви, че няма да отмени плановете за реформиране на държавната железопътна компания SNCF, информира Ройтерс.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Снимки БГНЕС

ИНДУСТРИЯ ЗА СКРАП

БЪЛГАРИЯ Е ЕДИНСТВЕНАТА СТРАНА, ИНВЕСТИРАЛА В СОБСТВЕНОТО СИ РАЗРУШЕНИЕ

Евгени ГАВРИЛОВ

Преди дни у нас се появиха снимки от първите четири блока на АЕЦ "Козлодуй". Тъжна гледка. Някогашната енергийна гордост на България приличаше на пункт за изкупуване на скрап. Изваждането от експлоатация на първите четири блока на АЕЦ "Козлодуй" започна през 2003 г. като част от условията за приемането ни в Европейския съюз и трябва да приключи през 2030 г. Блоковете бяха спрени преди изтичането на техния експлоатационен срок, а можеха да работят без проблеми още дълги години. До момента страната ни е похарчила за изваждането на блоковете от експлоатация общо 592 млн. евро. От тях 226 млн. евро са българско финансиране, останалите 336 млн. евро идват от европейски фондове. През 2018 г. българското финансиране за закриване на реакторите ще намалее малко, но делът на държавата в тази операция ще се запази около 30%. Общата сума за изваждане от експлоатация още не е ясна. Първоначалната оценка бе за 1,106 млрд. евро, но се очаква, че ще са необходими 90 млн. евро допълнително след 2027 г.

Това е един от типичните примери, че България е единствената държава, която през последните 30 години е инвестирала милиарди в собственото си разрушение. А такива примери са много.

Съсипани гиганти

Историята на "Химко" започва през 1964 г., когато се взема решение, че залежите от природен газ край село Чирен трябва да станат суровина за завод, който да произвежда торове. До края на 80-те години той даваше своя принос България да бъде сред първите пет страни в света по производство на азотни торове. През 90-те "Химко" тръгна надолу заради разгарящите се политически боричкания и непосилната цена, на която Русия започна да продава природния газ, който е основната суровина за завода. Той бе приватизиран през 1999 г., когато вече беше затънал в дългове, но остана изключително зависим от политическата конюнктура и не бе способен да се справи с нелоялната конкуренция на китайските и турските азотни торове.

Единствената надежда за оцеляването на "Химко" остана политическата протекция. Но и тя не успя да спаси неконкурентната фирма. През 2003 г. торовият завод окончателно спря дейността си, а в края на 2004 г. Врачанският окръжен съд обяви "Химко" АД в неплатежоспособност и откри процедура по несъстоятелност. До този логичен край се стигна след престъпната приватизация, в която се надпреварваха международни мошеници и неизвестни собственици на офшорки. Последваха няколко опита за реанимация на дружеството, но всички те завършиха безуспешно. Площадката на "Химко" днес прилича на лунен пейзаж, отвън е отчайваща мизерия, ръждясало, почерняло, грозно, срутено. Някогашните врачански специалисти отдавна ги няма, а и никой в града не мисли, че някой ще налее милиони, за да съживи едно отдавна замряло производство.

"Кремиковци" - гордостта на някогашната индустриализация, от години е само спомен за хилядите хора, които са работили в най-големия металургичен комбинат на Балканите. Неговото строителство започва през 1960 г. През 1963 г. влизат в експлоатация първите му мощности, започва производството на кокс и чугун. През 1964 г. започва производството на агломерат, а до 1969 г. - на електростомана, конверторна стомана, фероманган, горещовалцувана ламарина, електрозаварени тръби и студено огънати профили, безшевни тръби и бетонно желязо. През 70-те години влизат в експлоатация станове и цехове за производство на студеновалцувана ламарина, за горещо поцинковане, на покалаена ламарина (бяло тенеке) и на ламарина с пластмасово покритие (металопласт). Комбинатът бе продаден по време на кабинета "Костов" на "Дару Металс" АД (по-късно преименувано на "Финметалс Холдинг") за символичната цена от 1 долар срещу обещания да покрие дълговете му, оценени тогава на 645 млн. лв., и да инвестира още 300 млн. долара през следващите 6 години.

Почти нищо от тези големи заявки не бе изпълнено. А след серия промени в собствеността съмнения за източване и бързо забогатяване на хора от ръководството му през 2011-а "Кремиковци" бе даден за скрап на "Елтрейд къмпани" - фирма, собственост на студент, срещу 316 млн. лв. А Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол не може да вземе нито лев като неустойка за неспазения договор.

Кражби, кражби

Бившият завод за стоманени тръби в Септември беше в буквалния смисъл оглозган. Предприятието от години е затворено, а до края на 80-те години бе най-голямото от този тип на Балканите. В него се произвеждаха тръби за газопроводи за стотици милиони левове. Използваха се най-съвременните технологии. Заводът е давал препитание на 1500 семейства от общините Белово и Септември. Сега халетата, сградите и оградите са буквално обезкостени. За броени дни стотици тонове метални конструкции и кабели бяха нарязани и изнесени от крадците. Парадоксалното е, че сигналите за разграбването на завода бяха подавани не от новите му собственици, а от бивши работници в предприятието. Огромният имот е оставен без охрана. Заводът бе обявяван за продажба от НАП два пъти.

През 1998 г. завод "Добрич" в едноименния град бе продаден на работническо-мениджърското дружество "Добрич 98". То плати 266,6 хил. долара, задължителните 10% от цената. После всички останали плащания бяха преустановени, предприятието спря да работи, активите му се оказаха недостатъчни, за да покрият натрупаните задължения, и се стигна до фалит. Сега на територията му цъфти нов търговски център. Такива сделки има много. Но всички опити някой да се зарови в тях и да потърси отговорност за безогледното ограбване на държавата все пропада-ха. През 2002 г. прокуратурата откри нарушения в РМД раздържавяването на едни от най-големите български предприятия "Арсенал"-Казанлък, "Хлебна мая"-Русе, ОЦК-Кърджали, "Хемус ер"-София, "Елените"-Несебър, хотела "Санкт Петербург" в Пловдив, но от това нищо не последва.

Символични цени

Държавата се раздели на символична цена и с флагмана на родната електроника - ДЗУ-Стара Загора. Гигантът, който до 1989 г. имаше 23 дъщерни фирми и оборот от 1,5 млрд. долара годишно, бе купен от унгарската фирма "Видеотон" за 54 000 долара, за да бъде ликвидиран след години. България не можа да продаде например завода си за автомобилни гуми на някой световен производител, както направиха всички източноевропейски страни. И сега внася годишно милиони гуми. Заводът във Видин бе закрит, както и няколкото големи завода край него. Производствените площадки тънат в разруха, а градът се обезлюди.

Христоматиен пример бе и обирът на Авиокомпания "Балкан". Националният авиопревозвач беше продаден на израелската "Зееви груп", собственост на Гад Зееви, на 30 юни 1999 г. Договорената цена бе повече от скромна, 150 хил. долара, а обещаните инвестиции - 100 млн. долара. Оказа се, че израелецът е специалист по ликвидация на подобни дружества, а не по оздравяването им. Скоро след приватизацията полетите на "Балкан" бяха спрени. При продажбата авиокомпанията имаше 18 самолета Ту-154, а година и половина по-късно - само един. Малките пътнически и товарни самолети също бяха ликвидирани, както слотовете по международните летища и златни имоти в центровете на големите европейски столици. По експертни оценки Гад Зееви е спечелил над 300 млн. долара от цялата работа. Но така и не бе потърсена отговорност от продавачите, позволили да се стигне до катастрофата с превозвача. Поне държавата се отърва "суха" от 12-те иска, които Зееви заведе срещу страната, претендирайки за неустойка от 250 млн. долара.

Умопомрачение

А какво да кажем за селското стопанство? През далечната вече 1991 г. първото правителство на СДС начело с недоразумението Филип Димитров дойде на власт тъкмо с тази цел - да унищожи всичко "комунистическо" в този основен сектор. Това правителство бе известно повече като Втори адвокатски колектив. В него бяха събрани юристи, които не бяха напускали жълтите павета и не можеха да различат ечемика от житото. За сметка на това обаче те създадоха ликвидационните съвети. И декомунизаторите започнаха да ликвидират буквално чрез тях. За дейността на тези шпицкоманди бяха похарчени милиарди. Хората по селата се вдигнаха на бунтове срещу тях, но по заповед на тогавашния вътрешен министър полицията ги потуши.

Така България инвестираше в собственото си съсипване и разрушение. Решиха да връщат земя в реални граници. Това върна земеделието от 30-те години на дребните собственици на ниви от по 5-6 декара. Те отидоха в ръцете на множество наследници, които нямаха намерение да се връщат на село. Никоя източноевропейска страна не направи такава глупава земеделска реформа. Сега България е вносител на всички онези плодове и зеленчуци, които е изнасяла. В края на комунизма имаше 10,5-11 млн. овце, България изнасяше агнешко на 3 континента (парадокс, но при комунизма по Гергьовден агнешкото беше дефицитно, всичко отиваше за износ, да носи валута, за да покрива харчовете). Сега в страната има по-малко от 1,5 млн. овце. Но на Гергьовден агнешко има, дори вносно от Нова Зеландия.

В политическо умопомрачение създадените ликвидационни съвети извършиха безпрецедентно в историята престъпление, като унищожиха крупните животновъдни ферми и аграрни комплекси. Големите държавни кооперативи бяха закрити и добитъкът бе върнат на голям брой дребни собственици, които нямаха нито намерение, нито възможност да се грижат за тях. Липсваше работна ръка, изкупните цени на продукцията се сринаха. Отделен бе проблемът и с липсата на храна за животните. Всичко това наложи разпродажбата, масовото клане на високопродуктивни животни и износа на животни и месо на относително ниски цени. Близо 30 години след началото на промените равносметката в българското животновъдство е трагична. Броят на едрия добитък в България през 1990 г. е бил 2 350 000, а към момента е 568 000. Спадът при козите и овцете е още по-голям - от 18 000 000 до около 1,5 млн. От 1989 г. броят на свинете е намалял 7 пъти, а птиците са 2 пъти по-малко.

България беше лидер в поливното земеделие, но по заповед на Втори адвокатски колектив хидромелиоративни съоръжения за милиарди левове бяха буквално разрушени.

Според проф. Иван Ангелов пораженията за България от този тотален разгром на икономиката са огромни. Те не подлежат дори на приблизителна количествена оценка. Като вземем предвид пораженията върху физическия, човешкия и интелектуалния капитал и пропуснатите в резултат на това бъдещи ползи, може да се предполага, че загубите на България през изминалите вече близо 30 години са в порядъка на 300-350 млрд. щатски долара. Отрицателните последствия от този погром са огромни и скоро няма да бъдат преодолени.

www.duma.bg

ИНИЦИАТИВАТА

Паметник на децата, жертви на фашизма

Преди седмица ДУМА публикува банкова сметка за подкрепа на инициативата за изграждане в централната част на София на паметник на децата, жертви на фашизма. Наши читатели от цялата страна издирват и ни изпращат имена на убити от извергите деца на партизани, на ятаци, на комунисти и земеделци, на възраст от няколко месеца до 17 години. Паметта за тази престъпно погубена невинност трябва да съхраним - така, както го правят страни като Чехия, Беларус, Русия, Австрия, Франция и др., които са издигнали мемориали на децата, жертви на фашизма.

За осъществяване на инициативата

БАНКОВА СМЕТКА
Банка ДСК
IBAN:
BG49STSA93000025181669
BIC: STSABGSF
(Паметник на загиналите деца)

За първите дарители ДУМА съобщи преди седмица - Гена Сълева от гр. Калофер, актрисата Саша Крушарска, Иордан Иорданов от София. Тази седмица, след публикуването на сметката отново се появиха съпричастни българи - Улвие Бекирова Рюстемова внесе 100 лв. за благородното начинание, а Клубът на аграрниците социалисти и техни симпатизанти събраха 320 лв.

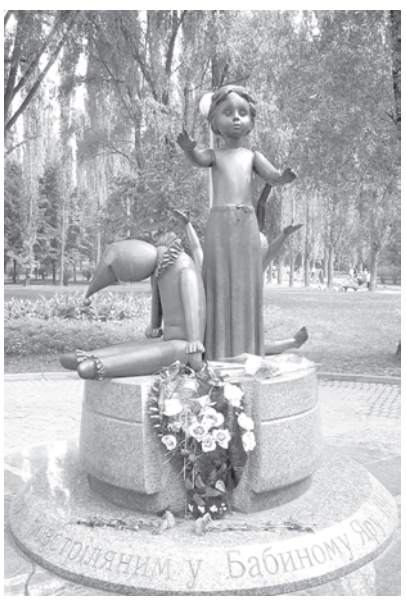

Инициативният комитет продължава работа за осъществяването на идеята. Негови членове са: Анжел Вагенщайн (сценарист и писател), Велислава Дърева (журналист), Велиана Христова (журналист, д-р по филология), Христо Георгиев (журналист, издател), акад. Светлин Русев (художник), проф. Валентин Старчев (скулптор), Иво Хаджимишев (художник фотограф), ген. Ангел Марин (вицепрезидент през 2002-2012), ген. Георги Иванов (първи космонавт на България), Лидия Иванова (д-р по философия).

Паметник на децата, жертви на фашизма в Лидице, Чехия

Продължава и издирването на имена на загинали деца у нас по времето на фашизма - с помощта на наши читатели списъкът наброява до момента 147 безсмъртничета, както и около 3000 еврейски деца от Македония и Егейска Тракия, изпратени през март 1943 г. в пещите на Треблинка от профашисткото българско правителство. Навсякъде по света се знае, че няма по-страшно нещо от убийството на деца. Нека да има в столицата ни едно място, където хората със сърца, без разлика на личните им политически пристрастия, да могат да се преклонят, да поставят цветя и да помълчат, обещавайки да не позволят никога повече да се повторят страшните години на нацизма.

Паметник на децата, разстреляни при Бабий яр, Украйна

Светът е малък

Боядисаното врабче

Николай КОЕВ

Пиша тези редове на Велики четвъртък. До мен кипи суета около прекрасната традиция с боядисването на яйцата и се вихри спор около цветовете. Естествено предимство имат червените, но не липсват и комбинации като резултат от набираща скорост изобретателност. Загледах се в яйчената палитра и в съзнанието ми нахлуха спомени от поотдалеченото минало, когато синята еуфория посегна дори на яйцата. Сетих се за появилите се тогава по сергиите кичозни сини яйца, сини мартеници, синьо шампанско, сини лалета. И навсякъде греше лъвчето от емблемата на синята партия, което в годините се превърна в котка, след това в мишка, а после изчезна. Така се започна - с показна романтика и истинска вяра за мнозина, но и с боядисване и пребоядисване, нагаждачество и кариеризъм. За да се стигне до днешното вапцане на едро с голямата баданарка.

С ръка на сърцето трябва да признаем, че бояджийската работа в политиката сега е на голяма почит. При това се извършва от по-добри специалисти, започвали усърдното си обучение преди 1989-а, но получили и задгранична квалификация в годините на истинската разруха сред това. Ето защо се действа разнопосочно и се дърпа тънката струна на състрадателния народ. От включени в масовата манипулация медии се нагледахме на страдащи животинчета. Добри хора приютили щъркелчета. Също добри хора забелязали страдащи и изтървани кончета. Наистина жалко. Добрата държава пък се погрижи и изпрати в Холандия лъвчета. Готови сме даже с нова ескадрила (шегичка!) да конвоираме хищниците до кралството, където да бъдат обгрижени от истински специалисти и природозащитници.

Всичко това е хубаво, но едва ли заслужава тоталното обсебване на вниманието на родната общественост. И тъй като розовата боя на самоотвержените защитници на животните и природата е на привършване, на ход е следващият цикъл от тънката бояджийска работа. Хващат едно опърпано и полумъртво от смога софийско врабче и с тънката четка по тънката лайсна го боядисват като красиво канарче. Какво от това, че сивата столична душичка едва чурулика. Нищо, ще го накараме да пее, и то по ноти. И се започва.

След традиционния размисъл и също традиционната консултация с ковчежника Горанов, подадоха по 20 евро (40 лева) милостиня за Великден на впечатляващ брой страдащи пенсионери. Боядисаното в канарче врабче изчурулика това многократно, но замълча предвидливо за унизително най-ниските ни пенсии дори на Балканите. Също самодоволно пернатото подметна, че Благодатният огън от Ерусалим Македонската църква ще вземе от нас. Това е добре и логично, ако се замислим.

Свикнахме да ни поучават, че сухопътните ни граници били най-сигурни, затова сме готови за Шенген, казали партньорите. Т.е. ще стане, ама друг път. Добре, ние сме търпеливи и чакаме. Не чакат обаче онези пристигнали от Париж пътници на летище София, преминали като през мегдана на село, тъй като нямало гранично-контролни органи в кабинките. „Къде е държавата, къде“, чурулика немощно врабчето под боята за канарче. Пребоядисаното пернато упорито пее с фалцет: „има оставки“, „търси се истинската причина“, „ще потърсим отговорност“. Зевзеците ни обявиха за най-свободната (за влизане) държава. Демокрация!?

Едва поотминал този скандал, софийския затвор напуснаха през парадния вход двама „заслужили“ членове на пъстрата и многонационална публика на централното заведение в държавата за лишаване от свобода. Канарчето пак бе пуснато от кафеза, за да изчурулика архивно как преди време бил задържан по-опасният от двамата бегълци, а после имало сведения (оперативни), че същият се готвел да напусне затвора предварително, без да уведоми никого за намеренията си. Тук нервите на канарчето не издържаха и понечи да запее песничка със заглавие „Ха-ос“. Бързо му затвориха устата, защото никой не може да говори срещу държавата и държавността, особено когато ги има... в излишък дори.

Както при случая „Гинка“, където гордото отечество не може да влезе в ролята си на своя територия, тъй като е недопустимо да се меси в ча(е)стни сделки. Та и на тази сага, вероятно с последствия и за потребителите, изглежда теглиха една боя. Ама нещо е тъничка и прозира. Както прозрачен се оказва и европейският (не само!) лак с марка „Солидарност“ във връзка с отравянето на Скрипал и дъщеря му. Тук вече врабчето-канарче най-после запя вярна песен и хората с успокоение нададоха слух. Друг е въпросът ще му стигне ли въздухът на пилето докрай, или ще запее друго.

Това е кратката притча за пребоядисаното врабче като канарче. Но нека оставим поне сега чуруликането и пеенето, да се смирим пред най-светлия християнски празник. Защото го заслужава. А и всички ние, които обичаме истинския цвят на боята, а не пребоядисването или... лакирането.

Традиция, гледаща в бъдещето

Никола ЧОЛАКОВ,
Горна Оряховица

През последната седмица на март в големите магазини на Горна Оряховица посетителите бяха приятно изненадани от млади хора, облечени в бели ризи и тъмни панталони, които предлагаха цветни картони с надпис “Дари празник на баба и дядо” под символичен “покрив с комин” и по-надолу графично изрисувано червено яйце с текст Великден. Оказа се, че това е национална кампания под патронажа на омбудсмана Мая Манолова. И в двата магазина до обяд големите кошници-колички бяха пълни догоре с ориз, боб, олио, захар, шоколади и др. хранителни продукти. Много възрастни хора в Горна Оряховица ще бъдат зарадвани с подаръци за Великден. Те не знаят

кои посетители на магазините са ги удостоили с внимание.

Акцията напомня за времето след края на Втората световна война, когато Емил, Цани и приятели от Драганово помагат на баби и дядовци. Те вероятно са чели повестта “Тимур и неговата команда” от Аркадий Гайдар. Като студент по руска филология бях чел някои от произведенията на Гайдар. Заинтригува ме фамилното име на писателя, което разбрах, че означава конник, яздещ преди всички и гледащ в неизвестната далечина, където е военният отряд.

Спомням си за командата на Тимур в малък град около Москва. За отдалечената самотна къща с подходящо дърво, на което дежурен дава сигнал, протичащ по мрежа от проводници, състоящи се от върви, бронзова камбанка и телефон, събирайки всички членове на командата. Начело с Тимур разглеждат картата на градчето, като определят нуждата от помощ: загубена коза на Нюркината баба, пълнене с вода на кацата на млекопродавачката, писане на писмо до нахалния побойник Фигура, помощ за Женя да види баща си полк. Александров, дошъл в отпуск, и пр.

Опитвам се да намеря аналогия между днешните добри намерения към възрастните и някогашните романтични детски вълнения. Красива е традицията, гледаща в бъдещето!

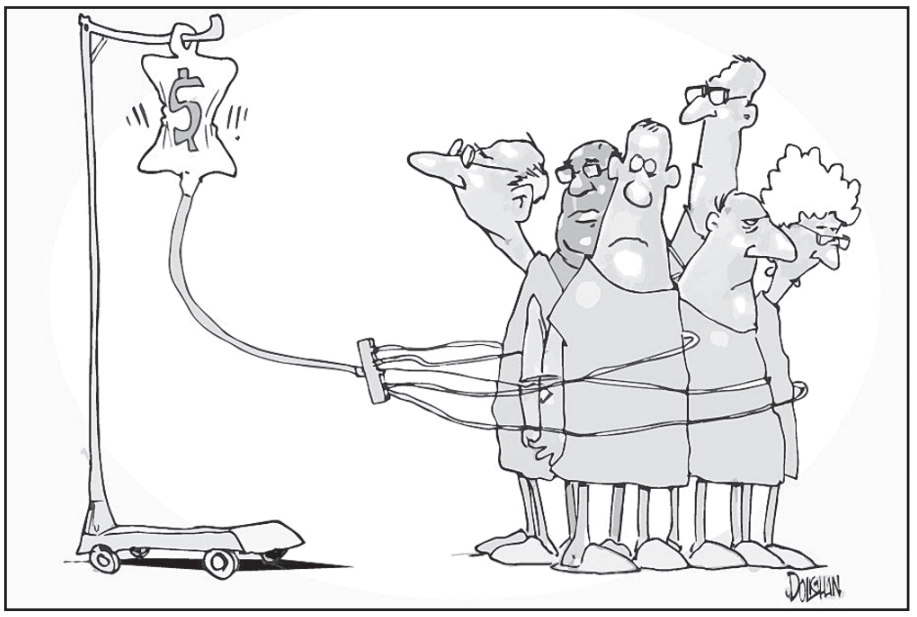
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

ЕВА КОСТОВА

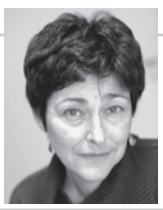
Коледа по Великден

Служителите на ловешката болница получават декемврийските си заплати за Великден. Сигурно по Коледа ще получат тези за Възкресение Христово. Важното е да има празници. Нищо, че възнагражденията им идват, след като дошлите пари отиват директно към кредиторите за покриване на запорите. А "неблагодарни" медици от цяло отделение вкупом напускат. Заради липсата на консумативи и необходимите лекарства. Заради всекидневните скандали, които пилят нервите и на здравните работници, и на здравноосигурените пациенти и техните близки, които пристигат със спринцовки и чаршафи под мишница.

Напрежението в ловешката болница не е от вчера или днес, то тлее от доста време, сигурно няма да спре и утре. Защото е част от това, което се отразява в мътното огледало на родното здравеопазване, на недомислените реформирания от куп министри на ГЕРБ най-вече. Което докара местни болници до фалити, след като преминаха през няколко експеримента и изцеждането на пари и от малкото им отпуснати бюджети за пътеки, заплати, лекарства, търгове, преструктуриране и т.н. Всеки новодошъл министър ги пуска в дълбокото да се давят на воля и едва ли не да оставят на самотек пациентите и тяхното лечение. Обаче да бъдат така добри после шефовете им да натамънят отчетите така, че и вълкът да е сит, и агнето цяло. Накрая лъсват съдраните гащи на многострадалния пациент...

И ловешката болница е застигната от т.нар. оздравителен план. Това напоследък е панацеята на здравния министър Кирил Ананиев. Ще бъдат съкратени легла е една от мерките на оздравяването. В момента здравното заведение в Ловеч обслужва 130 хил. души, работи по 29 медицински специалности и 193 пътеки, разполага с 237 легла, 18 отделения. Като се развършее назначеният прокурист, за да изпълни оздравителния план, изготвен от държавата, ще трябва да се запазят приходите обаче. "Спасяването" започна. Само дано не стане като в приказката: таз година люлка, догодина булка.

Трамвай съм

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Става очевидно това, което всички знаехме - че губим пари от европрограмата за наука. Години наред тя бе приемана като панацея срещу съзнателно поддържаната от дясната власт финансова мизерия на науката. И накрая - какво? Едни безценни пари, предназначени за научни изследвания, ще бъдат загубени. Защо? Ами, защото експредседателят на ГЕРБ Меглена Кунева и главният й секретар тогава Красимир Вълчев през 2016 г. забъркаха каша с европрограмата и навъртяха едни нарушения, заради които Еврокомисията след това замрази парите дори в частта за образованието. Но понеже договори вече бяха сключени, полагащите се за проектите пари вече сума ти време се изплащат от държавния бюджет.

От думите на министър Красимир Вълчев в НС вчера се разбра, че току-що е завършил нов одит на Еврокомисията и чакаме от него да каже дали Брюксел ще размрази парите за образователните проекти. Но дори и да ги размрази, още при първия одит бе казано ясно, че те ще бъдат намалени с определена сума. Каква, до момента не е ясно. При конкурсите за науката пък Кунева не потърси за оценители на проектите читави учени с доказани качества, ами обяви обществена поръчка за фирма посредник, който от своя страна да потърси оценители, като изискванията те да са компетентни в науката бяха сведени едва ли не до гимназиално образование. Всички успешни опити на служебния министър Николай Денков да се поправи това бяха ликвидирани веднага при кабинета "Борисов 3" и накрая бе избрана фирма по тертипа "Кунева", която събра оценители и процедурите тръгнаха - за създаване на центрове за върхова наука и за компетентност. Тръгнаха обаче едва на четвъртата година след старта на програмата. Просто времето изтече. А третата част от процедурите за наука - за регионални центрове, никаква я няма и досега и явно МОН панически ще се мъчи да спаси парите, като ще се опита да ги стовари на икономическото министерство.

Ако това е успешно управление на програма, аз съм трамвай.

Програмирани

От стр. 1

ГЕРБ обаче си повтарят "програмата, та програмата", без да я изпълняват. С тъпо упорство отхвърлят добри идеи на опозицията само защото, видите ли, предложенията били от нейната управленска програма. Понякога тихомълком си "присвояват" идеите. Само дето го правят не баш по правилата - прескачат НС и действат еднолично, от името премиерско.

Цачева, а и съпартийците й като цяло си мислят, че са имунизирани срещу носенето на отговорност, било то и политическа. Думата "оставка" излиза лесно от устата им, ако е отнесена към опозицията, ако е за тях - получават тремори.

Правосъдният министър се впусна да търси отговорност от друг, но не от себе си и собствените си управленски решения за избягалите затворници рецидивисти. Нима тя няма никакво отношение към слабата мотивация на служителите си, към кадровата политика и избора на ръководни кадри, които да подпомагат контрола й? На крива ракета и космосът й пречи. Госпожата обаче е "програмирана да управлява". Неин съпартиец оправда бягството от затвора с куп литературни и филмови герои и успя да провокира невероятно хумористично творчество по темата. Цялото бягство от Софийския затвор си плаче за филмиране - по възможност за нискотарифен екшън. А иначе май само Шерлок Холмс може да хване двамата бегълци предвид успеваемостта на МВР да издири около 1000 престъпници вече години наред.

Цачева се е впила в изречението: "ама аз си изпълнявам програмата". Програмата обаче трябва да е съобразена с извънредните ситуации и необходимостите на подчинените й и държавата като цяло. В противен случай всичко е програмирано да се разпадне. Ако не го отнесе някоя революция.

Датата 6

885 - УМИРА СВ. МЕТОДИЙ, ПОКРОВИТЕЛ НА ЕВРОПА. По-големият брат на славянския равноапостол св. Константин-Кирил Философ. Двамата създават славянската писменост. След смъртта на Кирил Методий продължава делото си на славянски равноапостол, като проповядва словото на божествената истина и превежда от гръцки на славянски език свещените книги. На 31 декември 1980 г. светите братя Кирил и Методий са обявени от папа Йоан-Павел II за покровители на Европа.

1818 - БАРОН КАРЛ ФОН ДРАЙС ДЕМОНСТРИРА ПЪРВООБРАЗА НА ВЕЛОСИПЕДА. През 1817 г. немският изобретател създава първата тротинетка, която нарича "машина за ходене". Прототипът дрезина е снабден с кормило и седалка. Прилича на днешния велосипед - има кормило, но е с дървена рама и без педали.

1876 - РАЖДА СЕ КРЪСТЬО САРАФОВ, АКТЬОР И РЕЖИСЬОР (УМИРА 1952 Г.). Един от създателите на българската актьорска школа и от първите актьори с професионално театрално образование. От 1951 г. Държавното висше театрално училище в София (дн. Национална академия за театрално и филмово изкуство "Кръстьо Сарафов") приема неговото име.

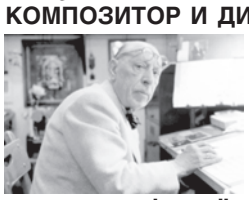
1877 - ИЗЛИЗА БР. 1 НА ПЪРВИЯ БЪЛГАРСКИ ВСЕКИДНЕВНИК "СЕКИДНЕВНИЙ НОВИНАР". Издава се в Букурещ до 5 юни 1877 г. Редактори са Павел Бобеков (на снимката), Иван Адженов, Михаил Тенев. Една от задачите на всекидневника е да информира за развитието на Руско-турската война. "Секидневний новинар" се печата в малък формат и има обем само 4 страници. На страниците му за първи път е публикувана песента на Никола Живков "Шуми Марица", която скоро става химн на българското опълчение.

1970 - ЗАПОЧВА СТРОЕЖЪТ НА АЕЦ "КОЗЛОДУЙ". В изграждането на уникалното за България съоръжение участват над 100 000 строители и монтажници. Осъществени са няколко изцяло български проекта, които се внедряват за първи път в световната практика при строителството на атомни електроцентрали. Въвеждането на мощностите се осъществява на три етапа: I и II блок - през 1974 и 1975 г., III и IV блок - през 1980 и 1982 г., V и VI - през 1988 и 1993 г.

1971 - УМИРА ИГОР СТРАВИНСКИ, РУСКИ КОМПОЗИТОР И ДИРИГЕНТ (Р. 1882 Г.). Творчеството му се отличава с блясък и оригиналност. Живее във Франция, Швейцария и Америка. Сред най-популярните му творби са балетите "Жар-птица", "Петрушка", "Целувката на феята" и др. Умира в Ню Йорк, но е погребан в православната част на острова в гробището Сан Микеле (Венеция), до гроба на Сергей Дягилев - прочут руски балетен импресарио.

1992 - УМИРА АЙЗЪК АЗИМОВ, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ ОТ РУСКО-ЕВРЕЙСКИ ПРОИЗХОД (Р. 1920 Г.). Майстор в жанра научна фантастика, заедно с Робърт Хайнлайн и Артър Кларк е смятан за един от "големите трима" писатели-фантасти на времето си. Най-известната му творба е поредицата за Фондацията, а сред популярните му други поредици са тези за Галактическата империя и за Роботите.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
6 АПРИЛ 2018
ДУМА

Великден - пътешествие във времето

Защо католиците и православните християни имат различия при определяне датата на големия празник

Кирил МОМЧИЛОВ

Не се чудете защо най-важният християнски празник се празнува по различно време от католиците и от православните християни. Спорове за определяне на датата на Великден е имало още през втория век от нашата ера.

Христос бил разпнат в навечерието на юдейския празник Пасха, централния празник в юдейската религия. Юдейската Пасха (Песах) отбелязва чудотворното избавление на евреите от египетското робство и според юдейския календар е на 14 нисан - месеца на жътвата - и започва с новолунието. А Пасхата е две седмици по-късно - при първото пролетно пълнолуние. Всяка година пълнолунието е по различно време, затова и празникът е... "подвижен".

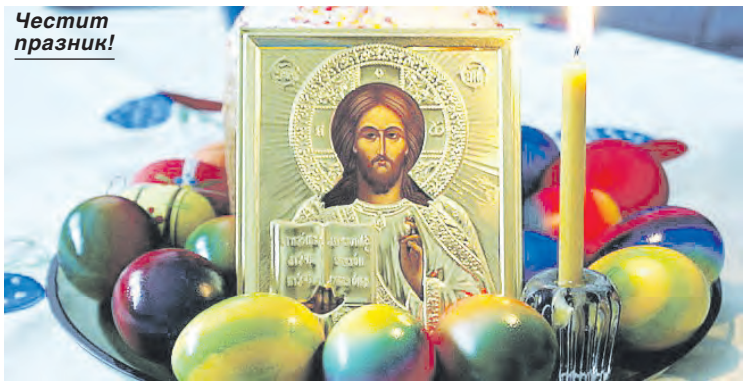
Християнската Пасха (Великден) винаги се чества в неделен ден. В Римската империя имало голямо етническо и религиозно разнообразие сред населението. Поради тази причина имало различия в определяне датата на Великден сред християните. На Първия вселенски събор в 325 г. бил направен опит за всеобщо разрешение на проблема. Решено било всички християни да празнуват Пасхата в първия неделен ден след пълнолунието след пролетното равноденствие. Но не заедно, а след еврейската Пасха и то не от всички християнски народи едновременно.

Причината била различното определяне на пролетното равноденствие в римската и александрийската астрономическа система. Римската църква приела 18 март, а Александрийската - 21 март, за ден на пролетното равноденствие. През VI век римската църква приела александрийската Пасхалия, а от VIII до XVI век Източната и Западната църква са празнували едновременно Великден.

Разликата в датата на празника след това и до наши дни се дължи на следните обстоятелства: в 1582 г. папа Григорий XIII наредил да бъде коригиран Юлианският календар, който изоставал от слънчевата година с 10 денонощия: 5 октомври станал направо 15 октомври. Но Източната църква отказала да възприеме т. нар. Григориански календар. Едва през 1923 г. - през май и юни, в Цариград, на специално съвещание, православните църкви вземат решение за "изправяне" на Юлианския календар, като 1 октомври 1923 г. се смята за 14 октомври.

Българската автокефална църква въведе т. нар. нов стил през 1968 г. Римокатолиците и протестантите празнуват Великден едновременно по Григорианския календар, докато християните все още не са единни.

Пасхалните таблици изчисляват Великден между 22 март и 25 април, докато по Григорианския календар (нов стил) границите се изместват между 4 април и 8 май. В България Великден през 2013 година бе на 5 май, през 2014-а - на 20 април, през 2015-а - на 12 април, 2016-а - на 1 май, 2017-а - на 16 април, а сега - на 8 април!

Честит празник!

„ЗА ВСЯКОЕ ЕПИСКОПСТВО - ПРАВОСЛАВНЫХ!"

Иларион Макариополски

Тази крилата фраза била изречена от Иларион Макариополски (1812-1875) на 3 април 1860 г. по време на тържествената служба по случай Великден в българския храм "Св. Стефан" в Цариград. Според църковните канони от този ден българите отказали да признават върховенството на Цариградската патриаршия и бил поставен въпросът за независима българска църква, за признаването на отделна българска нация със съответните права в Турската империя. Разраствало се българското национално движение!

Пръв Неофит Бозвели (1785-1848) придаде на православието български дух - откри легалната борба срещу Патриаршията, която бе успешно продължена от епископ Иларион Макариополски. За независима българска православна църква продължи да се бори и Антим I - първият български екзарх, чиято 200-годишнина от рождението отбелязахме преди време. Нека се знае, че Българската екзархия бе учредена в 1870 г. - точно хиляда години след раждането на българската църква!

Петльоборство на Кокошия пазар

По великденските празници през първата половина на XX век в столицата организирали бой на пернати. Петлите били с имена на известни политици. Схватките протичали най-напред на Кокошия пазар (на ъгъла на днешната ул. "Алабин" и бул. "Витоша"), а след това - на пасажа "Св. Никола"(близо до ЦУМ), разрушен от англо-американските бомбардировки през 1944 г.

Бой на петли

Арената била оградена с тараби, имало и глашатай-съдия, който спирал двубоите, преди някой от гладиаторите да предаде богу дух...

Тартор на петльоборците бил Иван Тахов - един от известните софийски бохеми. Той отглеждал птиците си в квартал "Красно село", дресирал цяла орда пернати.

"Бойният петел трябва да е заядлив и скоклив, а не тртлест, да се захранва, но да не се прехранва, задницата му да стърчи, а не да трие тртка по земята!" - цитира ни от спомените на дядо си внукът му Росен в една публикация.

Преди боя петелът трябвало да е гладен, на арената дресьорът му подавал мръвка, завързана на тояжка, но така, че да не я кълве, а да се озлобява... Настръхнал, подлуден, петелът влизал в "сражението" с противника, който бил подготвян по същата методика.

Иван Тахов

Дамян Калфов

Най-голям съперник на Иван Тахов бил писателят Дамян Калфов (1887-1973), който специализирал "дисциплината" "Бой с петли" в Цариград през 1928 г.

Днес ни е трудно да си представим "заседанията" на Птичия парламент, където хвърчали бойни петли с имена Стефан Стамболов, Александър Стамболийски и други видни политици от миналото. Но че се е леела кръв и са летели пера, не бива да се съмняваме: един петел кълвял гребена на "Васил Радославов", друг скубел опашката на "Александър Цанков"... Какво зрелище за софиянци, какъв отдушник на социалното напрежение през онези далечни години!

ЛЮБОПИТНА

„ВЪРТЕЛЕЖКА“ ИЗ ВЕСТНИКАРСКИТЕ ХРОНИКИ ПО ВЕТРОВИТИЯ ХРЕБЕТ МЕЖДУ ДВА ВЕКА

Кирил БОЖИЛОВ

Шекерчетата на княз Батенберг

Батенберг

През есента на 1885 г. е честван в София, няколко поредни години - 1000-годишнината от смъртта на “първоапостоля” Методий. Едно от тържествата става в “широката градина и двор” на мъжката гимназия (на ул. “Московска” и “Дунав”). В “градинската площад” се събират - в каре - представители на всички отделения и класове на софийските училища. Дошли са със знамената си.

На “площадта” се появява и княз Батенберг - първият български княз след Освобождението (ерген, 28-годишен). С него: министрите, народните представители, “високото чиновничество”. Отзад пък: “множеството” граждани.

Извършват се разни церемонии, накрая - и нещо ново за София, тя само от шест години е столица на България:

“Шест ученика с македонски и шопски костюми и шест ученички, облечени с костюми: граовски, шопски, вакарелски, тракийски, родопски и македонски, засадиха по едно дръвче...”

Но - още за празненството: князът - известен и като Александър I, раздава на учениците и на ученичките книжки “за живота и подвизите на светите Братя”; заедно с книжките - и лакомства: шекерчета (захарчета).

Да си припомним: първата захарна фабрика у нас е построена чак през 1899 г.!

Офейква към своята родина, за да не умира за нашата родина

Дълго сме чакали - след Освобождението, втория си княз, цяла година: от август до август. Ха тоя да бъде, ха пък оня - ту някой не иска, ту пък друг великите сили нещо не харесват.

Най-сетне трима високообразовани българи - упълномощени от Третото Велико народно събрание (свикано тъкмо за това - да избере най-сетне княз!) - в късната есен на 1886 г. тръгват към Западна Европа: “под камък или дърво” да намерят княз; или без княз изобщо да не се връщат.

Ха тук питат, ха там разпитват и ето - чрез посредници, откриват го: Максимилиан-Карл-Леополд-Мари, Сакс Кобург-Готски - немски принц, запасен поручик от австрийската армия (роден във Виена), 26-годишен ерген с “царска кръв”; та той нямал нищо против да ни стане княз.

Ясно: Третото Велико народно събрание веднага го провъзгласява за български княз - княз Фердинанд I, като волята си това събрание му съобщава телеграфически. Изпратена е и генералската му униформа, ушита по неговите размери. И Григор Начович - свищовлия, тогавашен наш министър на външните работи, го повежда към България.

А трите ни регенти го посрещат “всред реката Дунав”. Стефан Стамболов (първи регент) дръпва, както само той може, прочувствена реч. И на 1 август 1887 г. Фердинанд I стъпва на българска земя - ще крачи по нея цели три десетилетия. Посрещането му и заклеването му в конституцията - в старопрестолния град Велико Търново.

Тържеството не минава без банкет - “под палатка” на “Марно поле”. Идва ред и на първата реч на коронясания княз Фердинанд I. Изправя се той с чашата си в ръка и какво казва, казва как ще посвети живота си на българските идеали. Пие шампанското си за здравето на българския народ, дори извиква “Ура” и... енергично блъсва чашата на земята, строшва я на много части. Настъпва неловък смут под палатката, някакво общо недоумение: разсърди ли се от нещо князът, защо ли съсипа хубавата чаша?

И Константин Стоилов - “префинениият” министър-председател, нали е завършил правни науки в Европа и по-

Фердинанд в костюма, с който заминава за България като княз Александър Батенберг

добре знае европейските нрави, тихичко обяснява, а именно: “строшването” на чашата е “по французки маниер и нрави”; и означава клетва: че князът ще изпълни обещанието си или ще умре...

...И неволно се досещаме за катастрофалната за страната ни Първа свеСтефан Стамболов

товна война, когато той, цар Фердинанд I, припряно офейква към своята родина, без мисъл да умира... за нашата родина.

Но, за посрещането: княз Фердинанд потегля към престола си в столицата, вече бившите регенти го съпровождат до село Дебелец.

Тук трите: Ст. Стамболов, С. Моткуров и Г. Живков, като за отдъхване от суетнята си, са поканени в една къща да “хапнат, пийнат и си поприкажат”. Яденето и пиенето било наслагано на маси. Но Ст. Стамболов, винаги със свежи хрумвания, пожелава масалите с яденето и пиенето да се постелят на земята, да се насяда по нашенски между възглавниците...

Добре си похапват и си попийват (цели три дни... и три нощи?), по някое време Стамболов изтървава - от сърце, ей такива думи (според участник във веселбата):

- Приятели, изгубихме добрия княз Александър, тогова, макар от три-четири дена да го виждаме, познах, че е лош човек, ще пати от него България и ние голямо зло направихме, че го избрахме и доведохме...

Успокоява го Захари Стоянов, негов верен приятел (издал вече втория том от своите знаменити “Записки по българските въстания”):

- Князете в Европа са по-много и от кучетата в България, та хич не му мисли, Стефане!

И вече - “шегата” на историята... Стефан май хич не му мисли, изненадва дори приятелите си: съгласява се, само след седмици, да стане министър-председател (не подозирайки, че злото преди България първо него ще сполети). Защото: той бързо израства и се налага като талантлив държавник с авторитет в Европа.

Само че в сянката му на “всесилен и всемогъщ” - Фердинанд I започват да го побиват тръпки, хладни и злобоподбуждащи. След осем години търпение и изчакване, улеснен от български политици, успява да се отърве от 42-годишния Ст. Стамболов: съсечен от наемни убийци на стотина метра от дома му...

Край с шегата на историята!

И така се създават анекдотите

През 1906 г. в София започва да излиза нов всекидневен независим вестник - “Балканска трибуна”. Негов главен основател и поддръжник е писателят Михалаки Георгиев. Замислен е като вестник “срещу личния режим” на княз Фердинанд; дори при предварителните уговаряния в редакцията се приема такова решение: изобразеният монарх да изпъква с грозотията на носа си - дълъг и гърбав.

С тази дръзка и рискована работа - около носа, се наема най-вече ямболецът Иван Славов, 30-годишен карикатурист. И тръгва неговата поредица от карикатури. Но скоро на една вечерна уличка е нападнат от шайка, налага му се да полежи в болница...

Един ден Иван Славов се разхожда в Борисовата градина, с него е и Александър Божинов - 28-годишен свищовлия; двамата са общопризнати “родоначалници на българската съвременна карикатура”. Внезапно срещу тях се задава Фердинанд, разхожда се само с адютанта си. Иван Славов не желае да го срещне, шмугва се в един шубрак.

Фердинанд пък е твърде зорък и наблюдателен, подозрителен е. Твърди се: “особено обичал” Александър Божинов. И го спира на алеята, представя го на своя адютант:

- Това е моят приятел г-н Божинов! - Но и търпението го подбутва, бърза да попита: - Кой е този, който се скри зад храста?

Карикатуристът спокойно и кратко му отговаря:

- Това е моят адютант, Ваше Величество!

Шарж на Александър Божинов от Александър Добринов

- Их, пак ще трябва да се връщам назад! Този път ми е тъй отвратителен!

Карикатура от Александър БОЖИНОВ

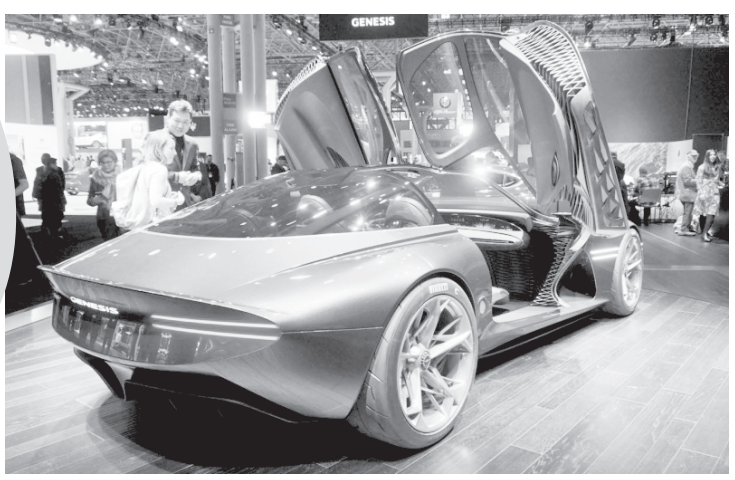
КОНЦЕПТКАРЪТ

КОЛАТА НА ДЕТСКАТА МЕЧТА!

Essentia

Отдавна, ама много отдавна си мечтаех как би изглеждал автомобилът на 21-и век. Естествено красив, но не много различен от колите тогава. И едва ли не с атомен двигател. Доста вода изтече оттогава насам, не мога да изброя моделите автомобили и концептуални разработки, преминали пред очите ми и ръцете ми за вече над 40-годишната ми практика като автомобилен журналист. И все пак комбинацията от красиви класически черти, лукс и новаторство, за която си мислех тогава, продължава за мен да си е все същата. Е, това, което предложи наскоро концептът Essentia, се приближава доста плътно към колата на детските ми мечти.

Той е дело на луксозната марка Genesis на компанията Hyundai и се надявам съвсем скоро да влезе като сериен модел в шоузалите на марката, като въплъщение на детската ми мечта. Този наистина уникален електрокар на марката е призван според нея да "преосмисли парадигмата на

дизайна и да демонстрира вектора на развитие на технологиите".

Концептът беше показан по време на автосалона в Ню-Йорк и направи истински фурор с външната си аеродинамична форма, вратите тип пеперуда и купе от карбон. В основата на купето е карбонов монокок, а задвижването е с електромотори, за които не се дава техническа информация, а само че с тях купето се ускорява от 0 до 60 мили в час /97 км/ч/за три секунди.

Пропорциите на машината с издължената й предница и стреловидна кабина са вдъхновени от класическите гранд тур машини. Лазерните фарове са изпълнени в стилистиката на другия впечатляващ концепт за всъдеход на компанията GV80.

За "размахването" на пеперудените криле, пардон врати, е нужно да докоснете с палец съответно място с интегриран в централната колонка на покрива биометричен датчик за пръстови отпечатъци /е не на всеки, а на собственика на колата/, а за да потегли тя, трябва да одобри чертите на лицето ви и да ви признае като неин командир. Пипате, влизате, изчаквате сканирането на лицето си и колата оживява.

Интериорът на автомобила е червен със сини акценти, алуминиеви и карбонови апликации. Таблото е поредица от екрани, а системата на автомобила поддържа разпознаване на гласа на собственика и изпълнява неговите гласови команди. От Genesis казват, че можете да разговаряте с него, както правеше във филма Knight Rider Дейвид Хазелхоф с колата си KITT. Автомобилът не е сам в битието си, а е свързан с вашата "умна" къща и от нея могат да се управляват функциите на дома ви, както и обратно. През мултимедийната система на машината могат да се извършват дори електронни плащания.

Според хората на марката концептът Genesis Essentia е много важен елемент от пътя на Genesis към всепризнатата луксозна марка. Според шеф дизайнера Люк Донкерволке "се търси правилният отговор за колата на бъдещето, а от чисто гледна точка на карфеновете, това не е просто голяма стая на колела тип SUV, която традиционните автопроизводители вече предлагат, а истински сензитивен спортен автомобил."

Според него линиите на Essentia са чисти и неагресивни, като на едно модерно Ferrari Lusso. Той подчерта, че дизайнът от 60-е години на миналия век, определящ тогавашната ера, но не на Ferrari или Lamborghini, а на Bertone и Pininfarina е вдъхновявал пропорциите на новата кола мечта.

Разработката на концепта е тръгнала от аеродинамиката, като е бил разделен на две основни части – кокпит и външни панели. Според шеф дизайнера резултатът е неагресивен и няма остри черти и ръбове, а предлага доста раздвиженост и балансираност. Много интересен момент е прозрачният преден капак, през който се виждат елементите на предното окачване тип "pushrod", както при болидите тип формула.

Нещо много важно за концепта е, че той не е автомобил с автономно управление, а типичен спортен автомобил, изискващ яки четири букви при каране. Има си истински волан, педали и всичко останало от класиката при управлението на такъв тип автомобил.

Дали ще видим някога серийното му изпълнение в шоурумовете на дилърите зависи единствено от шефовете на компанията Hyundai. Ако те се убедят, че си заслужава марката Genesis да има модел икона, то това може да стане някъде към 2022-а – 2023-а година. Заслужава си наистина да стане, а феновете на красивите, модерни и яки спортни автомобили ще й се радват с безмерно удоволствие...

АвтоВАЗ пуска комбито на LADA Vesta в Европа

Износът на моделите LADA Vesta SW и LADA Vesta SW Cross в Европа тръгва след броени дни, като от компанията обещават много добро ценово позициониране на пазара в Стария континент. Те ще разчитат за успех на новия си далеч по-ярък дизайн, многофункционалноста си и бюджетната цена.

Според мнение на анализаторите от изследователската компания JATO Dynamics, главен съперник на LADA Vesta SW в Европа ще е Dacia Logan MCV.

Тук обаче има проблем, защото марките и на двата бюджетника принадлежат на алианса Renault-Nissan. Това ще изисква правилна диференциация в позиционирането на LADA и Dacia в групата. В противен случай задачата на руската машина ще е по-сложна, защото моделите на Dacia вече се радват на сериозен пазара в Европа.

В Руския експортен център смятат, че АвтоВАЗ има колосален потенциал в Европа, и той не бива да не бъде използван – просто трябва да се излезе на пазара в Стария континент и да се укрепват позиции в него. Моделът LADA Vesta, който е в най-масовия пазарен сегмент, би могъл да осигури на руската компания хиляди продажби на пазара в Европа.

През миналата година АвтоВАЗ стартира продажбите на седана си LADA Vesta на пазарите в Германия, Унгария, Австрия, България и Литва. До края на годината са били реализирани 909 продажби според данните на JATO Dynamics. Над половината от тях са били в Германия - 470 броя, в Унгария са реализирани 230 продажби на модела.

За европейския пазар LADA Vesta беше модернизирана с използване на система за намаляване токсичността на отработените газове, позволяваща изпълняване на изискванията на стандарта Евро-6. В съответствие с екологичните изисквания са използвани някои нови материали – водоразтворима боя, фреон за климатика, елементи на електрическата система. Автомобилът получи и опции, недостъпни засега за автомобилите, предлагани на вътрешния пазар в Русия, като осветление за задната седалка, дневна подсветка на приборното табло, датчици за налягането в гумите. За Европа LADA Vesta се предлага с 1,6-литров, бензинов двигател с мощност 106 к.с.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

ДУМА
ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018
Неделник

„Скритата” тема на инконтиненцията

Само 1 от 12 американци с този проблем търси лекарска помощ

Някои приемат проблема като “нормална” част от стареенето. Други се опитват да го обсъдят с близки приятели. Повечето обаче страдат мълчаливо - прекалено неудобно е да споделят с лекаря, предпочитат да са у дома, да не се срещат с хора, избягват пътуванията. Има и такива, които му гледат с присмех. Малцина търсят лекарска помощ и затова са недиагностицирани и нелекувани.

Проблемът се нарича инконтиненция, или неволно изпускане на урина. Известно е, че съществува при жени след менопауза и при мъже, които имат проблеми с простатата, но в действителност може на всеки да се случи. Според световната статистика проблемът се среща при 25% от жените във възрастта 14-21 г., при 44-57% - в средна възраст и до 75% при дамите над 75 г. Това е проблем и на 5 до 15% от мъжете над 64 г. Като се има предвид увеличената продължителност на живота и застаряващото население в световен мащаб, очевидно проблемът ще се задълбочава.

“Независимо как ще погледнете на него, проблемът с контрола на пикочния мехур не е шега за милиони възрастни хора в САЩ. Инконтиненцията и прекалено активният пикочен мехур могат да опустошат живота на човека, да доведат до депресия, социална изолация”, пише в статията си Лиз Сигерт, старши сътрудник в Центъра за здравна политика и медийна ангажираност в университета “Джордж Вашингтон”. Тя се позовава на неотдавнашен доклад на Глобалната коалиция за застаряване (GCoA), според който 69% от пациентите вярват, че прекаленият активен пикочен мехур е нормална част от застаряването. Организацията установи, че 71% от здравните работници никога не са се притеснявали да питат за симптомите по време на рутинни прегледи. Националната асоциация оценява, че само 1 от всеки 12 души действително търси помощ.

За България е трудно да се каже колко са потърпевшите от проблема, но със сигурност са стотици хиляди. Още по-трудно е да се каже колко от тях са в активна трудова възраст. Не само загубата на контрол може да повлияе върху качеството на живот на даден човек, но проблемът има и огромно икономическо влияние, констатират от GCoA. “Активният пикочен мехур поставя икономическа тежест на работното място и икономиката, допринасяйки за значителни разходи за грижи, и принуждава опитни професионалисти да променят или прекратят кариерата си, за да се справят с проблема”, пише в доклада на GCoA.

Предизвикателство пред обществото е и откриването на лекарства с по-малко странични ефекти и насърчаването на терапии, различни от лекарствените.

КАКВО ПОКРИВАТ ЗДРАВНИТЕ ФОНДОВЕ

В САЩ Medicare не покрива консумативите за инконтиненция или памперси за възрастни, а покритието на консумативите от Medicaid варират според държавата, посочва GCoA.
В България операцията на инконтиненция се поема от НЗОК и би могла да се осъществи по две клинични пътеки: 81 “Оперативни процедури при инконтиненция на урината” и 150 “Корекции на тазова (перинеална) статика и/или на незадържане на урината при жената”. И в двете има скъпоструващи консумативи, като сет за урологични имплантации, платна за укрепване на тазово дъно, ленти за слингови операции, колоидални перли за инфилтрация, но те не се плащат от НЗОК и са за сметка на пациента.

Световни фирми печелят милиарди

Лечението на инконтиненцията е процъфтяващ бизнес. Продажбите на лекарства в САЩ достигнаха до 3 млрд. щ.д. през 2015 г. според статия от януари 2017 г. на Кристина Фиоре, Джон Фобер и Мат Уин. От нея става ясно, че през 2001 г. автоматизирано телефонно проучване, платено от компания за лекарства, задало на възрастни един прост, неудобен въпрос: Колко често отивате в тоалетна? Резултатите показали, че близо 17% от възрастните в САЩ (около 33 млн. души) са обявени за страдащи от свръхактивен пикочен мехур. “И се роди огромен нов пазар за продажби на лекарства. През 2016 г. продажбите на медикаменти за управление на свръхактивен пикочен мехур, известен като инконтиненция, достигнаха близо 3 млрд. щ.д., въпреки че експертите в тази област твърдят, че състоянието е най-добре управлявано без лекарства. В центъра на проблема са двама уролози, известни като “кръстниците” на свръхактивното разстройство на пикочния мехур - Алън Уайн от университета в Пенсилвания и Пол Абрамс от университета в Бристол, Англия. Двамата изследователи преименуваха състоянието, разработиха определение за него и организираха конференции, спонсорирани от производители на лекарства, които препоръчаха употребата на наркотици за лечение”, пише в статията.
В световен мащаб се очаква продажбите да се покачат. Нефармакологичните лечения - от хирургията до памперсите за възрастни - добавят още милиони.

Народна медицина

КОИ БИЛКИ ДА БЕРЕМ ПРЕЗ АПРИЛ

Според билкари април, както и март, е време за бране предимно на лековити корени. Времето е добро за корени от бял оман, репей, пирей, ранилист. Изследвания сочат, че белият оман има противовъзпалителни свойства. Корените му се използват за лечение на обструктивни заболявания на белите дробове, хронични бронхити, бронхиални астми и кашлица. Има и диуретично действие. За да се съхранят по-дълго време, корените се оставят в сухо, сенчесто и проветриво помещение.
Корените от репей се препоръчват при болки в стомаха, метеоризъм, язва на стомаха, подагра. Една ч.л. нарязани корени от репей се слагат в 200 мл кипяща вода и се варят 3 минути. Сместа престоява 30 минути на стайна температура, прецежда се през марля. Трайността на отварата е 12 часа, ако се съхранява в хладилник при температура 2-8 градуса. Отварата се пие по 60 мл през деня.
Корените от пирей имат отхрачващо, противовъзпалително, диуретично, слабително действие. Две с.л. от билката врят 2 минути в 500 мл вода. След изстиване се прецежда и се пие 3 пъти дневно по 120 мл преди ядене. При пясък в бъбреците в продължение на 10 дни 3 пъти дневно се пие по една кафеена чашка отвара от пирей.
В българската народна медицина ранилистът се употребява при задух, бронхит, атеросклероза, виене на свят, жълтеница, възпаление на бъбреците и пикочния мехур, задух. Две с.л. от стръковете (1 с.л. от корените) се слагат в 500 мл вряла вода. Ври 5 минути. Пие се по 100 мл преди ядене, 4 пъти дневно.

Рискован е продължителният прием на антибиотици от възрастни

С риск за по-висока смъртност е свързано продължителното приемане на антибиотици от възрастни хора. Това става ясно от статия на Нанси А Мелвил в Medscape Medical News. Според статията възрастни жени, които съобщават за по-продължителна употреба на антибиотици, показват по-висок риск от смъртност по различни причини, но най-вече по-високи нива на сърдечносъдова смъртност в сравнение с тези, които не използват антибиотици. Проучването, което визира Мелвил, е проведено от медицински сестри от 2004 до 2012 г. То включвало 37 516 жени над 60 г., които са съобщили за употребата на антибиотици и не са имали сърдечно заболяване или рак на изходно ниво. След коригиране на традиционните рискови фактори изследователите установили, че жените, които използват антибиотици в продължение на 2 месеца или по-дълго, са с 27% по-голяма вероятност да умрат, а вероятността от сърдечносъдова смъртност е с 57% по-висока от тези, които не са премали антибиотици.

“Доколкото ни е известно, никакво бъдещо проучване не е изяснило как продължителността на употребата на антибиотици в различните етапи на зряла възраст е свързана с причинно-специфична смъртност при популация с обичаен риск”, коментира Йорико Хайанза, доктор по медицина, изследовател в университета “Тюлейн”, Ню Орлиънс, Луизиана.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пародия

Лозан ТАКЕВ

Хора, с Христо Ботев, знайте,
механата е велика...
Тежко, много тежко вино дайте
и на ренегата Биков!

Анатолий СТАНКУЛОВ

Неделник

ОТ ДЕНЯ

Георги КОНОВСКИ

На кафе съм. Малко съм подранил, та се разполагам бавно, оглеждам се, ослушвам се… На съседната маса група пенсионери. Единият:

- Бе, аз забравих да пия хапчето…

- Виаграта ли? – хили се друг.

- Не, бе – за болежките…

Пък аз си викам: „Ми то и виаграта е за болежки…“

❖ ❖ ❖

Разговарям с един абитуриент. И ми се хвали, че имал сериозно гадже. От Ямбол…

- Бре, – викам – много далече…

- Как ще е далеч? – обяснява ми – 7,50 струва билетът за влака…

Ново време, ново поколение, нови мерки за всичко…

❖ ❖ ❖

Видях един съсед в Бяла слатина. На 99 години стана. Допреди една година караше колело, ама откак цигани му го откраднаха, нещо позавехна. Все пак – 99 години преживял…

Снахата ми казва – „Ей го – смислен, бодър поглед, вижда живота наоколо“…

Възразих й: „И какво като вижда? Все едно – импотент в публичен дом… Само тормоз…“

❖ ❖ ❖

Стигнахме комунизма…

Нали това ни казваха за него – няма да има работа, няма да има пари…

Е, безработни много, пари нямаме… Комунизъм…

❖ ❖ ❖

Така свикнахме с интернета… Не можем без него… И се чудят младите какво са правели хората едно време без разните джаджи и интернета…

А то следи от онуй време има. Намирали са занимавки, оставили са нещо и за нас. Един пишел симфонии – девет известни, друг композирал токати и фуги, трети опери създавал, четвърти рисувал портрети, пейзажи, библейски картини, пети стихове, че и роман в стихове съчинявал, шести „Престъпление и наказание“ сътворил, шести… седми… Абе, убивали са си някак времето…

❖ ❖ ❖

Някога той бил малък и глупав хлапак с филия мас в ръка. Сега е голям и тъп политикан с ръце в държавната хазна…

Хелзинска любов

Филип РАЧЕВ

Сега хелзинки много държи да обичаме престъпника. За тая работа са и хелзинските комитети.

Да вземе един Цеко и да произведе, ей така, за лична консумация, трийсет буркана компот от кайсии. Сварява той тия буркани и ги складира в мазето си с цел с жена му Минка да услаждат мрачния си пенсионерски делник. Добре, ама влизат една нощ в му подрастващите Петър и Васил от близката ромска махала. Ромско включване, така да се каже. И му прибират електрически циркуляр и пробивна бор-машина. Взимат си още и три буркана от компота. Знаете подрастващите обичат сладките неща, а те подрастващи седемнадесет години. Отнасят придобивките в близката денонощна заложна къща, а след това купуват ракия и цигарки… След това се хващат с отмъкнатите компоти и тук се случва нещо ужасно – страхотно стомашно разстройство! И до сега никой не може да обясни защо при бай Цеко и жена му Минка нищо, а сред ромчетата – чудовищно насиране, което дори и в „Пирогов” едва спират.

България е разтърсена!

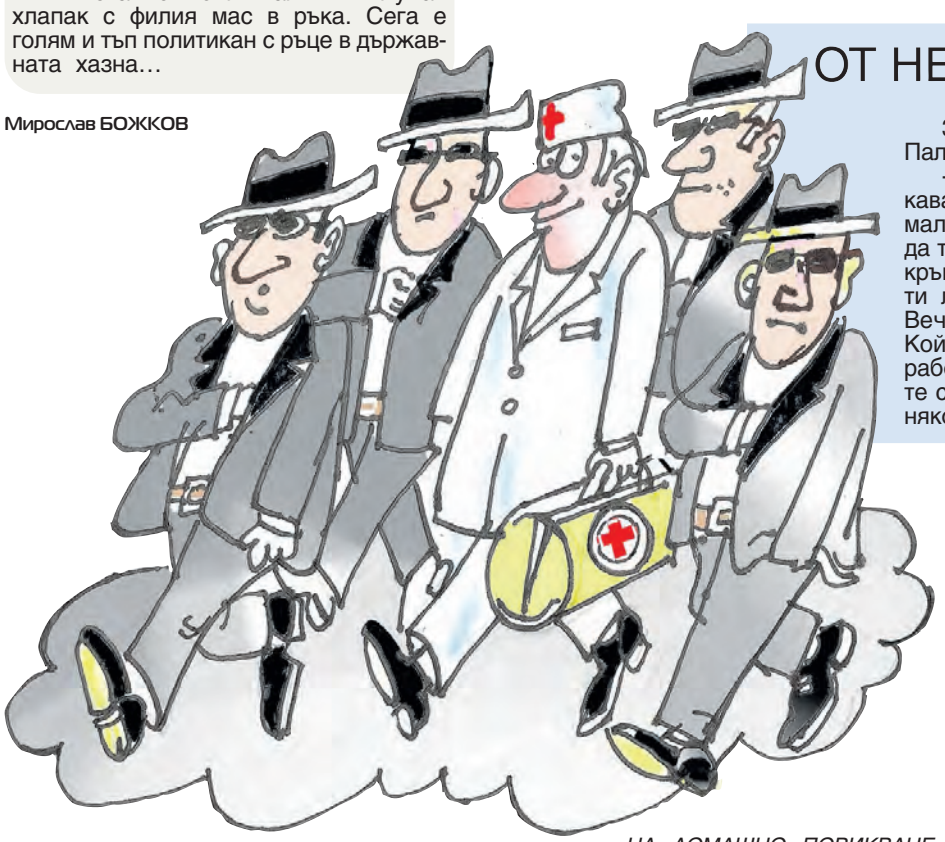
Първа алармира прогресивната ни общественост председателката на Българския хелзинкски комитет за любов към бандитите, г-ца Корнелия Бозукова – Шмит. В емоционално телевизионно интервю тя описва случилото се, като дори илюстрира нещастието им със снимков материал – Петър и Васил, изтерзани и омотани в тоалетна хартия, в клозет на „Пирогов”. Веднага всички телевизии, радиа и вестници подемат темата. Завихрят се „Кръгли маси”, „Обществени барометри”, „Вечерни земетръси”, „Актуални терзания” и „Седмични протуберанси”... Покъртени психолози описват доколко ранима е ромската душа... Именити педагози обвиняват обществото в пълна безчувственост към терзанията на младите... Разплакани майки описват как измъчват чедата им посредством задачи за басейни, които се пълнят от три тръби, а изпразват от четвърта... Статистици предупреждават за младежки пик на стомашните разстройства, породени от некачествена дрога и бомбирали консерви... Правителството обвинява предишните, че „вместо да се обърнат с лице към децата ни, само са присвоявали фондове”, а предишните обвиняват сегашните, че „дай им на тях да копат магистрали, а младежта вехне из клозетите”...

Демокрация!

Разбира се прокуратурата спешно взима мерки. Бай Цеко е вкаран в ареста. В началото за 24 часа, а след това, с постановление на съда, за постоянно. Повдигнато му е обвинение в отровителство и гавра с подрастващи. Снимките му се появяват по всички вестници. Наричат го „Чудовището от блок 217”... Говори се, че след месец ще бъде откаран да дава обяснения пред Съвета на Европа. Дипломатически източници съобщават, че Меркел била направо съкрушена от случващото се в България, Макарон цяла нощ плакал, а госпожа Тереза съобщила, че в цялата тази работа пръст имал и Путин… .

Бе, казах ви, страшно държи Европа за правата на човека и това си е!

Мирослав БОЖКОВ

НА ДОМАШНО ПОВИКВАНЕ

ОТ НЕТ@ С ИНТЕРНЕТ КОЛУМБ И ЖЕНА МУ

3-ти август, 1492 год. Късно вечерта в Палос, Испания, разговор между съпрузи:

- И как така само ти ще поведеш такава експедиция?! Няма ли други ненормалници, да си зарежат семейството и да тръгнат да търсят Индия?! Земята била кръгла?!!! Ми това го знаят и хлапетата, ти ли си героят дето ще го доказваш?! Вечно пръв, само тук никакъв те няма! Кой ти каза, че си бил най-добър в тая работа?! Оная испанска фльорца ли, дето те сваля вече 4 години... Защо не намери някой португалски глупак, ами пак ти й се хвана на въдицата,?! Защото я чукаш, нали? Мръсник италиански... не си ги прибрахте в гащите от времето на Казанова... И защо пък да няма жени в тая експедиция? Какво като е “на лош късмет”? Защото пак си уредил оргии с ония индиански к*рви, нали...?! И какво, щял си да се върнеш?! Тръгвате с 3 яхти, към Бермудите и ми разправяш да те чакам... Ти луд ли си бе?! Я веднага да се връщаш тука, че докараха дърва за зимата... Няма кой да ги нацепи и да ги прибере... Индия, ще ми открива?!

АФОРИЗМИ

Ангел ЦЕКОВ

ГЛАС НАРОДЕН-ГЛАС ПРЕСИПНАЛ

ТАМ, КЪДЕТО ХЛЯБЪТ ГОРЧИ, СВОБОДАТА НЕ Е СЛАДКА.

ЗАКЪСАЛ КАТО МАРКО НА КОСОВО ПОЛЕ, А СЕ КОСИ, ЧЕ НЯМА МАРКОВО УИСКИ.

ПАДНЕ ЛИ ТИРАНИНА И ВСИЧКИ СТРАХЛИВЦИ ТИЧАТ ПО ТЕЛЕВИЗИИТЕ ДА РАЗКАЗВАТ КАКВИ ГЕРОИ СА БИЛИ.

СЪВЕСТТА НИ БИ БИЛА МНОГО СТРОГА С НАС, АКО НЕ БЕШЕ НАША СОБСТВЕНА.

ДНЕС ДУХОВНИЯТ НИ СВЯТ СЕ ИЗГРАЖДА ПО ТИПОВИ ПРОЕКТИ.

Социален:
- Господин Борисов, една трета от работещите са бедни, а работещите не трябва да са бедни!
- Разбрах! Да се уволнят всички бедни!

☺

Вариант:
ТИХО СЕ СИПЕ МАРТЕНСКИ СНЯГ, ДУПКИТЕ ВЪНКА СКРИХА СЕ ПАК!

☺

Щастие:
Преди осемдесет и девета имаше безплатни болници, училища, домове, но нямаше банани. Тия тъмни времена отминаха и сега за всички има банани!

☺

В света на великите сили:
Любовницата на Путин споделя с приятелка:
- Поисках му крем, а той разбрал Крим. Сега не смея да поискам каляска...

☺

Пътнопаважна:
Мъж се прибира вкъщи и вижда жена си с друг мъж в семейното легло:
- Дафино, кой е тоя кретен до теб?
- Кварталният, Стефане! Нали Бойко каза до всяка дупка - полицай?

☺

Знаете ли, че:
Всеки нов "МакДоналд'с" открива тридесет нови работни места - десет за кардиолози, десет за пластични хирурзи и десет за фитнес инструктори…

☺

Като гледат историците по телевизиите:
- Миналото не може да се променя - казал физикът.
- Според теб на нас за какво ни плащат? - отговорил историкът...

☺

- Скъпа, фирмата на баща ми фалира!
- Знаех си, че тоя ще намери начин да ни раздели...

☺

Библейскщини:
И рече Той на жената:
- Ще ти дам гръд - да храниш деца и да съблазняваш мъже!
А жената отвърна:
- Ей, якото! Я дай две...

☺

Цел на диетата:
- Да мога да си режа ноктите на краката и да дишам едновременно.

☺

Вчера шефът каза, че ако закъснеем дори минутка за работа, ще ни го начука... Днес мъжете сме още в осем без десет в офиса. А жените явно ще се влачат до два следобед...

☺

Метео:
Ето! Все мрънкате, че зимата ни изненадала и сега, и пролетта ни изненада!

☺

Кавалер и мадама в киното:
- Мило, накрая дали ще се оженят? - пита тя.
- Разбира се. Не видя ли афиша, като влизахме, филмът е трагедия.

☺

Забавна физика:
Всяка жена е способна да чуе звука от входящо съобщение в телефона на мъжа й на разстояние до двадесет километра независимо от преградите и атмосферните условия.

☺

В чудния свят на семейните:
- Иване, детето иска приказка. Разкажи му една!
- И коя да му разкажа?
- Ами, например оная, 'дето имахте съвещание в службата в петък през нощта...

☺

В аптеката:
- Каква рецепта за една опаковка аналгин, като вчера ми продадохте половин кило стрихнин ей така!?
- Да, ама към стрихнина не може да се пристрастиш.

☺

Питат радио Ереван:
- Каква е разликата между прегазено куче и прегазен адвокат?
Отговор:
- Разликата е, че при прегазеното куче има следи от спирачен път, а при прегазения адвокат няма никакви.

☺

ЧЕЗки хумор:
– Как се казваш?
– Гинка.
– Лелее, ти си само ток и жица, ма...

☺

Любовта е записана под номер F 63.9 в регистъра на заболяванията на Световната здравна организация. Нарежда се до заболявания като алкохолизъм и клептомания. Симптоматиката й е следната: натрапчиви мисли за другия, резки промени в настроението, проблеми със самочувствието, самосъжаление, безсъние, нарушение на съня, главоболие, безразсъдно и импулсивно поведение. Звучи ли ви познато?

☺

Първи закон на фейсбук:

- Накара ме да изхвърля боклука, но ме домързя и го оставих на стълбището.

После звънях на 112 за съмнителен пакет...

☺

На Морска гара се мотам, гледам някакъв лайнер акостирал и една симпатична японска двойка ми набутва фотоапарат в ръцете - ще ми го подаряват, видите ли... Нищо не им разбрах от брътвежите, ама беше много мило от тяхна страна...

☺

- Първо й свалих полата, после баавно свалих блузката... после сутиенът й падна в краката ми, а после... после нежно й свалих гащичките...
- Петре! Не може ли без всичкия този патос! Един път те накарах да свалиш прането от телта и ти се оля!

☺

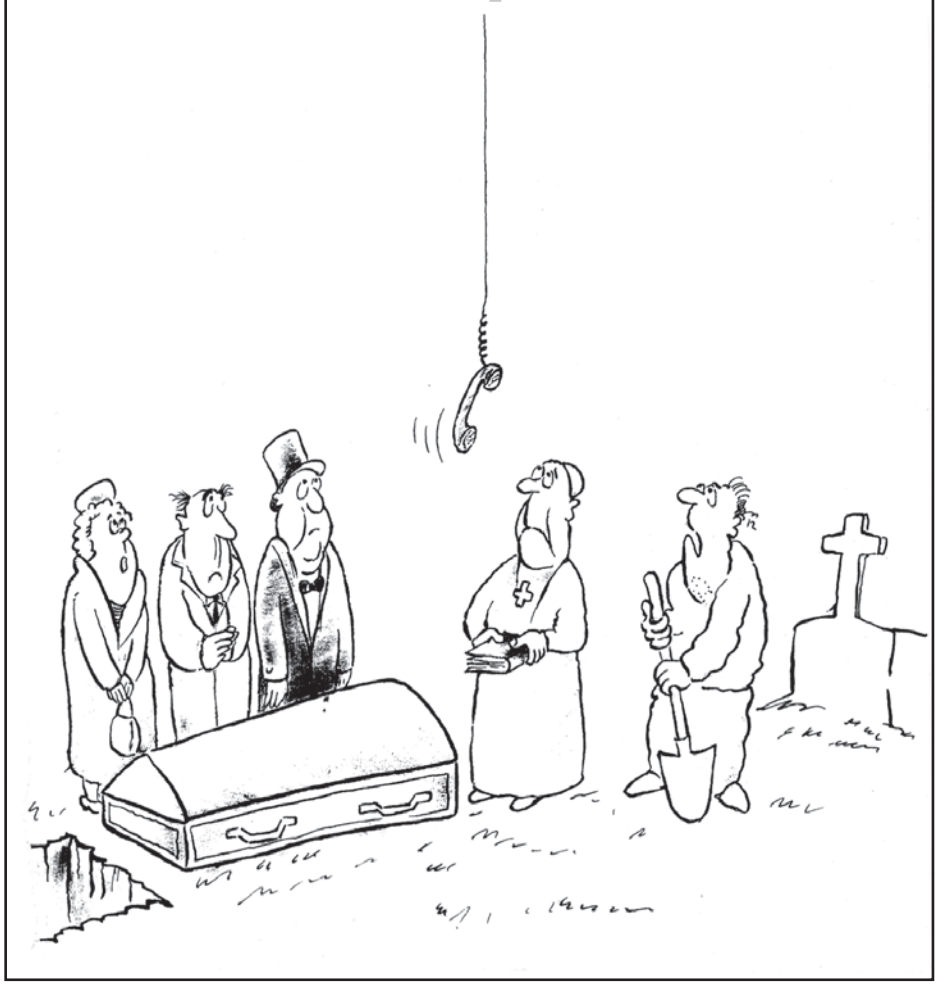
Модерни времена:
Ако мъж е правил секс с жена, като почтен човек, е длъжен веднага да й предложи приятелство във фейсбук.

☺

За жени:
- Шампоан за коса с мазни корени и сухи краища.
За мъже:

ЕВРОКЛАСИЦИ

Махмуд ЯГУН - Турция

- Когато започнеш да получаваш все по-къси и сдържани съобщения, някой друг започва да получава все по-дълги.

☺

Такаааа - купих на детето iPhone 6S, но на втория ден то го изпусна и му напука дисплея. Моля, който го иска, да ми пише! На пет години е, сладко, сговорчиво и си мие зъбите само...

☺

Метео:
Като гледам, тая година на Великден ще обикаляме църквата с кънки...

☺

- Разкажи нещо весело.
- От моя живот ли?
- Не бе, нещо весело!

☺

Истанбулска конвенция:
- Имам да съдя доста жени за сексуален тормоз! Аз си искам, те ми отказват... и се тормозя!

☺

Две жени разговарят.
Едната:
- Всички мъже пият.
Другата:
- А моята гадина и яде!

☺

Детски свят:
- Гошко, защо яде толкова бой от баща си снощи?

- Шампоан 6 в 1, за коса, лице, тяло, зъби, кола, съдомиялня.

☺

Поп пътува в самолет. До него отива стюардесата.
- Да ви донеса минерална вода?
- Не, ако може сто грама гроздова.
На пет километра от земята:
- Да ви предложа нещо?
- Сто грама гроздова.
На седем километра:
- Да ви донеса гроздова?
- Не, искам чаша минерална вода.
- Защо? Нали досега на ракия я карахте.
- Близо съм до шефа.

☺

– Муцка, снощи се запознах с един кинолог.
– И к'во?
– Много внимателен мъж, цяла нощ ме чеса зад ухото...

☺

Драма:
Много скучен ден… цял ден гледах телевизор! Накрая не издържах и го включих.

☺

В такси:
- Колко ви дължа?
- 22 лева!
- Но вие ми казахте 20 лева!?
- Е, излезе малко повечко.
- Е, хайде сега, карайте на задна за 2 лева!

☺

Метео:
Какъв е този женски месец, бе? Щъркелите замръзнаха! Кой ще носи бебетата?

☺

- Роза, напускаш ме, защото съм далтонист ли?
- Виолета съм бе, тъпанар!

☺

Почти Стийвън Кинг:
Коридорът на болницата бе толкова дълъг, а светлината в края му бе толкова ярка, че Иванов взе и си премери пулса...

☺

– Снощи се скарах с жена ми...
– И к'во?
– Тази сутрин ми поднесе кафе в леглото и леко ми намигна... Никога не съм бил толкова уплашен да изпия нещо...

☺

Малки хитрини:
Деца! Винаги мислете, преди да изречете нещо на глас! Например фразата "Тате, ти си много добър" - най-много може да донесе китайски воден пистолет... но виж фразата "Тате, искам да стана умен като теб" - вече е сериозна заявка за колело.

☺

Малки хитрини:
Когато видиш един мъж и не ти дойде отвътре още от първия път да му сготвиш мусака... значи не си влюбена!

☺

Малко провинциално градче. Съдебно заседание. Прокурорът вика първия си свидетел - баба Мара.
- Бабо Маро, познаваш ли ме?
- Знам те, Гьоше, още от дете те знам и честно да ти кажа, ти много ме разочарова, Гьошко. Ти майсторски лъжеш, изневеряваш на жена си, говориш зад гърба на приятелите си, манипулираш 'ората, имаш се за голяма работа, ама си си един дребен бюрократ.
Прокурорът направо останал като ударен от гръм, но все пак събрал сили и казал:
- Бабо Маро, а познаваш ли ония там? И посочил адвоката на подсъдимия?
- А, знам го. Как нема да го знам. Той е рЕдко тъп и глупав, изобщо не му пука за клиентите, само гледа да им 'земе парите, пияница, к*рвар, чука редовно и твойта жена...
Съдията прекъснал свидетелката и повикал прокурора и адвоката при себе си:
- Само нЕкой от вас да посмее да я пита нещо за мен, и ще ви осъдя вас двамата...

☺

Модерни времена:
Две студентки се събуждат сутринта след як купон. Гледат в стаята седи един пич и си пуши.
Едната казва на другата:
- Я го питай чий е!

☺

На коктейл жена укорява мъжа си:
- Вече за десети път отиваш до бюфета и си наливаш питие. Какво ще си помислят хората за теб?
- Могат единствено да ме съжаляват.
- Защо?
- Защото всеки път казвам, че е за теб...

☺

Тръмппизми:
Тръмп събрал всички стажанти в овалния кабинет и им казал:
- Чух, че си разказвате вицове и всичките са за мен. Ще уволня всички ви, но който пръв ми разкаже виц, в който не участвам, ще остане на работа.
- Мелания е бременна!

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018, БРОЙ 067

От редактора

Досиетата X

Боян БОЙЧЕВ

Вече повече от седмица една от основните теми, предизвикала обществен отзвук, е досието на Юлия Кръстева.

Юлия Кръстева е писател, лингвист, критик, философ. От 1971 година живее във Франция, професор в Парижкия университет "Дени Дидро". Носител на редица престижни международни награди.

Но аз няма да ви разказвам за Юлия Кръстева. Сякаш важен е само фактът, че имала досие в Държавна сигурност.

Е, и? Това прави ли я по-малко добър специалист?

Въобще тази глупост с досиетата сигурно няма да престане, докато все още има живи в списъците. Защо ли ми прилича на лов на вещици от най-мрачното Средновековие? Или може би е лесният начин по-некадърните да властват над по-кадърните?

Самият закон за досиетата е йезуитски. Поставя под един знаменател и разузнавачи (или шпиони, ако предпочитате), и доносници.

Мисля, да си бил разузнавач, е достойно. Това означава, че си работил за държавата си.

Мнозина уважавани наши специалисти бяха изравнени със земята, кариерата им бе съсипана само защото имаха досиета. Нищо че някои от тях са извършвали научно-технически шпионаж, което си е редовна практика за всяка страна, в която ценят техническия напредък.

Няма други държави, освен бившите социалистически, които да разсекретяват досиетата на специалните си служби. Списък на агентите на ДС можеш да намериш и в интернет. А списък на британската Ми-5, на американските ФБР, ЦРУ?.. Ще можем ли да прочетем техните досиета? Няма как да се случи. Сигурно защото в тези страни още не е паднал режимът...

Представяте ли си любимият ви холивудски актьор да се окаже агент...

То и доносниците там... Преди време мой познат ми разказваше как в една "западна демокрация" бил глобен за изхвърлен фас на магистрала. След малко го настигнала полицейска кола и му връчили фиша. Оказало се, че бдителни граждани веднага се обадили за това провинение.

Така че кое е донос и кое - не? Сега може да се разказват вицове за премиера. Нищо, че по свобода на словото сме на 109-о място за миналата година.

И да, можеш да говориш, ама няма чуваемост...

Говори се за мафия, говори се за злоупотреби, говори се за корупция... А престъпниците си бягат от затвора, други пък въобще не го помирисват. Децата се дрогират и бягат от училище... Други от България...

Е, и?

То тук и шпионаж вече не ни трябва. Нали чужди специални служби се грижат и политиците ни припкат за инструкции...

А ние продължаваме да си размятаме досиетата отпреди 30 и повече години... Като в стар филм от "Студио X".

Скица Мира Каланова

ТЕАТЪР

Пламен Марков поставя „Как Инджето не стана цар"

Младежкият театър "Н. Бинев" подготвя ново заглавие в репертоара си - "Как Инджето не стана цар". Режисьор е проф. Пламен Марков, а в актьорския състав влиза голяма част от трупата на театъра. Текстът е вдъхновен от записки и предания, разказвани в края на XIX в. от различни хора от Ямболско, Тулчанско и Провадийско, събирани и записани от търговеца Балчо Нейков. Те имат желание да разкажат истории за и около рода на славния войвода Стефан Караджа и рода Бинбеловци. В текста са вплетени описания и сюжетни линии и от мемоарния ръкопис "Видрица" на поп Минчо Кънчев от Старозагорско, както и анонимни преписки на поп Пунчо. Премиерата е на 17 април от 19 ч. на Голяма сцена.

Балчо Нейков е от първото поколение българи, които във вече Свободна България започват да осмислят тогавашното близко минало. Той притежава неподражаем усет към всичко, което заслужава внимание и трябва да се предаде на поколенията.

Записките на Балчо Нейков са чисто български, домашен извор, показващ как българите виждат, преживяват и оценяват историческите събития - времена на трудности и мъчителни препятствия, но и на смелост. Историята, базирана на предания и непознати исторически факти, носи историческа стойност и бива припозната през всеки един от персонажите.

СЦЕНА

Кристиян Ямболов спечели конкурса „Диньо Маринов"

СНИМКИ СОК „КАМЧИЯ"

За трета поредна година Санаторно-оздравителният комплекс "Камчия" бе домакин на един от най-хубавите празници на българската народна музика - Националния детски фолклорен конкурс "Диньо Маринов". Над 280 артисти от цяла България участваха в 24-то издание на конкурса, като се надпреварваха в две категории и пет раздела: певци, инструменталисти, камерни вокални и инструментални групи, народни хорове, оркестри и ансамбли.

11-годишният Кристиян Ямболов от гр. Аксаково спечели първа награда на гайда, а на гала концерта - и голямата награда на конкурса "Диньо Маринов". Петокласникът свири от две години в читалище "Просвета", Аксаково. Ежедневно отделя на гайдата по 4 - 5 часа. Обича да изпълнява хора на Диньо Маринов. Споделя, че гайдата го радва и с нея са свързани мечтите му.

Организатор на конкурса, който се провежда под патронажа на кмета на Варна, е Центърът за подкрепа за личностно развитие - Общински детски комплекс - Варна, със съдействието на община Варна и Регионалното управление на образованието в морската столица. Санаторно-оздравителният комплекс "Камчия" е партньор на престижното събитие. Конкурсът е включен в Националния календар на МОН за изяви по интереси на деца и ученици и в Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби.

КОНЦЕРТ

„Различни, но заедно" връчва почетните знаци „Сърцето на София"

По инициатива на Арт център "Карнолски" ще се проведе концертът "Различни, но заедно", който вече десет години дава възможност на деца от различни етноси и социални групи да представят своите таланти на сцената. Концертът е на 24 април от 19.30 ч. в Руския културно-информационен център.

В залата на РКИЦ освен богатата музикална и танцова програма ще бъдат раздадени почетните знаци "Сърцето на София" и "Сърцето на България" за личности и организации с изключителен принос към децата на България.

"Различни, но заедно" се реализира под патронажа на кмета Йорданка Фандъкова, с подкрепата на Министерството на образованието и науката, Столичната община, Синдиката на българските учители, Регионалния инспекторат по образование - град София, и др.

Белетристика

Забравената песен

РАЗКАЗ

Денес той беше без настроение. Имаше си разни неприятности в службата и се върна вкъщи кисел. Нещо напоследък не му вървеше. Има ги такива периоди в живота - ту си въобразиш, че всичко тръгва добре, ту изведнъж нещата се обръщат с краката нагоре. "Има само един лек - го съветваха приятели, - ядосаш ли се, спомни си шопската мъдрост и ще ти мине." Да, ама той беше от онези, които всичко слагаха на сърцето си, и въпреки големите усилия да се превъзпита от тая работа нищо не излизаше.

Взе някаква книга, която страшно му я бяха похвалили. Прехвърли няколко страници, разбра, че пак няма да тръгне това препускане в дебрите на тая ужасно хубава препоръчана книга, и взе да се върти като мушичав в малките помещения на едностайния си апартамент. После включи радиото. Тия от програма "Хоризонт" се бяха научили да пускат хубава музика и той се заслуша, изтегнат в леглото. Притвори очи и се замисли за своите си работи. За новия проект, на който много разчиташе, а все нищо не се получаваше, за вероятността да замине на работа в чужбина - архитекти сега се търсеха за африканските страни. "Много пари се печелели" - го съветваха пак приятелите. Той им се чудеше. Не за печалбарство искаше да отиде там. Нови неща щеше да види, това го запалваше. Инак за какво му бяха на него тия пари. Сам човек. Да си ги внася в книжка или да ги трупа под възглавницата? Глупости! "Ами така е, като не щеш да свиеш семейно гнездо" - го хокаше нежно майка му. Тя, старата, си имаше право. Но как да се ожени, като трудно се решаваше на своите 35 години. "Ще си останеш стар ерген" - пак си спомняше назидателните майчини думи. Но и това не помагаше. Няколко пъти бе на косъм да го направи това нещо женитбата и все котка му минаваше път. А не беше фаталист - не си въобразяваше, че първата любов е и последна, че следващите нищо не струват. Взе да си мисли, че когато работите стигнеха в няколкото случая до сватбения марш на Менделсон, нещо в душата му започваше да се бунтува - как така ще му отнемат свободата сам да си решава дневния и останалия режим. В такива случаи започваше да се тегли като рак на бързей и всичко се разваляше.

Ама ето че пак нещо се разфилософства. Празни мисли са това, какво само ще си губи времето с тях.

Сепна го една мелодия. Беше я позабравил. Отвори очи. Да, това е една от техните любими песни. Негова и нейна. Впрочем може би за това момиче най-много съжаляваше. Не се запознаха ей така, случайно. Негови приятели бяха решили да му намерят "подходяща партия" и се спряха на нея. Тя беше последна година студентка, от "добро семейство", учеше като щура и пак намираше време за всичко. "Въпрос на организация" - му казваше по-сетне тя. Знаеше, че бъдещето й е предопределено. Някакъв професор много вярваше в нейните способности и настояваше, след като завърши, да остане при него, в катедрата.

Запознанството стана при едно гостуване у общи приятели. Той и тя предварително знаеха много неща за себе си, но трябваше да се правят, че уж това запознанство е случайно. Изиграха ролите си отлично. Голям майтап падаше след това, когато двамата се сещаха за тази отминала вечер. Но още тогава бъдещата аспирантка и вече работещият архитект усетиха, че освен доброто желание на доброжелателно настроените приятели и те самите страшно си допадаха. Във всичко. Другото беше въпрос на време.

Пак се увлече в спомени. Дали пък това не беше от годините? Ами, ами! Не е възможно. Впрочем, за какво мислеше? Да, щеше да забрави. Ставаше дума за мелодията по радиото. Когато двамата вечер идваха в неговата "уютна бърлога", както тя обичаше да нарича едностайния му апартамент, често на свещ в тъмнината слушаха музика. Имаше няколко мелодии, които ги разнежваха ужасно. Като че бяха предназначени само за тях и само те двамата ги слушаха. Една от тях бе тази, която сега бяха пуснали по радиото. Музиката им действаше като допинг и понеже в тия работи нямаше никакъв допингов контрол, както е при спортистите, те се хвърляха като луди един към друг. Докога щеше да продължава така? - питаше се той. После разбираше, че и тя си е задавала същия въпрос. Докога? Необходимо ли беше да виси този въпрос над тях? Може би нямаше да има край? Може би.

Краят все пак се появи, макар и неочакван за самия него. Имаше и малка предистория. Един ден той й предложи да се оженят. Тя се съгласи веднага. Оставаше само сами да определят датата. Като всяко самостоятелно момиче тя хич не се интересуваше дали родителите й са съгласни или не. При него тези въпроси също ги нямаше. Оставаше само датата. Бяха ли я определили? Да, определиха я - добре си спомняше това. Беше някъде два месеца след неговото предложение. Добре, но аспирантката от института получи примамливо предложение да отиде на специализация "само за две години" в чужбина. "Ти няма да ме спираш, нали?" - му казваше тя. "Не, как да те спра." "Ще отложим женитбата за след две години, че то какво семейство ще сме - ти на една страна, аз на друга." "Добре, мила" - пак се съгласяваше той, въпреки че не му се щеше да се съгласява. Когато наближиха дните за нейното заминаване, те бяха заедно всеки свободен миг от денонощието. Нямаше ги онези сърцераздирателни "ох" и "ах" или "ама да не ме забравиш". И двамата не можеха да допуснат, че нещо ще ги раздели. Не го казваха. Не го мислеха.

Тя заминаваше. Щастлива бе и когато го видя един такъв замислен на гарата, му каза: "Нищо лошо няма да се случи. Две години ще минат като един по-голям миг. Ще имаме нашите писма, ще ми идваш на гости и аз ще се връщам през ваканциите." "Няма страшно" - сякаш му говореше онова, чипото носле, което сам не знаеше защо най-много обичаше у нея.

Мелодията бе свършила. Но той продължаваше да мисли за своята аспирантка. Добрият професор не беше толкова стар. Той ходеше често да наглежда своята възпитаница и винаги носеше добри новини. Много напредвала, много надеждна била.

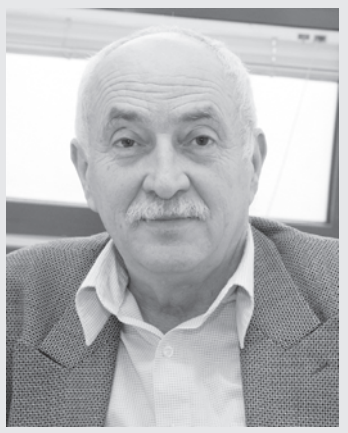
Между другото с професора още през първата година от нейната специализация се случи нещастие. При катастрофа загина младата му съпруга. Той беше много разстроен. Двамата мъже се видяха в един от следващите дни след катастрофата и поради мъката на едния даже попрекалиха с алкохола.

По едно време архитектът усети нещо тревожно във все по-сухия тон на нейните писма. Тя не преставаше да му пише редовно, но това не го радваше. Издейства си няколкодневна командировка до онази, чуждата страна. Видяха се там, пак бяха двамата заедно, но даже и в най-хубавите им мигове той долавяше онова охлаждане, от което най-много се плашеше. Каза й го, а тя веднага му се разсърди - как можел така да говори. Просто малко е преуморена. Нима не й вярва? Пак й повярва. Върна се от задграничната командировка със смесени чувства - и лоши, и добри.

Скоро разбра, че е трябвало да вярва повече на лошите. Защото скоро получи дълго писмо, в което тя му обясняваше, че тяхната връзка повече не ще може да продължи. И пишеше какво я е накарало да се омъжи за професора. Така двамата с авторитетния учен по-добре щели да работят съвместно в областта, която им беше така скъпа. Тя си оставала с много добрите чувства към него, към архитекта, и винаги, когато той пожелаел, можели да се виждат както преди. В плика имаше и една цветна сватбена снимка. Като че с нея страшно щеше да го зарадва. Гледаше снимката и по едно време го хвана яд. Значи професорът бе останал верен на своя навик да има млади и хубави съпруги.

Мелодията по радиото го натъжи, но той бързо излезе от това състояние. Хайде де, все него ли ще минават! Какво се е отпуснал като баба! Я да се стегне! Ще го направи този проклет проект, така че всички да ахнат. Ще ги уреди и ония бели кахъри в службата. Ще си намери и момиче. Умно и хубаво. И този път ще се ожени. Няма повече да отлага.

Загаси радиото. Облече си най-хубавия костюм и излезе навън в тази тъмносиня пролетна вечер. "Да става каквото ще" - си рече. Стана му весело. Шумните улици го понесоха.

***ПАВЕЛ БЕБОВ** е роден в гр.Кнежа, Плевенска област. Дългогодишен журналист и публицист. Има публикувани разкази във вестниците "Пулс", "Работническо дело", "Вечерни новини", "Кооперативно село", "Земя" и др. В момента работи върху повестта "Сами срещу слънцето", както и върху книга с малки разкази и есета. Награждаван е с орден "Кирил и Методий"- II степен, със "Златното перо" на Съюза на българските журналисти (СБЖ). През 1988 година печели трета награда в ежегодния тогава конкурс на СБЖ за материали с руска тематика.*

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Лъчезар Георгиев:

За книгата, литературата и мисията на писателя

Творецът сам трябва да открие онези значими и дълговечни послания, които да го утвърдят, с които да го запомнят и много след като нашето поколение си е отишло от света, казва писателят и университетски преподавател

***ЛЪЧЕЗАР ГЕОРГИЕВ** е публикувал над 60 авторски книги - художествени, документално-публицистични и научни, както и пет романа, една повест, сборници с разкази, новели, пътеписи, студии и статии в художествени и научни списания.*

Работил е като музикант, журналист, издател, а в момента е професор по книгознание и печатни комуникации във ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий" - В. Търново и Университета по библиотекознание и информационни технологии - София. Член е на СБП и на СБЖ.

Главен редактор е на научното списание за книгата "Издател".

Интервю на Георги Н. НИКОЛОВ

- Проф. Георгиев, на какво равнище се намира българската наука днес? Какво е запазила от предишни години и какво й липсва по-конкретно във вашата област "Книгоиздаване и библиотечно-информационни дейности"?

- Когато говорим за развитието на съвременната хуманитаристика, не бива да пропускаме дейността на добри изследователи с много творчески попадения, свързани с проучване на книжовността, като някои от авторите са и с международна известност. Ако трябва да соча имена, рискувам незаслужено да пропусна някого. Списъкът е дълъг. Радостно е, че има приемственост и усилията през годините не са отишли напразно. Разви се и българската библиография, и библиотекознанието, а в сферата на книгознанието и въобще на науката за книгата проучванията са познати в Европа, а и по света. Все пак, от наука към практика пътят не е лесен. Става въпрос за материална база, която невинаги удовлетворява, а възможностите на университетите са скромни да развиват например учебно книгоиздаване, да насърчават учебна дистрибуция и промоционалните дейности в тази посока, и затова подкрепата на съюзните организации и браншовите структури занапред ще е решаваща за развитието и просперитета на обучението, за развитието и на научните знания, които да отговарят на съвременните процеси в технологиите, дигиталното и конвенционалното книгоиздаване, на науката за книгата, информацията и модерното библиотечно дело.

- Трудно ли съвместявате научната, издателската и писателската работа, или те взаимно се припокриват? Бунтар ли сте по душа и срещу какво?

- Не е лесно да се съвместяват тези на пръв поглед различни дейности, но общото, което ги обединява, за мен е творческото начало, идеите, целите, задачите и методите, които прилагам, подходите за осъществяването им. В цялата работа с писането обаче има и майсторство, което се учи дълго, човекът на словото - било но научно или художествено, трябва да умее сам да редактира текстовете си, да формира точните и верните критерии, което обаче се гради бавно, година след година, творба след творба. Дори самият издателски процес, свързан с твоя публикация, може много да ти помогне, да те научи... Дали съм бунтар? Не се примирявам с неправдата, воювам според силите си срещу злото и в ползата на добрите, справедливите каузи. Много често в художествените ми творби има подтекстови внушения и по тези общочовешки проблеми. Но нека читателите сами да открият тези послания...

- Разказите ви са почти изцяло свързани със съвременността. Струва ми се, че в социален и общочовешки план тя е нелицеприятна. Осветявайки я за читателя, очаквате ли той да стане по-добър, мислещ и самокритичен?

- Действително, като изключим историческите ми романи "Два пъти окачван на бесилото" - за Ботевия четник Сава Пенев, и "Палатът на Карагерови", както и няколко исторически разказа, повечето от белетристиката ми интерпретира съвременната действителност с големите проблеми, социални, нравствени, както и тези, свързани с проникване в психологията на героите, с такова белетристично изображение, в което има детайли, лайтмотиви, общочовешки послания, втори план на наратива и повечето са отправени към читателя с идеята да надникне в себе си, да стане съпричастен към съдбата на героите и дори да открие в някои от тях и себе си. Да, иска ми се хората, докоснали се до моята белетристика и публицистика, да станат по-добри, да преосмислят света и да го променят, да го направят едно по-красиво място за живеене...

- Част от белетристиката ви е свързана с Европа и в частност - с Португалия. Кога открихте ярката й същност и стремите ли се да изградите духовен мост между нашите две страни? Какво е всъщност тя за вас като цветен тематичен извор?

- В периода 2013-2017 г. имах щастливата възможност на няколко пъти да пребивавам в Португалия, започнах да изучавам португалски език, да ползвам тамошни литературни и документални източници и така се роди документално-пътеписната ми книга "На брега на Лисабон", сетне публикувах разкази с португалска тематика в двуезичната си книга (на български и английски) "Лице на ангел". Един цял раздел "Книжовен Лисабон" за съвременната португалска книга публикувах през 2014 г. в монографията си "Страници от историята на книгата". Но изминалата 2017 г. бе особено благодатна, защото издадох белетристичния си сборник с разкази и новели "Джобни истории на път към океана" с португалски сюжети, и монографичното изследване "Загадъчният нобелист", което представя големия португалски писател Жузе Сарамагу с неговите творби, със значимите му послания, с преводните му книги у нас, с дейността на лисабонската фондация "Жузе Сарамагу", чиято дейност имах възможност лично да наблюдавам и да напиша за разностранната й работа и след смъртта на писателя. Всичко това е още един мост на приятелство между българския и португалския народ в сферата на културата, на научната и литературната комуникация.

- Пишейки за света, пораждало ли се е у вас желанието да емигрирате? Да се отскубнете от вечните нашенски проблеми, за да творите на спокойствие за отбрана публика? Да отплавате от някое пристанище към хоризонта?

- Аз съм пътешественик по душа, а и в действителност съм обикалял доста места, някои от които и съм описал, и са ми служили за интериор, а и за идеи и сюжети при различни художествени ситуации. Но все съм бързал да се върна при корените си. Вярно е обаче, че пътуванията са ми помагали както в научните проучвания, свързани с книгата и печатните комуникации, тъй и в белетристичното творчество. Да припомня, че след неколкомесечно пребиваване в Босна и Херцеговина по време на свирепата драма в началото на 90-те години на миналия век имах вдъхновението да напиша по свежи впечатления романите си "Босненска рапсодия" и "Безумна любов". През 1997 г., година след месечно пребиваване в Кралство Белгия, издадох авторския си сборник "Една нощ в Антверпен". През 2011 г. бях в Италия и година по-късно бе издаден сборникът ми с разкази "Полет до Малпенса". Пътуванията ми до Португалия продължават да ме вдъхновяват... Колкото до творците, наши писатели и поети в диаспората, аз уважавам много техните постижения и ще се радвам те да бъдат издавани и популяризирани и у нас, а и по-света. Разбира се, както повечето хора, свързани с писменото слово, ми се е искало да се откъсна за по-дълго, да забравя делничните проблеми, да пиша в чужбина на спокойствие в една приятелска и добронамерена среда. За съжаление, реалностите у нас са други и на малцина наши писатели се отдава да загърбят делника, да спестят повечко и да поемат към непознатото. Тъй като някога работих в Босна като музикант, знам какво е да си далеч от семейство, роден дом, приятели, изпитвал съм дълбока носталгия по родината. Някои колеги в наши дни имат нагласата да преодолеят това състояние, да оставят всичко зад гърба си и омерзени от нерадостната нашенска действителност, да продължат напред. Както впрочем го прави героят ми от разказа "Лисабонският странник" в моите "Джобни истории". За себе си обаче не съм сигурен как бих постъпил, ако се наложи.

- Как си представяте книгата на живота ви? Какво бихте искали да съдържа, за да оцелее във времето и динамично менящата се политическа и гражданска матрица? Отминало ли е времето на барикадите за сметка на удобното социално съзерцание?

- Много трудни въпроси... Действително, светът бързо се променя и неговата динамика изисква дълбочина на посланията, оригиналност и бих добавил, прозрения отвъд времето и пространството, което е много трудно дори и в най-задълбочени творби. Изправени сме пред предизвикателството: кое ще е трайно, значимо и актуално, както са успели в значимите си идеи световните класици, или книгите, които пишем, ще останат библиографски регистрирани просто като поредния книжовен факт на съвременността ни. Мисля, че творците трябва да останат верни на себе си, да следват творческото начало и житейската правда, да откриват язвите на живота, неправдите на обществото и да ги бичуват с изобразителната сила на словото, дори с риск да станат неудобни и да изпитат на гърба си гнева на властниците. Прекаленото оригиналничене в търсене само на увлекателни и забавни сюжети, занимателна интрига, хепи енд и други тънкости на наратива без философско проникновение и сериозна мотивираност на посланията може в определен исторически отрязък да излежда модерно и дори злободневно, но впоследствие всичко ще отшуми и ще се забрави. Аз не бих могъл да дам рецепта за творческо дълголетие и тук, мисля, творецът сам трябва да открие онези значими и дълговечни послания, които да го утвърдят, с които да го запомнят и много след като нашето поколение си е отишло от света. Има и някои неща в творчеството, които зависят от спецификата на жанра... Отделно пък си мисля, че онези творци и критици, ратуващи за т.нар. чисто изкуство и абстрактните идеи в литературата, е добре да се взрат назад в годините и да видят доколко са оцелели принципите и нормативите на индивидуализма, на идеологическите норми, на различните литературни направления; какво е останало от всичко това, кое е ценното, кои са изкуствено създадените литературни кръгове; какво е достигнало в същинския си вид, пък и кое от всичко от това няма да се окаже поредната утопия...

- Ще посъветвате ли читателската публика при подбора й на наши и преводни заглавия?

- Ще посъветвам хората да четат! Процесът на четене ражда мотивация, формира знания и е носител на по-висока култура и интелигентност. Да се връщат към класическите образци, да се запознават и с новите имена в преводната литература от европейски и световни автори, но и да не забравят, че и в България има също талантливи белетристи, поети, публицисти, документалисти, а познаването на родната литература може да ни вдъхне увереност, познания, самочувствие и когато се наложи, достойно да ни представя пред Европа и света.

Руска поезия

Подбор и превод на Никола Инджов

Леонид МАРТИНОВ

ЛЕОНИД МАРТИНОВ (1905-1980) бе като че ли най-смълчаният от големите руски поети на XX век. Но мълчание около него самия нямаше, а се дочуваше прелестният московски шепот на полугласните литературни четения извън официалните естради, трибуни, арени. Леонид Мартинов бе обичан поет, но когато след дълго отсъствие от нормалния живот се завърна и започна да пише извън терора на ГУЛАГ, успя да си спечели и врагове - орденоносните представители на т. нар. "секретарска литература". И пак мълчаха около него, и пак го четяха в будните руски храмове на поезията - едностайните московски квартири.

* * *

Не видя ли -
по нашия град скита странник.
Не разбра ли -
по нашия град скита странник.
Другоселец и не по тукашна мярка,
ту наблизо, ту надалече се мярка,
пуска дребна монета в кафеавтомата,
в телефонни кабини върти циферблата,
за едно си говори и си говори:
- Успокойте се, тръгвам оттук много скоро!

Аз съм странникът!
На тридесет и три вече,
бях в квартирите ваши и сутрин, и вечер,
спях на стари дивани при случайни познати,
на семейни албуми
полагах глава с мисли крилати.
Сутрин, като излизах, сещахте се за мене,
"Гост е - сещахте се - гост почти неизменен,
но от друга страна, не чак толкоз желан е.
Ама няма как, хаос у нас - постоянен!"
- Гост е - обяснявахте мимоходом на съседа
и попътно започвахте с мене беседа:
- Как така и задълго ли?
- Заминавам.
- Но защо? Останете за обед...
- Закъснявам.
- Поне чай един топъл...
- Недейте, недейте...
- Впрочем, посвирете ни малко на флейта!
Да! Аз имах такава вълшебна флейта,
за милиони не бих продал моята флейта,
бях разучил на нея една само песен:
"В Лукоморие има чертог чудесен"...
Ето за какво вечер свирех на двора,
убеждавах, напомнях - разберете, че след
броени дни заминавам. На брат и съсед
прошепнете, че аз заминавам. И скоро!
Заминавам, където блестят изумруди
и лежат под земята скъпоценните руди,
там, където янтарът с морето спори!
Хайде с мене натам, в Лукоморие!
О! Никъде няма край по-чудесен!
И тогава се сбираха, позовани от песен,
хора. Разни хора. Видях, че са много.
И на прага ми зидар попита строго:
- Кой съгради чертога?
Учител по история
попита кой е открил Лукоморие?
Какво да му отговоря - аз още не зная.
Един плановик казваше:
"Усилията си не пилейте,
не са големи ресурсите на Лукрая,
та песни не пейте, не свирете на флейта.
Бе дошъл и някакъв старец брадат, а
всъщност пратеник на Книжната палата:
- Лукоморие! Призовавате в Лукоморие?
То фолклор бе до вчера, днес фолклор и е!
А безделникът в раираната пижама
се надсмя: - Вие строите въздушен замък!
И съседи, които не участваха в спора,
Все мъмореха:
-А?
- Какво?
- Лукоморие?
- Мухоморие?
- Какво ти там Мухоморие!
- За какво става дума? Каква история?
- Мухоборие, драги! Сто грама налейте!
- Чакайте, у съседите свирят на флейта.
Флейта, флейта!
С радост те вземах в ръцете ми,
деца правеха лъкове в нозете ми,
Но намръщена майка ме плаши:
- Приказките са ваши, а децата са наши!
Най-напред да възпитате деца съумейте,
чак тогава ги подлъгвайте с флейта!
Скривах флейтата и защо само говорех,
а не тръгнах с експреса за Лукоморие?
Да бях стигнал отдавна планини високи
и възлязъл отдавна на простори широки!
Обяснете доверително, че аз заминавам.
Успокойте се, утешете се, заминавам!
Ще утихне гневът на старците твърди,
злата майка на детето си не ще се сърди.
Ще замлъкне съседа, ще забълбука вана,
ще се изправят със звън пружините на дивана.
Но признайте си,
аз ви зовях предвидливо:
дойде време - по проспекти и булеварди
щастливо
всички вие след мене поехте, поехте след мене,
да, по моите следи, следи неизменни.
И безделникът в своята раирана пижама,
и децата невинни, и злата им мама,
и клюкарката, и дървеницата от дивана...
О, ясност прозрачна на изгрева над чертога!
Размерен грохот на вълни -
гласовете на океана.
Тъй се случи.
Ние сме заедно.
Без магия.
По различни причини водя ви аз самия.
Успокойте се, утешете се,
не изпадайте в тревога,
аз ви водя по път и широк, това мога!
Не към бездна ви странникът води,
приличен на приказните бързоходи,
този същият, който ви спа на дивана,
който има кожа с полъх от океана,
непохватен такъв, с меча шуба наметнат.
... Реки, гори, равнини, тъга безпросветна -
видяхте ли? В мъглата аленеят
предпланините,
там, зад тях, на морето играят вълните.
Планини и море... Но къде е то, Лукоморие?

Къде е то, Лукоморие? Твоето Лукоморие?

1935-1945

Алексей ШАЛАЕВ, "Някога на Арбат"

Александър ПРОКОФИЕВ

Странен селянин от брегове на езеро Ладога, АЛЕКСАНДЪР ПРОКОФИЕВ (1900-1971) съхрани широкия размах на северния славянски говор. Поезията му е като крило на току-що излетял от водата лебед - искри на слънцето и освежава света.

Славеи се славеха...

Славеи се славеха по тия
лесове.
Отлитат в синева.
Отлетете! Жива е Русия!
От сребро са нейните слова!

Ето я, върви с венец по друма
Неподкупна, чиста и света.
И за някаква безсмъртна дума
се разтварят нейните уста!

1960

Руската поезия е неукротимата душевна енергия на народ, който въздига своите поети в изпитанията на върховна слава и върховно страдание...

Руската поезия е писана в лицеи и манастири, сред книги и картини, под звуци на музика и в тътнеж на войни, в концлагери и затвори, във влакове и на космически кораби, в огромни градове и в глухи селца, посред безкрайни степи и под безкрайни снегове, до детска люлка и до майчин гроб...

Писаха руската поезия поручици и студенти, слепи гуслари и проницателни учени, православни и разколници, строители и земеделци, монархисти и републиканци, комунисти и антикомунисти, лекари и инженери, патриоти и космополити, червеногвардейци и белогвардейци, луди-млади глави и личности с уравновесен разум, жени със славянска красота и мъже със славянски взори, както и русияни с капчици еврейска или татарска, кавказка или сибирска, викингска или казашка, нордическа или придунавска кръв...

Писана е и до днес се пише руска поезия в Русия и Франция, в Германия и Англия, в Австралия и Израел, в САЩ и Испания, в Китай и Япония, в Югославия и Чехословакия, в Полша и Финландия... И в България.

Навсякъде по света поетите са езичници, защото са неподвластни на държавни и верски, на идеологически и народностни догми.

За тази публикация от всички рускоезични езичници избрах неколцина мои любими поети, за да ги представя на читателите на ДУМА в преводи, несъвършени заради пристрастията ми към оригиналите...

НИКОЛА ИНДЖОВ

Едуард БАГРИЦКИ

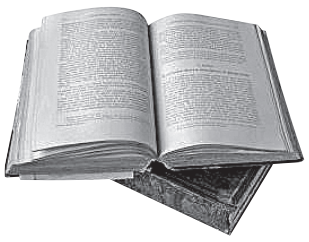
Още на тридесет години ЕДУАРД БАГРИЦКИ (1895-1934) бе смятан за учител по поезия на цяло едно поколение поети, чиято младост съвпадна с младостта на руската революция. Бе един от мнозината, родени или израснали в Одеса писатели, които създадоха представата за всеобхватен литературен регион - Александър Грин, Исак Бабел, Юрий Олеша, Валентин Катаев, Иля Илф, Евгени Петров, Константин Паустовски...

* * *

От залъци черни и верни жени
нас немощ болезнена ни осени...
Изпроввахме времето с камъни и копита,
водата с безсмъртен пелин е пропита -
пелинът на нашите устни гори...
Не са ни по нрава
перо и лопата,
не искаме слава,
ни нож във ръката:
ръждиви листа сме
в ръждиви гори...
Полъхне ли север,
повее ли сприя -
отлитаме.
Чий път застиламе ние?
Кой нашата ръждавина ще прекрачи?
Дали ще ни стъпчат нас млади тръбачи?
Ще грейнат ли чужди вселени над нас?
Ръждиви листа сме в последния час...
Изгубили дом, изгубили мощ,
политаме в нощ!
Политаме в нощ!
Като зрели звезди витаем без път...
Тръбачите млади над нас гърмят,
съзвездия други искрят се
над нас
и флагове други роят се
над нас...
Полъхне ли север,
повее ли сприя -
натам полетете,
вървете натам!
Напред към полето!
Напред към степта!
Напред към искрящия щик в полуздрача,
след звук на копито дълбоко в нощта,
след бойния зов на тръбача...

1926

ПЕГАС
Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

15 истории разпалват любовта към родното

Ивинела Самуилова споделя с читателите вълнуващи пътешествия и срещи из страната

След възторжения прием на романа "Бабо, разкажи ми спомен", избран от читателите за любима книга на България за 2016 г., Ивинела Самуилова предлага различно по жанр, но не по-малко вълнуващо осмисляне на темата за родното.

"Пътеписи за душата на България" не е просто пътеводител. Всеки разказ за пътешествията на авторката до различни кътчета на страната носи дълбоко послание. Неочакваните срещи по пътя, поетичното преживяване на природата, провокативният поглед към историята, задълбоченото вникване в традицията, споделените съкровени мисли и искрената емоция ни повеждат към дълбините на душата на България. Поднесени увлекателно, затрогващо, но и с типичния за авторката свеж хумор, петнайсетте истории завладяват, вдъхновяват за пътешествия и разпалват любовта към родното.

След приключването на "Бабо, разкажи ми спомен" с мен се случи нещо необичайно. За пръв път нямах желание за писане. Тоест, нямах желание да пиша друго. Обикновено още преди да представя поредната си нова книга, вече живея с идеята за следващата. Бързо се пренастройвам. Махала Небесна обаче се оказа пространство, от което не исках да си тръгна. Исках да продължавам да пиша тази книга и така да остана на това чудно място, което, както казва баба Жива, човек не може просто да прибере в куфара си като сувенир и да отнесе в някакъв друг живот, споделя Ивинела Самуилова.

Вдъхновението да започна нова книга се появи по време на едно пътуване, когато ме осени прозрението, че махала Небесна може да бъде открита навсякъде. Защото, ако тя е алегория за душата на България, то тази душа не е само под любимия ми връх Марагидик в сърцето на Балкана, а може да бъде усетена из много други кътчета на родината. И така, вместо да го пълня със сълзи, сложих в куфара малко багаж и превърнах страстта си да пътешествам из България в литературна мисия, пояснява авторката.

Романите "Животът може да е чудо" и "Къде отиваш, пътнико?" спечелиха първо и второ място в националния конкурс

"Книгата, която ме вдъхновява". "Жената, която търсеше любовта" бе удостоен с приза "Носител на всенародната любов" в конкурса "Копнеж по човечни книги". "Гатанки от небето" зае четвърто място в литературната надпревара "Любима книга на България" за 2015 г., а романът "Бабо, разкажи ми спомен" бе избран от читателите за "Любима книга на България" за 2016 г. В края на 2017 г. Ивинела Самуилова бе отличена от Столичната библиотека като един от петимата най-четени български автори.

"ЕДНОЕТАЖНА АМЕРИКА" от Иля Илф и Евгений Петров издава "Вакон" в превод на Пелин Велков. През есента на далечната 1935 г. великите руски сатирици поемат на пътешествие в САЩ като кореспонденти на в. "Правда". От личните им впечатления се ражда пътепис с особен заряд, въздействащ като роман, който се нарежда сред най-значимите творби на руския творчески тандем. Придружавани от семейната двойка Адамс, Илф и Петров прекосяват Америка от Атлантика до Тихия океан и обратно в своя новозакупен сив форд. По време на това вълнуващо приключение те успяват да посетят 25 щата, спират в стотици градове, срещат хора от всички прослойки, сред които и Хенри Форд и Хемингуей.

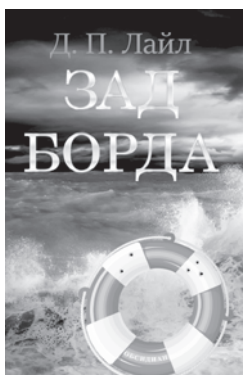

"КОД ЗА УСПЕХ: ОПРОСТЯВАЙ" от Ричард Кош издава "Locus". Авторът на бестселъра "Принципът 80/20" и съавторът му Грег Локууд разкриват мощна, нова стратегия за всяка компания и всеки бизнес. Според тях именно опростяването е начинът компаниите да предложат висока стойност срещу пари и така да накарат пазара да се разрасне хиляди или дори милиони пъти. През историите на Хенри Форд, Стив Джобс, Ингвар Кампрад, Ричард Сиърс, Рей Крок и братята Макдоналд, Кош и Локууд показват нагледно как всеки бизнес може да бъде опростен, кои са предимствата на този тип оптимизация и кои са двете стратегии за опростяване.

"ЗАБРАНЕТЕ ТАЗИ КНИГА" от Алън Грац издава "Софтпрес" в превод на Елена Павлова. Всичко започва от едно празно място на рафта в училищната библиотека. Мястото, на което обикновено стои любимият роман на Ейми Ан. Оказва се, че книгата е забранена. В библиотеката се появяват списъци с "неподходящи за ученициите" заглавия и броят на забранените продължава да расте. Обикновено мълчалива и нерешителна, този път Ейми Ан решава да действа и основава тайна библиотека на забранените книги в своето шкафче. Скоро тя се изправя не само срещу възрастните, забранили книгите, а и срещу собствените си грешни избори и страхове.

"ЗАД БОРДА" от Д. П. Лайл издава "Обсидиан" в превод на Милко Стоименов. Бившият професионален бейзболист Джейк Лонгли категорично отказва да работи в детективската агенция на баща си и предпочита да прекарва времето в бара на плажа в компанията на красиви момичета. Но старият полицай може да бъде много убедителен и една нощ Джейк се оказва пред дома на богатата Барбара Плъмър с фотоапарат в ръка. Задачата изглежда съвсем проста - няколко снимки, доказващи изневярата, после тлъст хонорар от ревнивия съпруг. Само че точно тази нощ Барбара е убита, и то под носа на Джейк.

За децата

Щъркелите, които ни спасяват

Щъркелите са птиците, за които научаваме още в ранното ни детство. Те са символ на идващата пролет, на раждащия се нов живот. Първите вестители, че светът продължава да тече по извечните си закони. Ето защо с настъпването на пролетта издателство "Ентусиаст" изненадва най-малките читатели с вълнуваща история за едни от най-изящните същества на планетата. "Щъркелиада" от Николай Стоянов е поетичен разказ за живота и приключенията на божествените птици, които донасят на крилете си слънцето и надеждата. Представата за магичността на летящите създания се дообогатява от десетките илюстрации на Светла Георгиева, които изпъстрят страниците на книжката.

Въпреки че "Щъркелиада" е дебютното детско произведение на автора, познат на публиката с над 15 заглавия, десетки радиопиеси, сценарии и преводи, творбата получи признание още през изминалата година. Тогава проектът за изданието спечели конкурса на Министерството на културата по програмата "Помощ за книгата" в направление "Литература за деца и юноши".

Още в самото начало читателите се запознават с Жан и неговото семейство, което доверчиво изгражда гнездата си на покривите на домовете в малко планинско село. Други негови приятели пък се установяват на училищния покрив, за да научат нещичко от уроците. Но едва ли някой от тях би открил своя път през въздушния простор без наставленията на Родриго - ръководителя на щъркелите. Неговите изчисления и познания за звездите и луната помагат на ятото да отлети към топлите страни. А когато зимата дойде неочаквано, подслон се намира при добрите съседи - хората.

Творчество

Поредица за рисуване издава „Колибри"

Искате ли да насърчите артистичните заложби на вашето дете? Издателство "Колибри" публикува четири книжки от поредицата "Рисувай смело" на "Брейв Томатос", художничка Анна Илза Райчева.

Всички знаем, че рисуването позволява на малчуганите да изразят своята творческа същност и да се забавляват. Поредицата "Рисувай смело" включва заглавията "Животни", "Котки и котараци", "Извънземни, динозаври и пирати", "Принцеси, феи и цветя". Грижливо разработени и прекрасно илюстрирани, книжките помагат на дечицата да усвоят с лекота разнообразни техники и принципи на рисуването.

Процесът е изключително увлекателен и създава достъпна основа, която малките художници свободно могат да надграждат.

"Брейв Томатос" има многогодишен опит в създаването на образователни детски книги и игри. Поредиците им са преведени на повече от 15 езика и са публикувани в десетки страни. Носители са на редица награди, а книгите и игрите им се радват на успех сред деца, родители и преподавателски организации по целия свят.

Поредицата "Рисувай смело" създава отлично настроение и стимулира въображението на децата на възраст над 2 години, препоръчват издателите.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Рисунки на Васил Вълев в „Дебют”

Той принадлежи на поколението творци, което имаше задачата да европеизира съвременното българско изкуство, посочват изкуствоведи

Публиката ще може да види творби на Васил Вълев - живопис, графики и рисунки, от 3 до 20 април в столичната галерия “Дебют”, бул. “В. Левски” 62.

“Изкуството на Васил Вълев е подчинено на цвета във всичките му измерения - от декоративно петно до наситени и сложни нюанси. Той принадлежи на поколението художници, което имаше нелеката задача да европеизира съвременното българско изкуство в периода на соцреализма. В жанрове като натюрморта и пейзажа, определено стоящи по-ниско в изобразителната йерархия, тези художници въвеждат емпирично цветовата система на френската Парижка школа, немския експресионизъм, на италианската Нова вещественост. Тяхна е заслугата за пластичните бунтове на поколенията художници от осемдесетте и деветдесетте години, които вече са имали основата, върху която да стъпят и заедно с това да се съпротивяват”, посочва изкуствоведката Милена Блажиева.

Васил Вълев е роден през 1934 г. в с. Сигмен, Карнобатска община. Завършва декоративно-монументална живопис в НХА при проф. Георги Богданов. От 1964 г. участва редовно в художествения живот на страната, както и в представителни български изложби в чужбина. Преподавател е в Художествената гимназия (НУИИ “Илия Петров”) в периода 1967-1972 г. Професор е по рисуване в НХА от 1990 г. Организирал е множество самостоятелни изложби в България, а също така в Багдад (Ирак) и Богота (Колумбия). Творческа специализация има в Сите дез Ар в Париж. Негови работи притежават НХГ, СГХГ и други галерии в страната, а също така частни колекции у нас и в чужбина - Германия, Франция, Русия, Хърватия, Словения, Македония, Турция, Финландия, Виетнам, САЩ и др. Негови монументални произведения са цялостното изписване на параклиса “Св. Георги Победоносец” в с. Сигмен, на черквата “Св. Троица” в с. Карлуково, “Надпяване”, сграфито, с. Дивотино, стенописите в танкова бригада “Горна баня”, поделение в Елхово, СОУ в Търговище, 7 СОУ в София и др.

Колекция скулптури на Никола Станчев в „Райко Алексиев”

В юбилейната изложба “Материята също е дух” Никола Станчев представя колекция скулптури, създадени през последните 15 години, посредством които експериментира с необичайни и разнообразни теми, форми и материали. Изложбата продължава до 18 април в столичната галерия “Райко Алексиев”, ул. “Раковски” 125. Роден през 1943 г. в Добрич, Никола Станчев израства в Бургас. Завършил е Националната художествена гимназия и Художествената академия при проф. Любен Димитров. Живее и работи в родния си град, към чийто пейзаж е допринесъл като главен художник на община Бургас, така и като творец. Станчев е автор на емблематичните площадни фигури пред сградата на Бургаската опера, експресивния входен знак на града, интимно-сантименталния куфар в градинката на Бургаската гара, проникновения портрет-паметник на Христо Фотев в Морската градина и много др. Никола Станчев е носител на редица национални и международни награди. Негови творби са собственост на Националната галерия в София; СГХГ и на частни колекции в България, Белгия, Бразилия, Германия, Холандия, САЩ и др.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

ИЗЛОЖБА, ПОСВЕТЕНА НА ХУДОЖНИКА ПАНЧО ПАНЕВ

Галерия-книжарница “София прес” представя юбилейна изложба, посветена на 80-ата годишнина от рождението на художника Панчо Панев (1937-2015). Тя може да се види от 2 до 20 април.

В продължение на три седмици в залата ще бъдат изложени над 30 произведения, изпълнени с различна техника - графика, акварелна и маслена живопис.

Панчо Панев завършва специалност графика в Художествената академия в София. Неговите графични картини са образец на майсторство и се отличават с елегантни и изчистени щрихи. След графичния си период художникът се обръща към акварелната техника и се превръща в един от най-добрите ни акварелисти.

Цялото творчество на Панчо Панев е посветено на хармонията между човека и природата. Неговите картини излъчват нежност и топлота, които докосват душата на всеки зрител. Сред тях неизменно присъстват прекрасни сезонни и селски пейзажи, одухотворени женски образи и морски акварели.

Панчо Панев е роден на 29 май 1937 г. в с. Крепост, община Димитровград, област Хасково. Негови творби притежават Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, галерия “Питер Людвиг”, Германия, и редица галерии в страната и в чужбина.

Удостоен е със званието “почетен гражданин” на Димитровград. Панчо Панев и брат му Христо Панев в продължение на над 20 години изрисуват безвъзмездно стените на общината, училището, читалището, църквата, здравната служба и много други сгради.

„Акага" празнува 27 години на сцена

Юбилейният концерт на групата е на 9 октомври в зала 1 на НДК

"Акага" - една от най-популярните български групи, сформирани в началото на 90-те години, ще отпразнува своя юбилей с голям концерт. Шоуто ще се състои на 9 октомври в зала 1 на НДК и ще припомни на феновете апогея на българската, различна и смела музика. На сцената ще се качат всички хора, които някога са били част от формацията и са допринесли за успехите, които "Акага" жъне вече 27 години.

Групата се създава като изцяло инструментална през 1991 г. и осъществява мечтата си да свири стил, напълно непознат за България. Дързък експеримент на приятели от Музикалната академия в София, който обаче само за година налага името "Акага" и го превръща в символ на качествения съвременен български звук. Още през 1992 г. издават два албума и са поканени от проф. Хачо Бояджиев да станат група на Националната телевизия. Включват се в разнообразни фестивали и почти всички джаз форуми в страната, включително и джаз фестивала в Монтрьо. С годините издават 6 албума, пътуват многократно за участия в Европа и Русия, където свирят със Софийската филхармония и "Мистерията на българските гласове" в Болшой театър. От 2007 г. правят големи концерти и в НДК, като се очаква този на 9 октомври да бъде един от най-мащабните.

Спектакълът е замислен като мултимедийно шоу и ще обхване отделни периоди от развитието на "Акага". На огромни екрани ще бъдат излъчвани непоказвани до този момент архивни кадри на групата, съчетани със съвременна визия. В юбилейния спектакъл ще вземат участие някои от най-успешните български музиканти - Ясен Велчев от група "ТЕ", който свири в "Акага" в продължение на 10 години, Цветан Недялков от "Ку-ку бенд", Кристиян Александров, някога барабанист на групата, а в момента един от най-изявените джаз пианисти в Канада и носител на "Грами" за джаз албум, Калин Вельов и още много други. На сцената ще им партнират и артистите Станимир Гъмов, Митко Павлов и Камен Алипиев, неразривно свързани с групата. По време на шоуто феновете ще се насладят и на други обичани и изявени български певци, с които "Акага" има съвместни проекти.

"Акага" от 11 години е в постоянен състав - Красимир Куртев (бас, вокал), Иво Казасов (тромпет, вокал), Георги Велев (тромпет, вокал), К. Кирилов-Джоджо (тромбон, вокал), Д. Митев-Дънди (барабани), Петър Главанов (китари), Калин Петров (клавишни).

На 9 октомври в зала 1 на НДК посетителите ще могат да купят и новия албум на групата, който ще бъде издаден на винил специално за юбилея. Билети може да се намерят на цена от 15 до 50 лева в OMV и мрежата на Eventim.bg.

Ангел Заберски представя джаз аранжимент на песента „Вода"

Филмова и камерна музика, симфонии и много джаз очакват публиката на предстоящия концерт на Ангел Заберски "Symphony - Jazz" на 24 април от 20 ч. За изненада на зрителите в зала 1 Заберски ще представи за първи път в джаз аранжимент прочутата песен "Вода" на Елица и Стунджи, с която през 2007 г. българското дуо спечели престижното 5-о място в конкурса "Евровизия". В специалната програма квартетът в състав Заберски, Йосифов, Таслев и Янкулов ще представи и български фолклорни пиеси, като три от тях са композирани от Ангел Заберски - "Спомени от Странджа", "Сладка чубрица" и "Тракийски напеви". С присъщия си професионализъм пианистът умело съчетава самобитните български ритми и мелодии със свободата на джаз импровизациите, а участието на мултижанровия музикант Стоян Янкулов допринася за автентичното звучене на българската мелодия и ритъм.

"Позволил съм си да посегна, и то много внимателно, към българския фолклор - преди всичко с огромен респект и отговорност. Не искам да правя етно музика, а само да се докосна до фолклора, интерпретирайки го през моето виждане като композитор", споделя Заберски. Соловите партии в концерта са поверени на майстора на тромпета Михаил Йосифов - едно от утвърдените имена на българската музикална сцена, който освен музикант е и композитор, аранжор и преподавател. Мишо Йосифов често е солист на различни оркестри и формации у нас и зад граница. От няколко години той е част от популярната джаз и поп американска група "Пинк мартини". Създател и съосновател е на няколко формации - Биг бенд брас асоциация, Мишо Йосифов секстет и други джаз и суинг групи.

Билетите за концерта се продават в Билетния център на НДК на цени от 25, 35, 45, 55 и 65 лв. Има и 20 на сто намаление от всеки ценови пояс за ученици, студенти, пенсионери и хора в неравностойно положение. Резервации може да бъдат правени през онлайн платформата на НДК. Събитието се провежда под патронажа на Министерството на културата.

Рут Колева тръгва на европейско турне

Рут Колева обяви датите за своето европейско турне. Изпълнителката ще посети едни от най-престижните клубове за жива музика в 13 големи града. Заедно със своя бенд певицата ще изнесе концерти в известни клубове в Австрия, Белгия, Великобритания, Франция, Унгария, Чехия, Германия, Полша и Холандия, като началото е на 22 април в популярния лондонски "Hoxton Underbelly". Цялата програма за турнето може да бъде намерена в обновения сайт http://ruthkoleva.com, както и във фейсбук фен страницата на певицата.

Поводът за турнето е представянето на новия албум "Confidence. Truth", който развълнува международните музикални медии още с появата си през ноември 2017 г. Освен клубните дати плановете на Рут за предстоящия сезон включват участия в няколко джаз фестивала - "Днес" в Зволен, Словакия, "Нишвил" в Сърбия и престижния лондонски "Innervsions" на 11 юли, който тази година ще даде сцена на изпълнители като Анджи Стоунд и Джордж Клинтън.

Наскоро Рут предложи и специална лайв версия на песента "Didn't I" от представянето на албума в зала "България" заедно със Софийската филхармония. Песента разказва за носталгията и завръщането у дома след дълго отсъствие. В момента певицата работи по нов съвместен проект с Белослава, който ще бъде изпълнен за феновете на 30 май в "Маймунарника". Тогава те ще имат възможността да чуят на живо любимия трио-формат Рут, Миленита и Белослава. Билети за концерта има в мрежата на "Ивентим".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Оперна прима играе любимата на Валентин Ганев

Снимка АНТОН МАРКОВ

Сопраното Ина Кънчева ще е музата на актьора в представление номер 300 на „Контрабасът” в Народния театър

Митичната любима на Валентин Ганев в хитовия моноспектакъл “Контрабасът” ще “оживее” от плът и кръв на голямата сцена на Народния театър “Иван Вазов” на 16 април от 19 ч. Любовният блян на музиканта, който той лелее вече 18 години в най-дългогодишното представление на първата ни сцена, ще изгрее редом с именития актьор в лицето на световноизвестната оперна прима Ина Кънчева. Пред очите на 800 души в салона Вальо Ганев и Ина Кънчева ще пресъздадат красивата и тъжна любовна история на самотния контрабасист.

Идеята да покани сопраното Ина Кънчева, която от години живее в Германия и е една от любимите ученички на Монсерат Кабайе и Райна Кабаиванска, е на самия Ганев. А Ина приема още след първото писмо, с което той я кани да стане част от юбилейния спектакъл.

Тя вече участва в репетиции за представлението заедно с Ганев, музикалния консултант на “Контрабасът” Слав Бистрев и своята корепетиторка Маргарита Илиева. “Вальо, радвам се заради теб и честта да сме на една сцена, и за удоволствието и любовта към музиката”, развълнувано сподели оперната прима за участието си в спектакъла.

100-те специални билета на цена 15 лева, с които всеки зрител ще получи и подарък изненада във вечерта на представлението - тениска с автограф на Валентин Ганев, посветена на юбилея, се разграбиха веднага.

“Контрабасът”, създаден по прочутия текст на Патрик Зюскинд, с право е наричан и от зрителите, и от критиците един от най-добрите моноспектакли на родния Бродуей. Той заслужено е носител на множество национални театрални награди, сред които “Икар” за режисура, участвал е в над 15 театрални фестивала. Самият Валентин Ганев е играл на сцените в Лондон, Бостън, Ню Йорк, Москва, Белград, Скопие и е печелил награди “Икар” и “Аскеер” за мъжка роля, припомня Катя Попчева, ръководител маркетинг и комуникации на НТ “Иван Вазов”.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ГАСТРОЛ

Деян Донков отива с „Годо” на фестивал в Благоевград

Авторският дебютен спектакъл на Деян Донков “В очакване на Годо” ще гостува на 18 май на Шестия международен театрален фестивал “Тара-ра-бумбия. Територия за млад театър”, организиран от Община Благоевград. Фестивалът е част от ежегодните Майски празници на културата в града и се стреми да показва най-ярките и провокативни режисьорски имена, както и да следи развитието на някои от тях чрез редовното им присъствие с нови заглавия. През изминалите пет години в “Тара-ра-бумбия” са участвали повече от 60 представления на независимите млади творци в най-новия български театър.

Поканата за участие на “В очакване на Годо” във фестивала е още едно признание за качествата на спектакъла, който наскоро обра овациите на сцената на известния театър на Армен Джигарханян в Москва. На 15 март Деян Донков стана и първият носител на наградата за ярко постижение в театралното изкуство, учредена от фондация “Проф. Крикор Азарян”, която ще се присъжда всяка година, припомня Вера Банчева, пиар експерт от НДК.

Режисьорската работа на Деян Донков за “В очакване на Годо” е израз на неговата дълбока почит, уважение, приятелство и обич към големия режисьор Крикор Азарян. В спектакъла, създаден по текстове на Самюъл Бекет, в ролята на Владимир влиза самият Деян, а талантливият Иван Бърнев е вечно питащият Естрагон. В другите образи се превъплъщават Цветан

Снимки ТЕАТЪР “АЗАРЯН”

Алексиев, Калоян Трифонов и Мартин Цолов. Сценографията и костюмите са дело на Чавдар Гюзелев, а звуковата среда е на Калин Николов.

ПРИЗ

„Чамкория” взе „Златен кукерикон” за най-добър спектакъл

Трупата на Сатиричния театър раздаде за втори път Националните награди за хумор и сатира “Златен Кукерикон”. По време на бляскавия шоуспектакъл бяха отличени творците в пет категории.

Наградата за спектакъл бе присъдена на “Чамкория” по романа на Милен Русков, постановка Явор Гърдев (режисьорът преди дни получи “Икар” за най-добър спектакъл за “Пияните” от Ив. Вирипаев в МГТ “Зад канала”), моноспектакъл на Захари Бахаров в Театър 199 “Валентин Стойчев”. Отличието за режисура отиде при Теди Москов за постановката “Редки тъпанари”, криминална комедия по филма на Марио Моничели “Неизвестни извършители” в ДТ “С. Огнянов” в Русе.

Александра Василева бе избрана за най-добра изпълнителка на женска роля за Анет Рей в “Богът на касапницата” от Ясмина Реза, режисьор Антон Угринов, НТ “Ив. Вазов”. А призът за мъжка роля бе връчен на Иван Бърнев за Мишел в “Истината” от Флориан Зелер, постановка Борислав Чакринов, ДТ “Ст. Киров” в Сливен. Сабина Коен получи отличието в категорията “Изгряваща звезда” за ролята на Мариана в “Тартюф” от Молиер, режисьор Венцислав Асенов, в ДКТ Враца.

Наградата за цялостно творчество на името на Георги Калоянчев бе присъдена на Светослав Пеев.

НОМИНАЦИИ

ИЗЛЪЧИХА ТРИТЕ ПИЕСИ, КАНДИДАТИ ЗА „АСКЕЕР” ЗА СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРСКА ДРАМАТУРГИЯ

“Изход” - пиеса в две действия от Йоана Мирчева (Университетски театър - НБУ, постановка Гергана Димитрова), “Закачане” от Неда Соколовска (Театър “София”, пост. Н. Соколовска) и “Цветът на дълбоките води” от Оля Стоянова (НТ “Иван Вазов”, пост. Бойка Велкова) са трите номинации в категория “Съвременна българска драматургия” на 28-ото издание на националните награди за постижения в театралното изкуство “Аскеер”, съобщи Милен Миланов, председател на фондация “А’Аскеер” на пресконференция тази седмица. Те са избрани от авторитетно жури сред 18 пиеси, поставени за първи път на професионална сцена в периода от 1 април 2017 до 31 март 2018 г. Призът за “най-младата” категория се присъжда за четиринадесети път.

И тази година броят на премиерните спектакли по български текстове остава значителен, което затвърждава тенденцията, регистрирана от “Аскеер” през последните години - все по-решително създаване и поставяне на професионална сцена на нови драматургични творби, подчертава Милен Миланов. Броят на премиерните пиеси през разглеждания период е 18. Десет от заглавията са осъществени в столицата, осем - в извънстолични театри. Четири от пиесите са реализирани като независими проекти. През сегашния награден период театрите, поставили на сцената си нови български заглавия, са шестнадесет.

И тази година фондацията подготвя публикуването на поредната книга от Библиотеката за съвременна българска драматургия “Аскеер”. На 24 май, в рамките на галаспектакъла по връчването на наградите, 14-ият том ще има своята премиера на сцената на Театър “Българска армия”.

Снимка ИВАН ДОНЧЕВ

Мирослав Пашов, директор на Театър “Българска армия”, Теодора Димова - член на журито, Милен Миланов, председател на фондация “А’Аскеер”, и Пламен Дойнов - член на журито (от дясно на ляво), обявиха номинираните пиеси

А БЪЛГАРИЯ

Отсъствие по „Домашни причини“

Още в края на април 1908 г. настъпват “августовски” горещини, в София термометрите показват на сянка 30 градуса по Целзий.

А в началото на май е именният ден на престолонаследника Борис; празника си той ще изкара с втората си майка - княгиня Елеонора Рьойс Кьостриц, новодомка в двореца, втора съпруга на Фердинанд.

За бащата - ама никъде и дума!

По това време е и празникът на Военното училище, парадът на юнкерите приема младият престолонаследник Борис; присъства и княгинята.

Глухари

За бащата княз - отново нито дума.

Все по това време е и едно друго събитие: обичайната “майска прогулка” на Софийския гарнизон - към с. Горубляне. И тук 11-годишният княз Борис, “яхнал на кон - пропуска” пред себе си колоните на ротите, батареите и ескадроните.

Вестниците най-после съобщават нещичко и за княза: че отсъства от празниците по “домашни причини”.

Домашни причини - иди ги разбери!

Всъщност 47-годишният княз, от месец-два отново младоженец, си има автомобил, един от първите в София. Има си и “развъдени глухари” (диви петли) в околностите на Ситняково. А тъкмо тогава, през май, е ловът на глухари: “един от най-мъчните и затова от най-наградените”. И една привечер с несравнимо удоволствие, ужасно нетърпелив, изоставя омразната му София, зарязва всичките й празници. Автомобилът му поема към пролетните “сватбища” на глухарите в Ситняково...

А там - вековни борови рилски гори.

А там - студена вода на височина 1742 метра: каква ласка, какъв земен рай!

Не ден и два, поне шест дни си ловува Фердинанд в неговата ловна улисия.

По “домашни причини”...

Глоба и за царя

Юбилейната пощенска картичка

Карикатура от Иван СЛАВОВ

По това магаре не е останало нищо за стригане, затова ще почнем вече да го бръснем

На 22 септември 1908 г. във Велико Търново, 30 години след Освобождението, е обявена пълната независимост на България: тя става царство, Фердинанд - цар.

И царят, заобиколен от министри, от други официални лица, с царския влак потегля към столицата ни. Дълго е пътуването, още по-дълги са разговорите. На един от министрите му хрумва игрива клопка за отбраната компания: който сбърка титлата “цар” с “княз” или “царица” - с “княгиня” - плаща глоба 10 лева!

Малка справка: столичните всекидневници се продават за 10 стотинки. Плитък тиган с две дръжки - за 1,20 лв. Книгата на Страшимир Кринчев “Сред Рила” - за 10 стотинки...

Веселите разговори в царския влак продължават, пръв в клопката попада военният министър - ген. Данаил Николаев, тогава 55-годишен; в “изпълнителния лист” на негово име са записани глоби на десет места по десет лева. И останалите министри, в тази крехка задушевност, също са глобени, без изключение: министър-председателят Ал. Малинов, ген. Ст. Паприков, М. Такев, Н. Мушанов, А. Ляпчев и д-р Кръстев. И министърът на финансите Ив. Салабашев.

И царят дори; дали неволно, може би и от желание за задружност в настроението - той също сбърква:

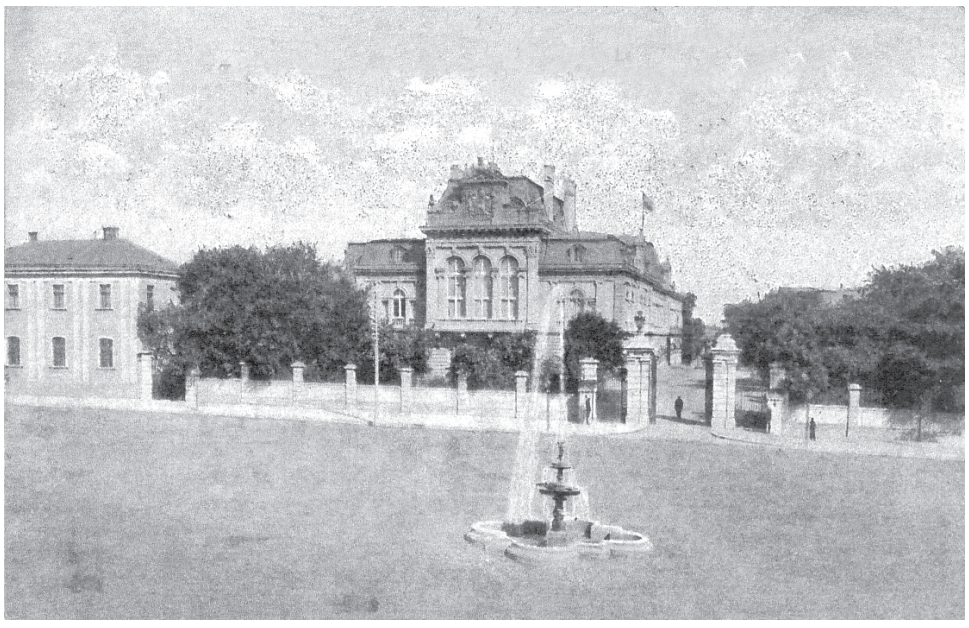
“Веднъж той имал нещастието да наименува царицата княгиня, по този повод финансовият министър издал “изпълнителен лист” за 10 лева и на Н. Величество Царя.”

После цялата “деветка” се вмества и в юбилейна пощенска картичка - да си спомнят за независимостта на България; днес е търсена от колекционери.

Първа у нас, първа на Балканите

Зоологически градини е имало още преди много векове, може би в Китай? Да, в Китай, в Мексико, в Индия... По-късно и в Европа, при дворците на могъщи и славолюбиви владетели, благоденстващи. А в България за това се сеща княз Фердинанд. Проявявал е интерес, както пише стар столичен вестник, към “буболечки, цветя, а също и към птици и диви зверове”.

И така, през 1888 г. в градинката на княжеския дворец била поставена специална клетка и в нея - черен картал, роден на наша земя, израсъл в наше небе. После пристигат колхидски фазани и един елен. Но не стигнало място и за хванатите мечки - кафяви, български. И било решено: на мястото на княжеската ботаническа градина, произвеждаща цветя и зеленчуци за двореца, да се изгради зоологическа градина. И през 1890 г. тя вече проработва на бул. “Фердинанд”, сега - бул. “В. Левски”.

Княжеският дворец в София, пощенска картичка от 1890 г.

Първа в България, първа и на Балканския полуостров. Създадена само 23 години след зоологическата градина в Ню Йорк и три години преди градината в Стокхолм... Лека-полека все повече се обогатява, била е посещавана само от княжеското семейство. Но през 1893 г., в определени дни и часове, вече започват да влизат и софиянци. Безплатно. В слънчеви дни се изреждали по 4-5 хиляди души, тогава столицата ни едва ли е имала и 40 хиляди жители...

Лъвът - цар и в някогашната Софийска зоологическа градина

Да, княз-цар Фердинанд остави на България черни събития, но поне й остави и Софийската зоологическа градина.

Ботев - с портрет, по-голям от царския

Непосредствено след Освобождението държавното ни сметководство се е уреждало с франкове и сантими. Но вече през 1880 г. имаме си и национална парична единица: лев и стотинка. Следващата година - и първите новобългарски монети, медни. През последващи години - и монети от благородни метали: сребро и злато. Тъкмо върху тях князът настанява образа си - трайно. Имал е желание да завладее и банкнотите ни, дори са създадени образци, но не ги дочаква поради абдикирането си.

Това успява първородният му син, унаследил престола му през 1918 г. като цар Борис III. По-точно: през 1924 г. е отпечатана българска банкнота с най-висока дотогава стойност - 5000 лева. На лицевата й страна - да, за първи път! - е поставен ликът на българския монарх цар Борис III, още ерген, в офицерска униформа. И до края на живота си няма да напусне българските банкноти: в своите различни възрасти, със своите променящи се пагони.

А на гърба на банкнотата - за първи път у нас! - е използван портрет на историческа личност, на безсмъртния Христо Ботев; някои са забелязали и това: в по-голям размер е от царския портрет - художник Христо Лозев. Наричана е “Ботевката”. Поради голямата й стойност с нея е извършена най-голямата българска фалшификация (с участието и на чужденци, в кв. “Банишора”). Затова БНБ набързо я изважда от употреба, сега екземпляри от нея се намират само в класьорите на няколко колекционери, а от фалшифицираните - един или два.

Любопитна България...

Празник, който пречиства душите

Това са дни на вяра, смирение, благочестие и духовна добродетел

Михо ЧЕРВЕНКОВ

Възкресение Христово

В дните преди Великден пролетта вече се е настанила в хълмистата и митична Странджа. Цялата природа се е събудила, овошките цъфтят. Чуват се блеене на овце и агънца, кучешки лай, говор на забързани стопани - беше краят на трийсетте години на миналия век.

Дни наред вече великденският дух е завладял душите на хората в голямото село Момина църква. Момите подготвят през целите Велики пости премяната. Те са в градините под отрупаните с цвят овошки. Везат ръкави, или парти, или поли. И не обичат други да надничат през плета, искат да бъде изненада какво си приготвят за най-големия празник.

Булките и майките са в разбоя - тъкат шарени престилки, модни пояси, кипри възглавници, бели месали. Момите ходят за специална пръст от Юрдията или други места, майките разбъркват калта и замазват пръстения под, който става като нов - чист, свеж. И около входната врата с вар и синка обновяват. Една шетня е овладяла както жените, така и мъжете, които по двора притягат колата или разкривения плет или оглеждат къде ще бъде вързана великденската люлка за децата.

Но четвъртъкът преди празника е много важен - ден за боядисване на яйцата. Те са от домашните кокошки, събирали сме ги от полога дни наред. Около обяд влизам вкъщи: на печката в тенджера врят бели яйца, а в 3-4 помалки съдини майка е разтворила червена, жълта, зелена или друга боя.

Първото яйце трябва да бъде червено. Имаше вече доста боядисани яйца. И хоп - майка взе червено яйце, опря го на двете ми бузки, а на челото направи кръстче с думите: "Здрав да си, здрав да си!". И сложи яйцето при иконата. Тя е с кандило с шарлан и в такива дни се пали.

Вечерта се отслужва църковна литургия за разпятието на Исус Христос. В петък има обедна църква, носят се цветя и подаръци на Господ.

В събота се меси обреден хляб от бяло пшенично брашно. Прави се великденски кулак със специална украса и с червени яйца. Домакинята влага много сръчност и майсторство. Хлябът се слага най-напред на софрата. Той е началото. Не се използва нож, домакинята го чупи и оставя пред всеки.

В събота през нощта е ранната църква, посрещане на Възкресението. Присъствал съм с майка. Човек до човек. Приятен аромат на свещи, тамян и босилек изпълват храма. Централният полюлей хвърля обилна светлина, а иконите привличат погледите. Хората вглъбени слушат хубавата проповед на свещеник Стефан. Тържествена тишина владее. По някое време, в полунощ, настъпва леко раздвижване и вълнуващо прокънтява гласът на отеца:

- Христос воскресе!

Множеството отвръща:

- Воистина воскресе.

Това се повторя и потретва. Включва се ученическият хор. Всички се кръстят.

Свещеникът, с кръст в едната ръка и кандилницата в другата, тръгва навън. Отпред носят Разпятието и хоругвите.

Всички моми - на хорото

След него са миряните със свещи в ръка. Обикаляме три пъти църквата и отново отиваме вътре.

Поставят Разпятието на мястото му, свещеникът продължава с вълнуващо слово за Възкресението. Пускът става около 3 часа. Навън е тъмно. Със запалени ламбади хората се разотиват на всички страни - към домовете си. Виждат се само мигащите движещи се светлини. Неповторими мигове.

Следва отварянето на домашните фурни. Приготвени са печени великденски прасенца или агънца. Постите са свършили преди няколко часа. Цялото семейство сядаме около синията. Там е кошницата с боядисани великденски яйца. Празнично вълнение е обхванало всички. Родителите ни благославят. Децата едно след друго целуваме ръка на татко и майка с думите: "Христос воскресе".

Те ни отговарят: "Воистина воскресе"!

Започва боричкането с червени яйца, усмивки озаряват лицата. И първите хапки от яденето - блажно! А е едва 4 часът сутринта. Софрата не се вдига, тавата с печеното остава там, докато не се дояде всичко. Така започва първият ден на Великден.

Към 10 часа, като поприбрали къщната работа, младоженците ходят у кумовете. Виждал съм такава млада семейна двойка. Той върви 3-4 крачки напред с шарена бъклица, а тя след него носи в месал великденски кулак и паница великденска манджа. И двамата с озарени лица са заети с мислите за предстоящото гостуване, за ритуала, за кумовете, които вече са най-първи роднини за цял живот. Там младоженците целуват ръка на кумовете, разменят се кулаци и яйца, а пожеланията са:

"Кумице, тази година венчавахме, догодина да кръщаваме!"

Лека руменина залива лицето на младата жена, когато обръща поглед към младоженеца за подкрепа и кураж.

През това време пременени, хората се отправят към селския мегдан. Голямо е селото, просторен е мегданът, стотици се сипват на него. Първия ден на Великден момите запяват "Дойке оро води".

Хорото повежда чорбаджийска мома. Ергените, по двама, се движат в хорото в обратна посока, гледат и избират кой при коя мома да се хване. Тогава става мълчалив избор между младите.

Децата пък се гонят наоколо, боричкат се с червени яйца. Но знаят, че ако се строши яйце, не бива дете да изяде цяло яйце, защото ще му излезе бучка на петата, а да даде и на другите при него деца. Купуваме си симид от Лачуновата фурна или при баба Мара си опитваме късмета на вртележката.

След първата песен момите запяват троплива великденска песен:

Събрали са се събрали
на Станковото дюкянче...

...и хорото става все по-голямо.

По някое време пристига музиката - гайда и даул (тъпан). Тя е типична, запомнена в село Момина църква. И затова в съседните села ни викаха "даулжии".

Момците поемат върха, а хорото става все по-буйно. Ех, та то хоро ли е - всички моми и ергени с най-хубавата си премяна!

Ненагледна е моминоцърквинската носия. Сукманите са черни, украсени с белки от златиста и сребриста сърма, поли, обсипани с цветя и красиви фигури, отпред, горе, парти-нагрръдник и газе, везано с червени, жълти и бели копринени конци.

Хубав е поясът, но престилките грабват погледа с красивите цветни фигури, ушити и везани от момата. В последните години проникваха хубави промени в моминското облекло от Елховско.

Черно е облеклото и на ергените - потури, червен пояс с бели кантове, долама или касак, украсени с фигури от гайтан и гъсти редове от златисти телени копчета, каскет или калпак.

Стремежът беше да са повече редовете на гайтана. Цървулите и навущата, обвити с черни хайдушки върви, отстъпваха мястото на потурите с пъчи, на лъснати обувки-половинки от кожа и гьон или на ботушите...

Хоро на два и три реда! А отстрани плътни няколко кордона от жени, също пременени. Говорят и гледат, гледат и коментират: Коя е тази мома, ама това момиче кога порасна, а на онази сукманът и престилката като че с ръка не са пипани, греят като слънце! Гледат и избират коя снаха, коя зет. По мое време богаташките синове не се бутаха да поемат върха. Те преминаваха на "движение" по главната улица, като по-модерна изява на своето "Аз".

Отново се показва "бижуто" - тублите (алтъните) и златните обеци. Останали са от стари времена. Някои моми въобще нямаха тубли. Повечето носеха по една завързана на червен ширит или златно синджирче. По-малко бяха тези, които имаха по три-петседем - красив наниз от златни монети. С такъв наниз лицето на момата още повече грее. Това е бъдеща зестра. Най-големи нанизи носеха моми от семейства с добро имотно състояние.

И в кръчмите, пет-шест, разположени около площада, великденският празник е завладял отрудените стопани, които пред чаша червено вино се веселят. В кръчмата на Георги Новаков свири с гайда Иван Физиев, а Понко Чолаков му приглася с песента "Заправил господ манастир, с човешки души без грехове". Още по-весело е в кръчмата на Иван Дойнов - млад, добре сложен, с лъчезарна усмивка, подсилвана от един златен зъб. Там с писана гайда свири Димитър Врачев.

Хорото е най-голямо на втория ден на Великден, понеделник. Момите и булките са пак грижливо накипрени.

И на третия ден никой не помисля за работа. Голямо хоро отново се извива на площада. По традиция, донесена от Киряковата махала, в този ден след обяд кръчмарите излизат от дюкяните си заедно с гайдите, даулите и кавалите. С кани с червено вино отиват на площада и заиграват "изводеното" хоро.

Великденските дни бяха най-личните празници - през онези години строго се изпълняваха наследените традиции, ритуали и обичаи. Показваше се почит и уважение. Това бяха празници, които пречистваха душите на обикновените хора. Това бяха дни на вяра, смирение, благочестивост и духовна добродетел.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

От местопредставлението: Солсбъри

Delirium rusofobicus - хорър, който преминава във водевил

Велислава ДЪРЕВА

1.

Highly likely ("Твърде вероятно")

Неделя, 4 март, 16,15 ч., Солсбъри. Ръми. Сиво. Само шпилът на величествената катедрала пробива облаците. Минувачи забелязват на пейка двама припаднали. Решават, че са прекалили с наркотиците. Никой не знае, че това са двойният агент Скрипал (с кодово име в МИ-6 "Бързия" - Forthwith) и дъщеря му Юлия.

След 15 минути светът "научава" гръмовно, че двамата (твърде вероятно) са отровени (твърде вероятно) с "Новичок" лично от Путин (несъмнено) 14 дни преди президентските избори, понеже Путин е пълен идиот.

Незабавно им дават (инжектират, вливат?) антидот срещу "Новичок", а който има антидот срещу "Новичок", може да го произведе (антидота), а щом може да го произведе (антидота), може да произведе и "Новичок" (твърде вероятно, нали?). Обаче според лабораторията в Портън Даун Скрипалови не са отровени с "Новичок", а с нещо подобно, което нещо не е произведено в Русия, но британското МВнР, без да му трепне мигличката, написа на своята страница още на 20 март, че тъкмо според лабораторията в Портън Даун нещото е произведено в Русия, пък оня ден английското МВнР-то изтри гузно и набързо туй съобщенийце, и на всичкото отгоре, казват от Портън Даун, антидот срещу "Новичок" няма.

Но има въпроси: С какво са отровени Скрипалови и кой го е произвел? Какъв антидот им е даден и кой го е произвел? Ако антидотът е срещу "Новичок" - откъде се е взел? И не ни ли казват от Портън Даун "Не сме ние!"? Щото Портън Даун е доста зловещо местенце, но за това - по-нататък.

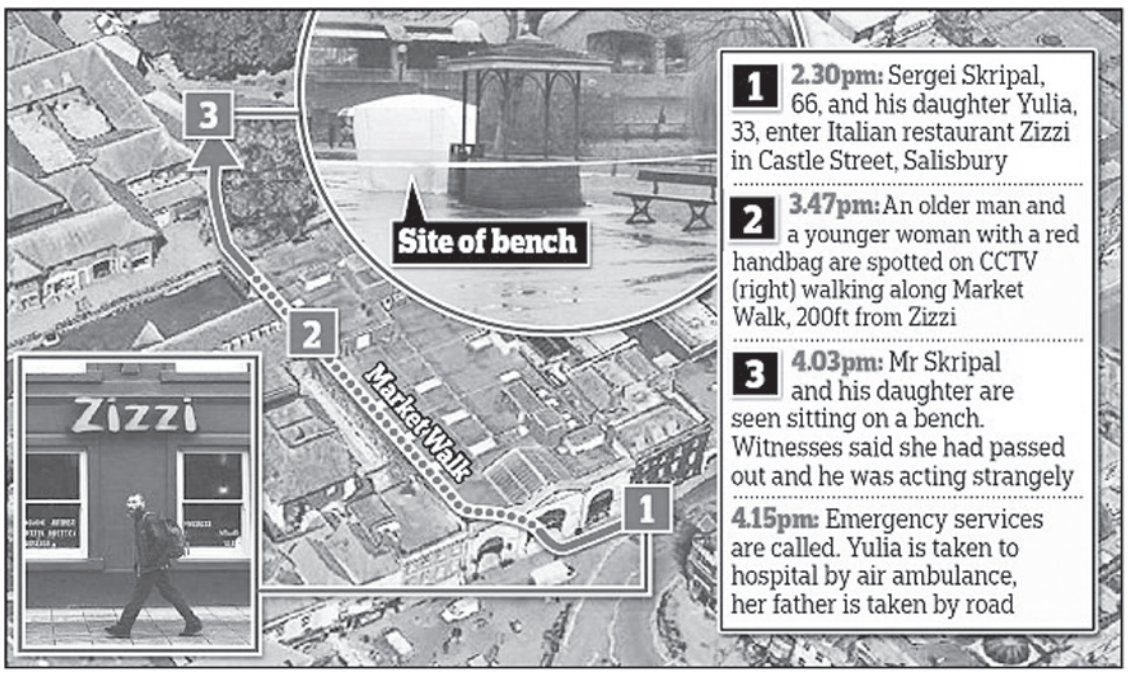
Великата Британия произведе световна дандания с тенденция към патаклама, преди да допусне Организацията за забрана на химическите оръжия (ОЗХО) в Солсбъри, преди лабораторията в Портън Даун да се е произнесла е ли това "Новичок", понеже тепърва щяла да разгадава формулата на "Новичок", която формула се разхожда из интернет от години, а "Новичок" е унищожен под контрола на САЩ, обаче коварният и кръвожаден Путин е укрил "Новичока" в своя мразилник между водката и сельодката.

Връщаме се край пейката. А там - стълпотворение: кой в защитно облекло при химическа атака, кой в противопожарен екип, а полицаите - ей тъй, по една униформичка. От болницата - никаква информация, лекарите са анонимни, токсиколозите - неназовани, британските медии - нелюбопитни; няма нито една снимка на двамата от болницата, никой не ги е видял, шансът да оживеят е под 1%, казват. (А всяка вечер гледахме интервюта от болничното легло с Литвиненко, отровен с полоний в чая, без да е пил чай, вътрешен министър беше Тереза Мей, главният виновник - Путин. Бащата на Литвиненко, със "Сармат" в слепоочието, каза, че Русия няма нищо общо със смъртта на сина му, нито с отравянето на Скрипал). Междувременно болницата изследва обгазен (!?) полицай, пускат го на другия ден, жив, здрав, симпатяга.

Тереза Мей съобщава драматично, че (твърде вероятно) са пострадали още 30 души, после - 48, после - 80, после - 130; отишли в болницата, дали им съвети, неизвестно за какво, и никаква снимка, никакво видео, никакво интервю с някой от тези 130, ама не били 130, а 200, даже 250, живи и здрави до един, пък "Новичок", казват, убива за 5 минути, обаче Скрипалови са живи, Юлия внезапно и рязко се подобрява и иска среща с руски дипломат, ако случайно е останал някой неизгонен.

Пейката! От нея започва всичко. Твърде вероятно. Или не? Всичко започва от пъба "The Mill", където двамата пили по чаша вино към 13 ч. Значи - "The Mill". Или не? Всичко започва от италианския ресторант "Zizzi" на Castle street. Твърде вероятно. Ето какво научаваме от нелюбопитните британски медии: Двамата пристигат в "Zizzi" към 14,30 ч., поръчват си чеснови хлебчета, вино и здравословно ризото с кралски скариди, миди, калмари и октоподи (600 калории). Говорят на руски. Той е нервен и сприхав, тя - тиха. Плащат 30 паунда, излизат от "Zizzi" в 15, 47 ч. и тръгват по Market Wolk към Solstice Park. Енергични, усмихнати, в чудесно настроение,

гледат към камерата на близкия фитнес. Сякаш знаят, че ги снимат. Твърде вероятно.

В 16, 03 ч. са на пейката, от която започва всичко в 16,15 ч., ама не съвсем, понеже "Новичокът" бил впръскан в климатрона на скрипаловото BMW, обаче преди "The Mill" и "Zizzi" двамата отишли на гроба на съпругата на Скрипал, където (твърде вероятно) някой ги е причаквал с лалета, тип "Новичок", но по-преди Юлия се е върнала от Москва с "Новичок" в багажа, в пакета с гречка (елда), купен от кварталния магазин, понеже в Русия можеш да си купиш гречка с "Новичок" от всеки квартален магазин; ама не Юлия купила гречката, а нейна приятелка, която пристигнала в Лондон тъкмо навреме, за да й предаде гречката и да отрови своята мила дружка; но съвсем най-вероятно и направо безспорно някой гад (Путин, несъмнено) е намазал (напръскал) с "Новичок" входната врата (или дръжката) на Скрипаловия дом, като преди това предвидливо се е разхождал из тихия квартал в защитно жълтозелено облекло, което облекло останало незабелязано от съседите... А-ха.

Солсбъри е опасан с полицейски ленти като огромна какавида, въпреки смъртната опасност полицаи в униформи бдят самоотвержено на местопрестъпленията, "The Mill" и "Zizzi" се сдобиха с реклама до края на света с цената на някоя и друга пожертвана маса, а Великата Британия, надменний Албион - с позор за всички времена.

2.

Песен за Джаберуоки

Събитията през погледа на Алиса, която среща в Страната на чудесата много налудничави същества.

"Твърде вероятно е Скрипал да е отровен от Русия", каза г-жа Терезия, Царицата на сърцата, пристъпвайки заканително с леопардовите пантофки, които сменя с високи мускетарски ботуши винаги, когато издава смъртни присъди, а тя винаги издава само смъртни присъди, водена от сляпа ярост, както твърди Луис Карол. "Запушете му устата! Изхвърлете го! Осечете му главата!", крещи г-жа Терезия и мята мастилници. Г-жата не е никаква царица, а просто карта за игра, дама купа по-точно, попаднала случайно в световната колода.

"Изглежда руснаците стоят зад това", каза г-н Тръмпи-Дъмпи, възседнал високия зид на Голямата Бяла къща. "Аз съм едно много хубаво и приятно нещо", повтаря г-н Тръмпи-Дъмпи, друсайки енергично оранжева грива с риск да се изтърси от геополитическия дувар. Г-н Тръмпи-Дъмпи обича да получава подаръци за всеки нерожден ден. Понеже рожденият ден е веднъж в годината, а нерождените са 364. Той е особено доволен - 4 март е такъв нерожден ден, а подаръкът на г-жа Терезия - дивен.

"Ние всички знаем кой е виновен. Изключително вероятно е Путин лично да е заповядал атаката. Въпросът е ще си признае ли той сам или ще го хванат", изръмжа Лудия Шапкар, идеолог на "Брекзит" и първомайстор на фалшивите новини, по-известен като Александър Борис де Пфефел Джонсън с англо-американо-турско-германско-френско-еврейско-черкезко-абхазко-руски произход, наричан благовъзпитано "словесен миномет", обаче думата не е миномет, а съвсем друга, но аз няма да я напиша, за да не цапам вестника.

"Отсечете му главата!", извика г-жа Терезия, имайки предвид главата на Путин, а не на г-н Пфефел, има си хас!

"Няма друго правдоподобно обяснение, освен отговорността на Русия", каза на изящен френски Френския заек г-н Еманюел, докато си търсеше ветрилото и ръкавиците, забутани кой знай къде от неговата учителка. За да си придаде важност, Френския заек г-н Еманюел извади грациозно от джоба на жилетката своя джобен часовник, който никога не показва колко е часът, поради което Френския заек г-н Еманюел винаги бърза да не закъснее и повтаря "О, божичко, божичко! Ще закъснея!". Часовникът на Френския заек не показва часовете, а годините и този път стрелките бяха запецнали някъде в 19-и век, но г-н Еманюел не можеше да си спомни какво общо има това с Русия.

"Очевидно е, че Русия е отговорна", проговори на немски Чешърският котаран г-н Меркелинг, който всъщност е г-жа. Котаракът произнесе тези думи с подобаваща германска строгост и без усмивка, понеже неговата (нейната) усмивка винаги е някъде другаде, по-точно - край Северното поточе, от другата страна на Заешката дупка.

Тук отново се намеси Лудия Шапкар: "Те, руснаците, създават "Новичок", а ние създаваме светлинни мечове. Първото е ужасно оръжие специално за убийства, второто е измислен реквизит, който странно бръмчи. Арсеналите на нашата страна са затрупани не с отрова, но с нещо по-мощно: със силата на въображението. Именно тази сила ни удържа на върха!".

На стр. 30

Шумът от безделието

Ако доходите не бъдат увеличени спешно, стотици хиляди млади, здрави и образовани българи ще напуснат страната

Владимир ГЕОРГИЕВ

На интернет страницата на правителствения портал strategy.bg е публикуван проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проектозакон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда. Вносители са вицепремиерът Валери Симеонов и министърът на здравеопазването Кирил Ананиев. Според доклада на двамата министри се въвеждат допълнителни забрани за озвучаване с цел опазване здравето на населението от вредното въздействие на шума. Не се транспонират норми на европейското право, просто у нас вредата от шума внезапно е нараснала и това налага правителството и парламентът да вземат спешни мерки точно в тази област. Обезлюдяването би трябвало да намали шума. Населението у нас катастрофално намалява, но управляващите очевидно смятат, че останалата част от него трябва да бъде предпазена ако не от друго, поне от шума. Затова можем да предположим, че борбата с шума е най-значимата правителствена крачка в сферата на здравеопазването и демографията. И вероятно - единствената.

Миналата година мнозина одобриха похода на Валери Симеонов към Черноморието. Какво се случи? Било шумно в Слънчев бряг и затова хотелиерите негодували. И част от туристите, и част от кръчмарите. Да предположим, че е вярно. Че най-големият ни летен курорт е заразен с шум. Че там има прекалено много проститутки. Че там се продава повече дрога, отколкото вероятно се отчита на нелегалния пазар. Кой в държавата трябва да вземе мерки, за да се преустановят тази нарушения? Не е ли полицията? Не са ли санитарните власти? Не е ли общината? Не е ли Комисията за защита на потребителите? Не са ли данъчните власти? Не е ли прокуратурата?

Валери Симеонов

След като еднолично, несъгласувано, военачалнически вицепремиерът взема мерки, значи всички останали органи или не са си вършили работата, както трябва, или са били елемент от нарушенията. И ето го спора: Симеонов върна държавата в комплекса, казват едни. На Симеонов не му е работа да върши това, казват други.

И едните, и другите не са прави. Симеонов не е нито държавата, нито законът, за да се идентифицира с тях, да ги връща или да ги ознаменува. Но му е работа - той е държавник и е нормално да следи за законността в страната и да се грижи за реда и спокойствието на гражданите. Проблемът е, че вместо да събере всички контролни и отговорни органи, призвани да се грижат за реда по Черноморието, той тръгва сам като Робокоп да налага закона. Така не се прави. Това е фатмашки популизъм. След като си тръгне, след време пак ще е същото.

Но ако държавата беше придобила самочувствие, сила и усещане, че властта й е обезпечена, щеше да е различно. Всеки служител щеше да знае, че ако си върши работата съвестно, ще получи подкрепата на началниците си, а те - на по-големите. Така законът щеше да се впие в корените на контролната система и в крайна сметка нарушителите щяха да се почувстват натясно. Така работи законът - отдолу нагоре.

Нищо подобно не стана с популистките изцепки на вицепремиера. На всичкото отгоре този рязък замах с властта във въздуха не бил съгласуван с ресорната министърка на туризма. Така тя също разбра, че нейната власт не струва нищо. Функциите й може по всяко време да бъдат иззети от вицепремиера по икономическата политика, който й е пряк началник.

Но този вицепремиер отговаря и за демографската политика.

Там няма място за патриотарски фетиш и популистки очарования. България е с най-лоши демографски показатели в Европа. За 27 години сме изгубили около 1/3 от населението. След 20 години осигурителната и пенсионната система ще рухнат, а работещите в страната хора едва ще знаят български. Катастрофа. Всяка минута загубено време е крачка към тази национална трагедия. Вместо това вицепремиерът патриот веднага след Слънчев бряг, доволен от постигнатото, хукна в Украйна, за да получи като подарък бастуна на Ботьо Петков, бащата на Христо Ботев. После, щастлив, доволен и окрилен от себе си, го показа шумно на брифинг в Министерския съвет.

А като дойде зимата, хукна към зимните курорти, за да да се бори с планинското озвучаване. Родолюбива работа.

Не че е лошо. Но... защо е този шум?

И кажете тогава, моля, къде са политиките, къде е държавността, за да одобряваме проявленията на Симеонов и на симеоновщината? Ако следваше определена политика, действията му щяха да бъдат разбираеми, оправдани и вероятно - поощрявани. Нищо такова! Занимава се с патриотични игри и по никакъв начин не възражда нито икономиката, нито родителския инстинкт у българите. Ако спешно заплатите и пенсиите в България не бъдат увеличени поне двойно, още стотици хиляди млади, здрави и образовани българи ще напуснат страната в близките три-четири години. Нима това не е трагедия? И нима тази трагедия не е по-голяма от шума на Слънчев бряг?

От местопредставлението...

От стр. 29

След тази огнена реч всички дружно се съгласиха, че Путин е чудовището Джаберуоки - "врагът заклет със огнени очи, със нокти хищни, зъби, що раздират". И, въоръжени със силата на въображението и с бръмчащ филмов реквизит, запяха песента за Джаберуоки (Jabberwocky), написана от Луис Карол:

"Бе гладне и честлинните комбурси
тарляха се и сврецваха във плите;
съвсем окласни бяха тук щурпите
и отма равапсатваха прасурси...".

Докато сразяват песенно Джаберуокито, ще ви разкажа за лабораторията в Портън Даун, както ви обещах.

3.

Портън Даун, 13 км от Солсбъри. Двойна телена ограда, табели "Внимание! Опасна зона!" и "Пътят е собственост на Министерството на отбраната". От 1916 г. на близо 3 хил. хектара се помещава строго секретната химическа лаборатория DSTL (Defence Science and Technology Laboratory), в която работят 3000 души. Финансиране от Пентагона - 70 млн. долара.

Още през Кримската война (1853-1856 г.) Британската империя използва химическо оръжие срещу Русия (в Одеса и Севастопол). През 1918-1920 г. британската, американската, канадската и френската армия под британско командване хвърлят срещу Русия отровен газ, създаден в DSTL. Министър на войната е Чърчил. "Болшевизмът трябва да бъде удушен в люлката си", казва той. В желанието си да "удуши болшевизма", Чърчил отправя фалшиво обвинение срещу Русия, че използва отровен газ. Лъжата изплува, гневът на британското общество се стоварва върху Чърчил, той излиза с циничен меморандум на 12 май 1919 г.:

"Силно подкрепям използването на отровен газ срещу нецивилизованите племена. Ако врагът не може заради своето невежество да произвежда отровен газ, това причина ли е нашите войски да бъдат възпрепятствани да се възползват от оръжията си? Смятам, че сме напълно упълномощени да ги използваме".

През октомври 1919 г. британските войски се изтеглят, но не връщат неизползваните химически оръжия на Острова като прекалено опасни. Изхвърлят ги в Бяло море. Ей тъй.

През и след Втората световна война DSTL произвежда невропаралитични вещества и експериментира с доброволци - британски военнослужещи. Казват им, че целта е откриване на лекарство срещу грип. 20-годишният Роналд Мадисън от BBC се включва в експеримента, за да купи годежен пръстен на своята приятелка. Никой не го предупреждава, че ще бъде изложен на смъртоносния газ зарин. Няма ни годеж, ни сватба. Мадисън умира в страшна агония за няколко минути. Годината е 1953-а. Според британското военно министерство, смъртта на младия мъж е нещастен случай. Чак през 2004 г. близките на Мадисън издействат официално разследване на DSTL. Заключението е: "Някои подробности около провежданите експерименти може да не съответстват на етичните стандарти". След още 2 години министерството признава, че е допусната "груба небрежност".

От 1949 г. до 1989 г. близо 20 000 души участват в съдебни процеси срещу DSTL заради експерименти с хора. През 2008 г. Министерството на отбраната изплаща 3 млн. паунда на 360 ветерани, без да признае своята отговорност. Държавата се откупва евтино. По 8333 паунда за човешки живот.

Който си мисли, че експериментите с хора са прекратени, лъже се. През 2013 г. DSTL провежда експеримент с газ в Лондонското метро, хиляди пътници не подозират, че са опитни мишки. На Лондонския метрополитен е абсолютно забранено да разгласява каквато и да е информация за този експеримент.

DSTL използва над 122 000 опитни животни - от морски свинчета и мармозетки до коне. DSTL произвежда зарин и фосген. В средата на 50-те години на XX век DSTL разработва газ VX. Той е от същия клас бойни отровни вещества като "Новичок". Англичаните го предават на американците, те го взимат на въоръжение. В DSTL през 1976 г. са създадени и първите образци на Ебола. Помните - Барак Обама каза, че Русия е по-опасна от Ебола.

DSTL е само една от военните лаборатории в 25 страни, финансирани от Пентагона, където САЩ произвеждат и тестват изкуствени вируси, бактерии и токсини в нарушение на Конвенцията на ООН. Тези лаборатории се намират в страни от бившия СССР (Грузия и Украйна), в Близкия изток, Югоизточна Азия и Африка. Само в Украйна са 11. На украинските власти е абсолютно забранено да разпространяват каквато и да е информация. Не питайте откъде ИДИЛ разполага с химически оръжия.

Край на справката.

4.

И така - какво имаме? Пейка, гречка, врата, дръжка, климатрон, лалета, калмари, октоподи, миди, скариди, пъб, ресторант, две маси, бяло вино, квартален магазин, анонимни лекари, неназована приятелка, несъществуващ антидот, неизвестно къде произведено подобие на "Новичок", двоен агент, дъщеря му, 160 изгонени руски дипломати, светлинен меч, филмов реквизит, DSTL, дама купа, Тръмпи-Дъмпи, луд шапкар, френски заек, немскоговорящ котак, комбурси, прасурси, русофобска истерия, вой, писък, наглост, лъжа, клевета, безсрамие, бездарие, спомен в епруветка, изнасилена солидарност, червиви ценности, гигантийска световна провокация...

Цялата тази отрова ври, кипи и бълбука в един казан, на който могат да завидят трите вещици от "Макбет". За тяхно утешение предлагам съвременен прочит на Шекспир в несръчен стих:

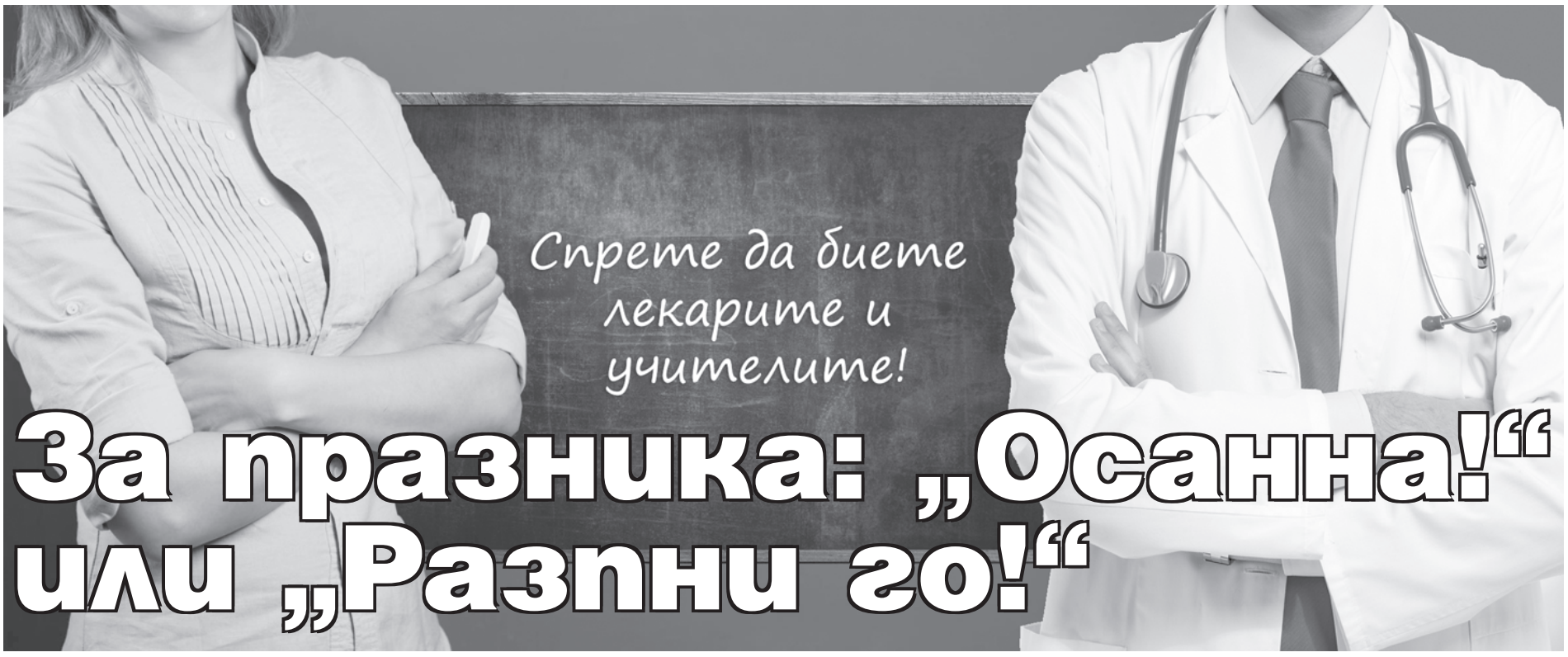
Хайде, бърже кръг сторете,/
мърши всякакви хвърлете/ да се смесят във котела!/ От Европа мекотела -/ джендърска пъпчива гнус,/ пълна със отровна слуз!/, Епруветка от Ирак/ влиза в употреба пак!/ Жлъчка от търбух преситен/, зейнал в алчност ненаситна!/ Курабийки от Майдана/, Fuck the EU от мадама/, кръст пречупен от килера/ винаги ще се намери./

Змейски косъм от ушанка,/ и копитце от тачанка,/ песен за една Катюша/, Путин хванахме за гуша!/. Ўра, ўра, ўра!/ Гепихме го за... кобура!/. Новичок, новичок/, Да му тропнем казачок!

5.

Някога САЩ бяха колония на Гордий Албион. Днес Албионът е колония на САЩ. Жалък американски васал. Слуга, лакей, наемник. Изпълнител на мръсни и мокри поръчки. Въпросът е: Кой ще се извинява утре?

www.duma.bg

За празника: „Осанна!“ или „Разпни го!“

Д-р Гео НЕШЕВ

7 АПРИЛ - МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЗДРАВЕТО

Този ден преди години се честваше всенародно като “Ден на здравните работници” (лекари, сестри, акушерки, фелдшери, санитари). Отменихa го. И използваха деня на св. Иван Рилски, за да го нарекат “Ден на българския лекар”. Добре де, а останалите медици какво да правят? Впрочем то лекари вече няма. Има “еднолични търговци”, които работят в “търговски дружества”. То и здравеопазване вече няма. И затова напомняме старата игра на мургавите тарикати “Тука има, тука нема”. Ами да си го кажем направо. Защото в държавата нямало пари за здраве. Е, няма да стане. Без пари няма да стане. Защото медицината е скъпо изкуство, който не се съобразява с това, е демагог или просто невежа. Има лозунги и пожелания, но има и бизнес, и бизнесмени, има мафия и мафиоти.

Ето защо днес немалко хора причисляват лекарите към тази шайка. Обвиняват в корупция и лекари, и сестри, и санитари. За да си опазиш здравето и живота си, ще плащаш. На първо място са подкупите, официално регламентираните кражби, различни фокуси като “избор на екип”, “дарения” и т.н., а на всичко отгоре трябва да се плащат и консумативите (лещи, стави, ортопедични пособия и много други). Вярно е, че ВАС отмени неотдавна т.нар. лимити за болниците, отменен бе и античовешкият мораториум върху най-новите животоспасяващи лекарства. Но за сметка на това се създадоха някакви комисии от учени глави, които ще решават кой да живее и кой да умре, защото здравеопазването се ръководи от хора, които фигуративно казано, не могат да различат хрема от кашлица: финансисти, икономисти и прочее “...исти”. И въпреки всичко, пари пак няма! За жалост корупция и рекет все пак има и то в немалък обем. Но разберете: има болници, където с месеци не се изплащат заплатите, лекарите от “Пирогов” протестират, защото няма лекарства и консумативи. Хората в бели престилки се мъчат да преживяват. И те имат семейства. Пари нямат! Иначе способности, знания и квалификация имат на световно ниво. И човечност имат. Но когато правителство, Народно събрание, профсъюзи, фондации и т.н. се правят, че не виждат и нехаят, тогава какво става? Тогава те си го вземат сами. Лошото е, че го вземат от пациентите. Като допълнение на “социалните помощи”, които в България наричат “заплати”. Вярно е, че не е законно и не е редно.

Все пак пари за държавните и общинските болници няма. Вижте само какъв буламач се предлага на болните в тях. Дават ти по една пластмасова чинийка с една филийка хляб и това е. Убеден съм, че моят домашен любимец не би ял такова нещо, което се нарича по европейски “кетеринг”. Е, има и частни болници с платено ресторантско хранене. Докъде стига държавата при такава анархия?

Но само медиците ли имат кривини? Ами големците не изнасят ли богатствата на България - било то природни, било плодовете и сътвореното с труд, а също и енергията на България, момичетата на България, всичко ценно от България... Но те са “големци” - олигарси, карат бентлита и мерцедеси. А пък медиците - вълци ги яли!...

Е, не става така. Хипократовата клетва за жалост не пълни хладилника. Но тя не предвижда и сиромашия за медиците (разбира се, за тези, които не участват в далаверите и комбините). Ще кажете, че всичко, написано дотук, звучи цинично. Вярно е. В наше време всичко звучи цинично. Не е ли цинизъм превръщането на болниците в търговски дружества, лекарите - в еднолични търговци?

Често обвиняват лекарите и медиците въобще и в безсърдечие и липса на хуманност. Но същевременно не се интересуват от това, че те са пожертвали пролетта на живота си и са употребили скъпоценното време между 20 и 30 години, за да придобият умения, с които да спасяват хората. На немалко лекари ще се съберат не повече от няколко десетки часа истински сън за цялото това време. Затова, когато медиците претендират, че обществото им дължи известна компенсация под формата на неунижаващо възнаграждение за труда и уважение, а не побоища и скандали, техните изисквания не са без основание. А някой да е чул за спасен човешки живот да са изплатени 200 хил. лева, както за една тв постановка например, без която спокойно можем да преживеем, или премия от 40 хил. лева (подобно на спортните)? Или тв екраните и вестниците ежедневно да съобщават за блестящо извършена операция, като тази от екип на ВМА и “Пирогов” в началото на януари за спасяване на 4-месечно бебе, както и на тази от проф. Начев в “Св. Екатерина”? Е, те не са нито Григор Димитров, нито Камата, нито Криско. Усмихвате се, нали? Защото и аз не съм чул. Но съм чул и прочел, че за пето олимпийско място по пързаляне на дъска се платиха 100 хил. лева народна пара. За постигане на световен, олимпийски и незнам още какъв рекорд се плащат десетки хиляди лева. Че заплатата на някои от телевизионерите е от 3 до 10 хил. лева, а и нагоре, а на банкери и висши служители още по-голяма. Е, да са живи и здрави всичките! Но чак пък толкоз... Затова аз казвам “Осанна!” на медиците за 7 април и съм за букети от рози за заслужилите, а не от тръни...

Абе, уважаеми бизнесмени, убеден съм, че във всяка болнична стая, операционна, кабинет за аборти (където се помага най-вече на вашите любовници), та дори и във всяка морга медиците ще окачат вашите реклами и ще изпишат вашите имена (както се прави по стадиони, спортни зали и спортни екипи), само и само да ги спонсорирате. Защото Народното събрание не се сеща да ги задължи. То си има правителствена болница и резиденции. И признава преференции за спонсориране на какво ли не, само не и за здравеопазването. Тук трябва да изключим, разбира се, суперлукса при създаването на напълно порочната здравна каса и напълно излишните надзорни съвети, бордове, управителни съвети и прочее механизми за облагодетелстване на избраниците. Защо законодателят например да не задължи бизнесмените да не спонсорират толкова футболни и други отбори, пишман футболисти и почти винаги класиращите се на последните места олимпийци, а да подпомагат финансово болници (по последни данни вече 12 болници са пред фалит), детски и старчески заведения и други срещу общински бонуси. Дали ако това чудо се случи, ще продължим да бъдем, както сега, на всички първи места в Европа по заболеваемост и смъртност (особено детската - 15 на хиляда) от болести?

И тук именно откриваме ролята и ВИНАТА НА ОБЩЕСТВОТО. Защото щом то иска да е живо и здраво, не трябва да гледа безучастно съдбата на медиците, които напускат масово страната, а да наложи своята воля на данъкоплатец и избирател. Помогни си сам, за да ти помогне и Бог! Защото едно общество, в което старците ровят в кофите за боклук, за да преживеят; в което болните си носят в болниците от къщи лекарства, храна, често и бельо; в което лекарите са принудени да рекетират и вършат беззакония, за да изхранят децата си - това общество е болно общество. И то с опасност за живота му!...

Словесна терапия

На д-р Калина Рачева

Това звучно българско име Калина, което Пенчо Славейков използва за лиричен герой на своята балада “Неразделни”, носи лекуващата ме очна лекарка Калина Рачева от специализираната болница “Акад. Пашев” в София с ръководител Петя Василева. Предстоеше ми очна операция за отстраняване на “пердето” на едното ми око и поставяне на леща по съвременен начин. Наши приятели ми препоръчаха тази болница.

Коя е Калина Рачева? Млада офталмоложка с одухотворено бяло лице, руса коса и зелени очи, които гледат миловидно пациентите и ги предразполагат по време на прецизните очни прегледи. Пестелива е на пръв поглед на думи, но и малкото на брой, които разменя с пациентите си, звучат като балсам. След многобройните изследвания за състоянието на лявото ми око се събра екипът, който ще ме оперира. А той беше само дамски.

Легнах, завит с лека завивка на операционния стол. Вълнувах се силно и слушах внимателно приятния глас на д-р Калина Рачева. Тя не разпореждаше, а просто учтиво, нежно и топло се обръщаше към своите колежки: “Даринче, отлично си подготвила окото за операция. Благодаря ти много! Дилянче, подай ми ножичките! Много добре. Благодаря! Даринче, а ти светни лампичката. Отлично. Колежке Георгиева, захващаме се вече и ние, нали? Чудесно работиш, Алекс! Благодаря!”

Вълнението ми се изпари напълно и на негово място се настани бързо успокоението ми от чудодейната сила на словесната терапия. Сякаш се намирах не на операционния стол, а на открит урок по красноречие на тема “Звук сладък, най-мил в звуковете”, изнасян, запомнете добре, не от филолог, а от офталмолога д-р Калина Рачева!

След операцията не се въздържах от радост и сърдечно поздравих целия екип с думите: “Браво! Изпекли сте отлично занаята!” В отговор на моята похвала д-р Калина Рачева ми отговори: “Няма лек труд, дядо Първане. Ние тук работим задружно, като се стараем да останем верни на максимата: Един за всички, всички за един!”

Млада е д-р Калина Рачева. Богат е обаче нейният опит, а в професионалната й биография се вижда много добре огромното й желание да се усъвършенства в избраната от нея специалност на офталмолог. Нейното призвание.

Първан МИЛЧЕВ,
гр. Годеч

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

До 16 април БНТ търси нови тв проекти

Родните телевизии отново се сбориха за зрителския рейтинг

До 16 април е крайният срок на БНТ за конкурс по подбор на нови проекти, създадени от независими български продуценти. От обществената телевизия обещават да предоставят възможност на най-добрите и атрактивни идеи да получат реализация. Медията се опитва да намери интересни варианти за токшоу на здравна и на семейна тематика, както и специализирано предаване за съвременно световно и българско кино. Търсят се проекти за развлекателно спортно предаване и лайфстайл проект, който да запознава зрителите с новостите от архитектурата, дизайна и модата. За участие в подбора ще се приемат и оригинални авторски идеи за предавания, насочени към широка аудитория, добавят от БНТ.

Както ДУМА вече писа, новото ръководство в лицето на избрания миналата година генерален директор Константин Каменаров подготвя цялостна промяна в програмната схема на обществената телевизия. Цялостното обновяване по план трябва да приключи в началото на следващия телевизионен сезон този септември.

Междувременно от БНТ се похвалиха с първия си рейтингов удар и отчетоха близо половин милион зрители за първото издание на "Стани богат". "Форматът привлече средна аудитория от над 300 000 души в неделната вечер, като в края на предаването броят на зрителите достигна 490 000", гласи статистиката на медията, която отмъкна предаването, излъчвало се няколко сезона по Нова телевизия.

Миналата седмица данните на пийпълметричната агенция ГАРБ показаха, че "Бразди" е най-гледаното предаване на БНТ за периода 19-25 март. Тогава по пазарен дял на аудиторията и зрителски рейтинг емблематичното предаване на агротематика мина дори централната емисия "По света и у нас".

От Нова телевизия пък решиха да подразнят конкуренцията с рекордна според тях гледаемост на шоуто "Като две капки вода" миналата неделя. "Според данните на независимата международна пийпълметрична агенция "Нилсен Адмосфер България" 47,5% от активното население в България (18-49 г.) пред екраните избра "Като две капки вода", което е над два пъти повече от дела на втората по гледаемост телевизия БТВ по същото време. Още по-високи са резултатите сред активното градско население (18-49 г.) и сред зрителите на възраст 18-34 г.", обяви медията.

Снимка БТВ

Журито от "Гласът на България" Графа, Иван Лечев, Поли и Камелия ще изпълнят песента на Васил Найденов и Силвия Кацарова "Моля се" тази неделя. Навръх Великден започват музикалните двубои между талантите, които искат да покажат певческите си таланти не само пред журито, а и пред цяла България

Наз@ем от мреж@та

Двама опасни престъпници успяха безпроблемно да се измъкнат от Централния софийски затвор във вторник. Детайлите около бягството им, както и последвалите оправдания от отговорни управленски кадри, в това число и министри, накараха социалните мрежи и форумите буквално да избухнат с вицове, шеги и иронични коментари. Трябва ли чистачката, хукнала след бандитите, да бъде удостоена с награда, ще има ли оставки и кой ще заснеме филма по абсурдното бягство, бяха само част от аспектите, които бяха дебатирани в интернет.

● Бойколандия: Страна, в която чистачката гони престъпници, мутреса си купува банка, а Гинка - ЧЕЗ...

● В тази "държава" вместо изумената Цецка, може да сложат спокойно чистачката за министър, тя поне може да бяга, за разлика от оядената смешка Цачева, дето и задника си не може да мръдне, но я набутаха като правосъден министър за потрес на де що има разбиращо от право.

● Заседанието на НС е особено интересно. Тъпунгерите се надпреварват да разказват криминалета и екшъни. Хората излезли от Централния да си боядисат яйцата, а тези малоумници, цяло заседание правят.

● Централният Софийски затвор набира чистачки за охрана. Предимство е да имат бойни умения с метли.

● Като бях малка, мразех въпроса каква искам да стана, като порасна. Защото исках да бъда и лекар, и космонавт, и пилот на боен самолет, и ветеринар...и не можех да избера никога едно. Обаче сега вече знам! Искам да бъда чистачка, за да преследвам лошите!

● Искаш да си чистачка, за да взимаш две заплати - на хигиенистка и на охранител, признай си!

● Валентин Радев: "Имаше информация за готвено бягство, взети бяха мерки". Ако не бяхте взели мерки всички затворници ли щяха да избягат е?

● Метлата със сгъваем приклад трудно помиташе следите от автоматичния метеж.

● Чистачките на Летище София поемат граничния контрол. Цялата власт - на чистачките!

● От днес чистачките във всички затвори са с ново тежко въоръжение - метли, с които да настигат престъпниците по-бързо.

● След като метлите са на въоръжение в България,за да си купя такава трябва ли и разрешение от МВР?

● "Изкуплението Шоушенк" вече е напълно неразбираем за българската публика филм. Защо да копаеш тунел с години, щом можеш да излезеш необезпокояван от затвора през парадния вход?!

● Данаил Кирилов: Бягство от затворите винаги е имало - Алкатрас, Влака беглец. Забравил е сериала "Бягство от затвора". Колко свободно време за филми има тоя човек...

● Тогава да викнат Шерлок Холмс да фане бегълците и сички ще са доволни.

● То бива но чак толкова не. В романа на А. ДЮМА героят Едмон Дантес бяга от замъка Иф и последствие си купува титлата Граф Монте Кристо. Това не е историческа личност, все едно капитан Немо да кажат, че е първият подводничар. Непростимо е за Народни представители такива шеги.

● Цецо "историка":

"Аз мисля, че историческият преглед, който направи колегата Кирилов, показва, че през годините е имало такива случаи не само у нас". А от къде да знаят цецо и Дани, че "Граф Монте Кристо" е приключенски роман от Александър Дюма... Ами така е, когато книги не се четат, а се гледат само филми, от които се правят изводи и заключения, че това са "реални исторически личности"! Все си мисля, че някой и Винету не е чел, а е гледал само илюстрованата корица на романа, гледал е и филма и си е представял съдържанието на книгата....

● Пита се само кого ще ангажират да заснеме филм по това абсурдно бягство. Ще ги отвеем хАмериканците!

● Ама той Баце си каза, че Цецка е Майката на нацията. Предлагам да ги трампим - чистачката става министър, а Цецка - чистачка.

● Надзирателите си имат мото - работата не е Пелов да избяга.

● Има и нова затворническа клетва: Чистачка да те настигне.

● Гадни, долни затворници, обещали да бягат лани, пък избягали вчера, само за да резилят Управлението И ПрецЕдателството МУ!

(Запазен е оригиналният правопис)

„ЕВРОКОМ" ПРИЮТИ САШО ДИКОВ

Сашо Диков реши да акостира в телевизия "Евроком", стана ясно от публичните му изяви тази седмица. Припомняме, че смяната на собствеността в телевизия БиТ доведе до сътресения в медията, а Диков напусна поста програмен директор. Първоначално той обяви, че ще се изявява в собствена авторска рубрика в "Шоуто на Слави". По БТВ дори бяха излъчени негови материали. От 13 април водещият обаче се завръща на екран със свое предаване по "Евроком". Всеки петък той ще окупира по два часа от екранното време на медията. "Евро Дикоф" ще започва от 20 часа. Очаква се първата част да е в познатия стил, наложен от Диков - "Стажанта". При него водещият обикаляше с камера в парламента и "отстрелваше" депутати с провокативни въпроси. Във втората част на шоуто си водещият най-вероятно ще кани гости в студио, за да обсъждат актуалните от седмицата теми. "Всеки политик, магистрат, всеки, който се страхува от неудобни въпроси, има от какво да се притеснява. В същото време всеки, който има чист бизнес и няма какво да крие, няма повод за притеснения", заяви Диков пред колегата си в "Евроком" Николай Колев.

Нови водещи по „Блумбърг Тв" и „България он ер"

Журналистът Христо Николов се присъедини към българския екип на бизнес медията "Блумбърг Тв". Заедно с Живка Попатанасова от 10 април той ще бъде новият водещ на сутрешния блок "Бизнес старт".

"Николов е доказан бизнес журналист с богат опит в онлайн и печатни медии. Отразява икономическа тематика от 2002 г. Първите си стъпки в журналистиката прави във в. "Труд", където е част от отдел "Бизнес" близо десетилетие. След това е икономически коментатор в информационно-аналитичния сайт Clubz.bg и отговорен редактор в "Градът Медиа Груп", представиха новото си попълнение от медията.

Междувременно за рокади в свое предаване се похвалиха и от телевизия "България он ер". Съботно-неделното семейно издание на "Фамилно" вече ще се води от Деляна Маринова-Джуджи. Тя ще е в ефира всеки уикенд от 10.30 часа. Досега Джуджи се изявяваше като светски коментатор и водещ на делничното предаване "околоСВЕТСКО" заедно с Бойка Делиева и Константина Живова. Тя ще продължи изявите си там, но и ще замести досегашното лице на "Фамилно" Доника Ризова, което поема по нов път.

Страница на Павлета ДАВИДОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Очаквайте

„СОФИЯ ФИЛМ ФЕСТ” ОТНОВО Е В ЛОВЕЧ ОТ 16 АПРИЛ

„Безсмъртна любима” в музиката на класици

Кварто квартет и пианистът Христо Казаков с празнична изява в зала „България”

Концерт, вдъхновен от любовта на великите композитори, изразена чрез най-чувствената музика на класиците Бетовен, Малер и Шуман, претворена от струните на Кварто квартет и специалния гост - пианист от световна величина, Христо Казаков. Романтика и музикални емоции ще се слеят в образа на “Безсмъртната любима”. Концертът е на 10 април от 19 ч. в зала “България”, научи ДУМА от Борислава Лазарова, комуникации и пиар на Кварто квартет.

Специален репертоар ще звучи за първи път пред българска публика. Точно тези подбрани творби в изпълнение на Кварто и пианиста Христо Казаков имаха наскоро зашеметяващ успех пред зрителите в огромната концертна зала “Гьотеанум” в Швейцария. Това пространство неколкократно бе изпълнено с възторжена публика, за да чуе клавирен квартет в ла минор на Густав Малер. Произведение, открито едва през XX век, неизпълнявано дотогава, което през 70-те-80-те г. се появява пред света. В България творбата е с премиера в Добрич на фестивала за камерна музика, отново с Кварто квартет. По същото време произведението доби популярност по света чрез филмовата музика към “Тайнствения остров”. Клавирен квартет 1 на Бетовен, с който музикално обрисува образа на своята загадъчна неизвестна “безсмъртна любима”, ще прозвучи в зала “България”. Концертът е вдъхновен от писмата на Лудвиг ван Бетован до неговата неизвестна, загадъчна любима. Безспорно един от най-известните от епохата на романтизма, написал многобройни ноти на своята спътница, е Роберт Шуман, чиито произведения са любовни музикални посвещения на неговата съпруга Клара. Клара Шуман е сред първите изпълнителки на творбите на Брамс и заедно със съпруга си Роберт е негова покровителка. Почитателите в зала “България” ще чуят Клавирен квартет оп. 47 от Роберт Шуман.

Кварто квартет в състав Иван Пенчев - цигулка, Татяна Тодорова - виола, Димитър Тенчев - виолончело, и Христо Казаков ще предложат чувствено преживяване в празничните дни.

„Балин” от Швейцария гастролира в памет на изтъкнат български юрист

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

В рамките на Великденските празници, Културният дом при Съюза на юристите в България в сътрудничество с Консерваторията за музика, танц и театър в Женева (Швейцария), организира концерт на швейцарския струнен квартет “Балин”, по случай 110-годишнината от рождението и 20 години от кончината на изтъкнатия български юрист Константин Константинов.

Константин Ангелов Константинов (1908-1998) е роден в Плевен в семейство на юрист. След като завършва право в Софийския университет е назначен за кмет на Долни Дъбник. Кариерата му продължава в съдебната система: съдия в Плевенския областен съд, на който през 1949 г. е избран за председател; съветник в Министерство на правосъдието; заместник-председател на Върховния съд; съветник в Министерския съвет.

Но каква е връзката на изтъкнатия български юрист с швейцарския струнен квартет? Връзката е Рая Райчева, пряка родственица на Константинов. Рая също е от Плевен, родена е в семейство на музикален педагог. От дете изучава цигулка в музикалното училище “Панайот Пипков”. През 2000 г. завършва Женевската консерватория. Скоро след това става един от основателите на квартета “Терпсикорд”, за който преди време ДУМА писа. Участниците в този състав се издигат до изпълнители с високо майсторство, за което свидетелства богатата им концертна и звукозаписна дейност.

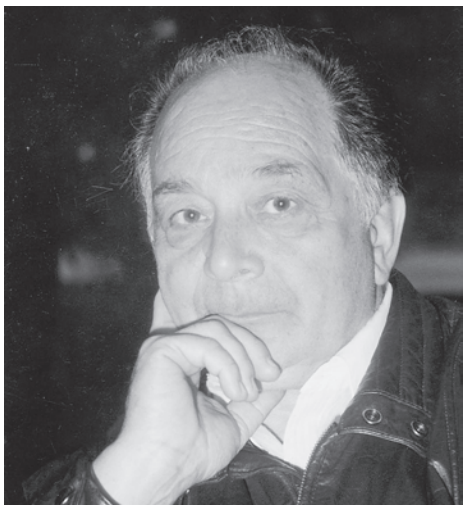
Същевременно Рая Райчева започва да води клас по цигулка в Женевската консерватория. През 2015 г. поема и ръководството на квартета “Балин”, сформиран три години преди това към Департамента по камерна музика в Женевската консерватория. С високото си изпълнително майсторство съставът печели първите награди на ежегодния Швейцарски музикален младежки конкурс (SJMW) от 2014 до 2017 г. вкл.

Сега, за Великденските празници, съставът “Балин” е в София. Изпълненията на младите музиканти (Флор Жаве - цигулка, Аполин Грюфел - виола, Мариюс Грюфел - цигулка, и Жан-Батист Ровердан - виолончело) на квартети от Хайдн, Бетовен, Менделсон, пиеси от Гардел и Шостакович плениха публиката, която ги дари с щедри овации. А на маестра Рая Райчева нека пожелаем още по-големи успехи и по-често гостуване в родината.

КРАТКИ

Творческа вечер на Петър Андасаров

Народно читалище “Пенчо П. Славейков 1921” - Литературен салон “Вечери на кръста”, и Съюзът на българските писатели организират творческа среща с писателя Петър Андасаров. Тя ще се състои на 12 април (четвъртък) от 18 ч. в зала “Пенчо Славейков” на читалището. Литературната критичка Благовеста Касабова ще представи новите книги на П. Андасаров “Бягащи хоризонти”, “Цветно време”, “Животът е поголям от човека”, “Отгласи” и “Отгласи 2”. Водеща ще бъде Виктория Катранова.

Концерт в Музикалната академия

Академичният симфоничен оркестър ще изнесе концерт на 11 април от 18 ч. в концертната зала НМА, бул. “Евлоги и Христо Георгиеви” 94. Диригент ще бъде Николай Стоев от класа на проф. Пламен Джуров, солисти - Андрей Андреев, пиано, от класа на проф. Атанас Куртев, и Валентин Илков, валдхорна, от класа на проф. Ясен Теодосиев. В програмата - Увертюра “Егмонт” и Концерт за пиано и оркестър 2 от Бетовен, Концерт за валдхорна и оркестър 4 от Моцарт. Входът е свободен.

Поезия в метрото за трети път

Третото издание на проекта “Поезия в метрото 2018” (26.03 - 6.05.) ще бъде открит официално на 10 април в 13 ч. на метростанция “Национален дворец на културата” - изход посока НДК. Организатор е Полският институт в София съвместно с “Литературен вестник” и EUNIC Cluster Bulgaria (мрежа на културните центрове на страните от Европейския съюз), с партньорството на Столичната община. В проекта са включени стихотворения от 12 държави членки на EUNIC Cluster Bulgaria и асоциирани институции, както и българско стихотворение. Авторите са Манфред Кобот (Австрия), Том Филипс (Великобритания), Владимир Попов (България), Карл Цукмайер (Германия), Янис Рицос (Гърция), Анхел Гонсалес (Испания), Еудженио Монтале (Италия), Вислава Шимборска (Полша), Фернандо Песоа (Португалия), Алберт Маренчин (Словакия), Ласло Наги (Унгария), Хели Лаксонен (Финландия), Владимир Холан (Чехия). На 10 април проекта ще представят проф. Амелия Личева, поетеса, литературовед, гл. редактор на “Литературен вестник”, и Ярославв Годун, директор на Полския институт.

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Очаквайте

ДРЕХИ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ СЪЗДАДЕ АМЕРИКАНСКИ ДИЗАЙНЕР

Как бързите храни вредят на мозъка

Колкото по-бавно ядем, толкова по-малко калории поглъщаме

Специалисти по хранене акцентират на няколко вреди, които закуските от типа фаст фуд нанасят на човешкия мозък.

Канадски учени са установили, че щом човек започне да мисли за тях, усеща припряност и става нетърпелив. Те провели и експеримент. След като виждали табелите на заведенията за бързо хранене, участниците в проучването започвали да четат по-бързо пасажи от текста в сравнение с други хора, които още не били виделилогата. Това се обяснява с въздействие на подсъзнателно ниво.

Станфорд Дево от университета в Торонто установил, че семейства, които живеят в съседство с по-голям брой заведения за бързо хранене,

имат по-малко спестявания в сравнение с тези, които нямат наблизо подобни ресторанти. Според експерта подобен тип вериги се свързват с бързина и незабавно удовлетворение, като същевременно хората харчат повече.

Онези, които се хранят в ресторанти за бързо хранене, са два пъти по-склонни към депресия, твърдят още специалисти. Съществуват дори научни данни, че фаст фудът оказва влияние на производството на допамин - хормон на пристрастяването и на зависимостите. Ако количеството му намалее, ставаме нещастни и депресирани. Когато храната блокира неговото производство, работата на мозъка също се затруднява.

Атмосферата в заведенията за бързо хранене ни кара да сме непрекъснато на педал. А проучванията сочат, че колкото по-бавно ядем, толкова по-малко калории поглъщаме. Също така ярките цветове са стимуланти, а силното осветление и високата музика провокират да се нахвърляме върху гозбите.

Повечето хора са наясно, че бързата храна е с много калории и мазнини. Но малко са тези, които си дават сметка колко много захар има в нея. Резултатът е надномерно тегло, диабет и сърдечносъдови болести.

ХаХаХа ИмПро театър тръгва на бар турне

Известният български импровизационен театър започва първото си бар турне, за да изненада посетителите на най-любими софийски заведения с шоу, което няма какво да крие. Представлението ще бъде гарантирано и безплатно. Изявите на артистите ще завършват с предизвикателство от комиците към гостите с игра от типа на "Истината или се осмеляваш", в която най-големите куражлии ще получат атрактивни награди.

Турнето на ХаХаХа ИмПро театър започва на 12 април в бар "KICK`s" и продължава през целия месец в любимите заведения на столичани - "Timeless cafe" на 17-и, "Бар Петък" на 19-и, "City Stage" на 25-и и "Public" на 26 април.

С провокативни въпроси и скечове от страна на актьорите посетителите ще имат възможност да се превърнат от зрители в активни участници в спектаклите. Споделяйки своите тайни и признания, те ще станат част от актуалната кампания на известна марка. Целта на артистичния екип ще е да предизвикат гостите да бъдат смели и честни почти колкото служителите на "Absolut", участвали в забавното видео без дрехи като част от най-смелата си кампания досега - "Nothing to Hide" ("Нищо за криене"). Голотата във филма се използва като оригинална метафора за прозрачния производствен процес. Но все пак има и уверение, че работниците в дестилерията обикновено са напълно облечени, та затова и софийските участници няма да се налага да се събличат.

БИЛЯНА ПЕТРИНСКА СЕ ПОДГОТВЯ ЗА НАЙ-ГОЛЯМАТА РОЛЯ В ЖИВОТА

На прага на най-голямата роля в живота си Биляна Петринска гостува на Великден в предаването "Търси се". В студиото ще е светло, артистично, музикално, изпълнено с любов и надежда. Актрисата ще завладее ефира на bTV в неделя, 8 април, от 11.00 ч. Бременна, окрилена и изпълнена с вяра, Биляна ще разкаже за срещата си със Стилян, за любовта, за мъжа, когото е чакала дълго, търсила го е, вярвала е в него, за истинската близост, за подкрепата и очакването на новия живот.

Щрихите от всекидневието на талантливата актриса допълва майка й Катя, която ще разкрие, че досега дъщеря й не е искала да има дете от друг мъж. Любовта към средиземноморската страна споделя и оперната певица Дарина Такова - близка приятелка на Биляна, при която взема уроци по пеене. Музиката събира Петринска с диригента Йордан Камджалов, който обяснява колко тя е взискателна към себе си и към хората. В "Търси се" зрителите ще видят и стилиста Митко Дамов, още един от приятелите на Биляна, на когото тя изцяло се доверява по отношение на външния си вид.

Снимка BTV

Снимка ХАЙЛАЙФ/ОТ ИГЛА ДО КОНЕЦ

Алберто Веделаго разкрива тайните на елегантността

Световноизвестният италиански дизайнер и стилист Алберто Веделаго ще разкрие тайните на елегантността по време на мултимедийна лекция и уъркшоп на тема "Персонално създаване на мъжката дреха". Организатор и модератор на събитието е проф. д.н. Любомир Стойков.

Гуруто на костюма ще е ексклузивен гост на специалността "Мода" на Националната художествена академия на 11 април (сряда) от 16 ч. Пред преподаватели и студенти (бакалаври, магистри и докторанти) дизайнерът ще обърне специално внимание на това каква стойност може да се придаде на представител на силния пол посредством облеклото. Веделаго е приел присърце популяризирането в световен мащаб на италианската философия за елегантност. Тази мисия включва и неговите публични и индивидуални лекции, които целят да разкрият технологичните тайни на персонално ушития костюм, както и предимствата на материалите с високо качество.

Алберто Веделаго е автор на иновативен метод, с който създава дрехи, вземайки не само "физическите" мерки на своите клиенти, но и на тяхната личност.

Писма в космоса се чакат до сряда

Съвместен проект за изпращане на писма до Международната космическа станция (МКС) разработиха "Роскосмос" и Mail.ru. Създателите му искат всеки да може да пише на действащия там екипаж, съобщи ТАСС. Проектът носи името "Писма в Космоса". На хората по света се предоставя възможност до сряда, 11 април, да изпратят няколко реда на космонавтите и да ги поздравят за професионализма им или за празниците, да им зададат въпроси и т.н. Посланията ще бъдат получени чрез специална форма на Cosmos.mail.ru. Антон Шкаплеров и Олег Артемиев, които се намират на борда на МКС, ще подберат най-интересните писма и ще запишат видеоотговори на Деня на космонавтиката.

Вицове

- Взехте ли си агне за Великден?
- Разбира се!
- Колко кила е?
- Не знам, женско е и не ще да се качи на кантара...

ИРЛ

БОГДАН МИТОВ, писател
ВАНЯ ГЕШЕВА, олимпийска шампионка по гребане в дисциплината каяк
ВАСИЛ МИХАЙЛОВ, актьор
ВЕСЕЛИН РАНКОВ, актьор
Проф. д-р ОГНЯН ХАДЖИЙСКИ, началник Клиника по изгаряне и пластична хирургия в УМБАЛСМ „Пирогов"
ПЕТЪР ДИНЧЕВ, главен редактор на сп. „Читалище", поет, публицист, член на СБП
РАЛИЦА КОВАЧЕВА-БЕЖАН, актриса, певица
РУМЯНА НЕЙКОВА, олимпийска и световна шампионка по гребане
Акад. ПЕТЪР ПОПИВАНОВ, математик

Навръх Възкресение Христово ще имаме още един повод за наздравици и радост, защото на 8 април е рожденият ден на

ЛИЛЯНА МОЛЛОВА

Новото старо попълнение в редиците на ДУМА допринася с отличните си познания в дизайнерските дълбини за стойностната визия на любимия ни вестник. Освен солидните професионални умения и фините човешки качества Лили впечатлява с търпението и способността сполучливо да жонглира с ангажиментите в работата и отдадеността към семейството. Затова й пожелаваме да е много здрава като яйце борец и завинаги да запази непоклатимия си дух, приветливия характер и младежката визия.

От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

6

Велики петък. Успение на св. Методий Славянобългарски

www.duma.bg

СРЕЩИ

КРИСТИНА МИТКОВА е родена на 19 август 1998 г. в град София. Завършила е в Националната професионална гимназия по полиграфия и фотография, специалност фотография. В момента е студентка първи курс, специалност журналистика в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Обича да се занимава с всякакъв вид изкуство. Работи в Националния музикален театър "Стефан Македонски" като разпоредител и от време на време като фотограф на свободна практика.

КРИСТИНА МИТКОВА:

Мечтата ми е да бъда журналист и фотограф

Изкуството е това, което ме влече още от най-ранна детска възраст, споделя стажантката във вестник „Дума"

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

□ *Криси, ти си студентка по журналистика. Как се насочи към тази професия? Какво ти харесва в нея?*

- Журналистиката е начин да изразиш себе си да покажеш кой си. Насочих се към нея, защото много ми харесва като професия, тъй като ти дава множество възможности за развитие и контакти с хора. А аз съм на мнение, че всеки човек трябва да се стреми към самоусъвършенстване. Също така съм завършила фотография и мисля, че двете професии, слети заедно, се допълват страхотно.

□ *В каква медия би искала да работиш?*

- На този въпрос мога да отговоря на по-късен етап поради липса на опит. Засега съм се докосвала само до процесите в печатната журналистика, но макар и за толкова кратко, съм впечатлена.

□ *В каква журналистическа област са твоите интереси?*

- Определено е културата. Изкуството е нещото, което ме влече още от най-ранна детска възраст. Независимо под каква форма, било то живопис, кино, танци, фотография... Като малка съм танцувала, ходила съм на уроци по рисуване, занимавам се основно с фотография, работя в Музикалния театър "Стефан Македонски".

□ *Как мислиш, какви качества трябва да притежава истинският журналист?*

- Трябва да умее да изразява себе си, да е обективен, лоялен и най-вече да обича това, което прави и да го прави с желание. Така се постига много.

□ *Стажант си във в."Дума". Как избра нашия вестник?*

- Избрах го поради голямото внимание, което се обръща на културата. Разнообразието от културни тематики е доста обширно. Малко такива медии останаха. Също така ми направи впечатление, че се отнася изцяло към качествената журналистика. Няма ги "жълтините".

□ *Какво мислиш за журналистиката в България? В класацията за миналата година нашата страна е класирана на 109 място по свободата на словото и на последно място в Европейския съюз...*

- Потресаващ факт... Мисля, че журналистиката в България е изключително субективна. Действително са малко местата, на които можеш да си позволиш свобода на словото, без да те санкционират.

□ *Много млади хора избират реализация в чужбина? Оправдаваш ли ги?*

- Оправдавам ги напълно. Както казах, трябва да се стремим към реализация. А не всеки човек вижда своята в България. Причините са един куп. Но в крайна сметка сами избираме къде да градим бъдещето си.

□ *България или Терминал 2? Как стои лично за теб този въпрос и кое мотивира твоя избор?*

- Засега България. Но някой ден бих опитала от живота зад граница, в някоя по-развита страна. Просто искам да натрупам повече опит и да опозная нови култури.

□ *Как изглежда България в очите на един млад човек?*

- Различно за този, който е пътувал в чужбина, и за този, който не е. България определено има своите минуси, но има и плюсове. Действително стандартът на живот тук е доста нисък. Но стига да искаш, възможности за реализация има, трябва само малко мотивация. А и кой друг народ може да се похвали с толкова красива държава и толкова необятна природа?

□ *Ти си и фотограф. Това просто хоби ли е или професия за теб?*

- Предимно хоби, което понякога се превръща и в професия. Надявам се някой ден да започна да се занимавам и по-професионално.

□ *Фотограф или журналист? Или фотограф журналист?*

- Предимно фотограф, но и потенциален журналист...а някой ден и двете, но дотогава има да изям много хляб още.

□ *Какво обичаш да снимаш? Кое те вдъхновява? И имаш ли любима снимка?*

- Аз се вдъхновявам от почти всичко, стига да съм в настроение. Дори мога да се вдъхновя при вида на съвсем случаен човек, когото съм видяла в метрото. Нямам любим жанр фотография, харесвам ги всички. Идеите изникват постоянно. Много ме зарежда слънчевото време, сякаш ми дава енергия. Любима снимка нямам. Аз самата съм много критична към себе си.

□ *Ако можеше да се опишеш с няколко думи, то ти си...*

- Целеустремена, страшен инат и самокритик, уравновесена и понякога дори прекалено позитивна и добра с хората. Не харесвам еднообразието, трябва ми динамика.

□ *Какво цениш най-много в хората?*

- Искреността и доброто сърце - това ценя най-много. Отношението също е много важно. Не харесвам мързеливи хора.

□ *Имаш ли предпочитана книга?*

- Не, аз обичам постоянно да се разнообразявам и да чета различни по жанр книги.

□ *Какво правиш в свободното си време, имаш ли хоби?*

- За съжаление, напоследък ми остава все по-малко свободно време. Много обичам да пътувам. Това ми е най-любимото нещо. Също така излизам с приятели, чета, ходя на фитнес и снимам. Като цяло не обичам да седя затворена вкъщи и гледам през всяка свободна минута да излизам навън. Особено когато времето го позволява.

□ *Любимата ти мисъл?*

- "Изкуството трябва да бъде почувствано емоционално, ако се налага да се обяснява, то вече не е изкуство." - това са думи на Реноар.

И още една мисъл, не се сещам на кого беше: "Пътуването е единственото нещо, за което даваш пари, но те прави по-богат."

Кой друг народ може да се похвали с толкова красива държава и толкова необятна природа?

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

"Олтарът на нациите"

Яйца възкръсват като шедьоври, или немислими символи на Великден

Някои произведения са доказателство за безграничността на човешката фантазия

Наближава една от най-важните религиозни християнски дати - Великден. Невъзможно е да си го представим без красивите боядисани и писани яйца. Според древни предания тази традиция се зародила много отдавна - когато Мария Магдалена съобщила на император Тиберий, че Исус Христос се е освободил от оковите на смъртта и е възкръснал, той не й повярвал: "Това е толкова невъзможно, колкото и твоето бяло яйце да стане червено!" Едва изрекъл тези думи обаче, видял с очите си чудото, надминаващо и най-смелите надежди и въображение.

Освен че наистина се превърнаха в незаменим символ, великденските яйца са и препратка към силата на вярата и безграничността на човешката фантазия. Боядисването им е трепетно чакан ритуал и от децата, и от възрастните. Но яйцето като олицетворение на началото на нов живот също така вдъхновява някои хора да прекрачат прага на вековните традиции и да "възкресят" белтъка и жълтъка за необичайни на пръв поглед мисии.

В Словения живее Франк Гром - единственият човек в света, който украсява главния символ на Възкресение Христово не с традиционни бои, а пробивайки дупчици в черупката. Най-впечатляващото яйце разрушава из основи стереотипите за границите на човешките възможности с немислимите 24 000 миниатюрни отвора. При подходяща светлина този крехък шедьовър изглежда невероятно.

Столицата на Великобритания пък може да се похвали с великденско произведение, съчетаващо вкуса към лукса и едно от любимите лакомства на милиони хора по света. Става дума за огромно шоколадово яйце, украсено със стотици диаманти по половин карат всеки. Освен че е наслада за окото, сладката ювелирна скулптура е създадена със специалната мисия да бъде продадена на благотворителен търг с начална цена 50 000 лири.

Една от жителките на Киев - Оксана Мац, е авторка на уникална мозайка, подредена с писани великденски яйца във вид на изображение на лика на Дева Мария. За целта художничката използва 15 000 дървени заготовки, украсени в традиционния за Украйна стил. По-късно възниква идеята за "Олтарът на нациите" - уникален арт обект от 380 000 яйца, в чието създаване участват автори от различни страни по света.

Стипе Билетич от Босна също има повод да се гордее с произведенията си. Всяка година на Възкресение Христово той представя пред взискателната публика направените от него яйца, които се различават от всички останали с това, че върху всяко има подкова.

Всъщност най-известните великденски яйца в света са от серията на един от най-прочутите бижутери на всички времена, чиято майка е датчанка, а бащата е естонец от емигрирал хугенотски род. Карл Фаберже създава произведенията си от 1885 до 1917 г. Общо колекцията съдържа 71 експоната, като 52 от тях са изработени специално за царската династия. Първото яйце е поръчано за изработка по повод Възкресение Христово като изненада за съпругата на император Александър III. Когато получава подаръка, Мария Фьодоровна вижда обикновено яйце, макар и направено от бяло

"Кокошчица" на Фаберже

злато. Но това е само привидно. Яйцето с дължина 64 мм и широчина 35 мм се отваря, подобно на матрьошка, и вътре има жълтък - също златен, в който е скрита кокошка с рубинени очи, съдържаща в утробата си миниатюрно копие на императорската корона, направено от скъпоценни камъни и диаманти, както и малък рубин, носен впоследствие от императрицата на верижка на врата й. Авторът на ювелирната творба, наречена "Кокошчица", е майсторът Ерик Колин от компанията "Фаберже".

Един от жителите на германското градче Заалфелд се прочува като най-големия колекционер на великденски яйца - има над 7000 броя, като всички са ръчно боядисани от него самия. За да сподели увлечението си и на красотата им да се порадват колкото може повече негови близки, приятели и дори непознати, той решил да закачи на дърво събраните експонати. Любопитно е, че за целта са му били необходими почти две седмици, но уникалната пъстра изложба на открито не е оставила никого равнодушен.

В румънския град Сучава местните жители украсиха централния площад с великденска скулптура. Яйцето е високо цели 7,25 метра и тежи 1,8 тона.

Още един подобен паметник впечатлява с размерите си в Канада. Любопитното в случая е, че монументът е издигнат в чест на конната полиция в страната. Според замисъла на авторите му той символизира живота, късмета и сигурността. 10-метровото яйце всъщност е огромна мозайка от самолетни отломки, съдържаща 524 звезди и 1108 равностранни триъгълника. Произведението впечатлява още с 3512 външни плоскости и 177 вътрешни траверси, а общият брой на детайлите на композицията е 6978.

Паметникът на конната полиция в Канада

Необичайно яйце привлича вниманието навръх Великден в още един германски град - Дрезден. То е специално най-вече с размера си: височината му е 7 метра и е включено в Книгата с рекордите на Гинес. А превръщането му в произведение на изкуството се дължи на прочутия в страната художник Иоан Хоглер. Интересно е също, че цяла колекция тематични яйца, украсени с еротични изображения, може да се разгледа в историческия музей на Дорфкемниц - комуна, разположена в района на Средна Саксония.

Яйце, покрито с бляскав жълто-розов емайл и обсипано с диаманти, бе продадено през 2007 г. за $13,4 млн. От бижуто на всеки кръгъл час се показва фигурка на златно петле, инкрустирано със скъпоценни камъни, което четири пъти кима с главата си. Този шедьовър на ювелирното изкуство е направен в работилницата на Фаберже за семейството на руски монарси и е купен на търг от френския аристократ барон Едуард де Ротшилд за сватбен подарък.

Най-голямото търсене на великденския символ пък е регистрирано в Парка за развлечения "Cypress Garden", разположен в американския щат Флорида. За честванията на Възкресение Христово през 2007 г. там скриват в тревата 501 000 яйца, за намирането на които се състезават 9753 деца и родители.

Дървото на яйцата

А преди няколко години аржентински сладкари решават да направят за Великден най-тежкото лакомство. За създаването на яйцето с височина 8,5 метра, широчина 5 метра и маса от 4 тона почти две седмици се трудят 27 души. Но най-впечатляващ е фактът, че след като произведението бе позиционирано на главния градски площад в столицата на страната и от "Гинес" регистрираха постижението, вкусният шедьовър бе разчупен на парчета с помощта на кран и всички желаещи имаха възможността да го опитат напълно безплатно.

Вкусни и светли да са дните ни не само когато се прекланяме пред чудото на Възкресението!

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

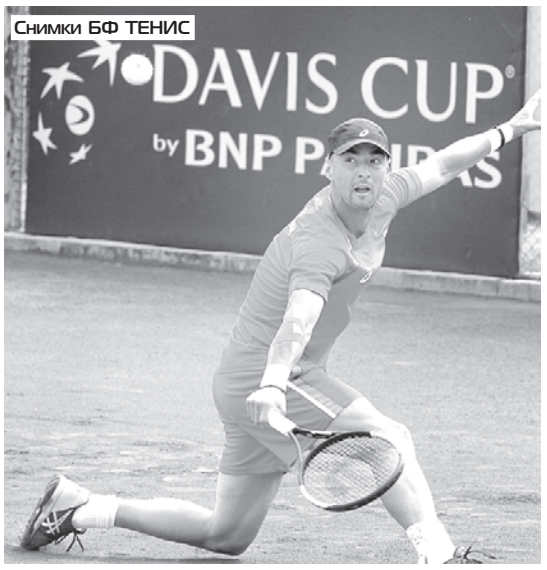
www.duma.bg

Тенисистите дадоха 7 гейма на Исландия

Българите играят с Македония днес в Пловдив

Снимки БФ ТЕНИС

Димитър Кузманов (на снимката вляво) и Александър Лазов дадоха само по 2 гейма на съперниците си от Исландия в мача от III дивизия за Купа "Дейвис" в Пловдив

Българските тенисисти дадоха само 7 гейма на съперниците си от Исландия по пътя към втората победа в група А на Дивизия III за Купа "Дейвис" в Пловдив. На червените кортове на ТК „Локомотив" край нефункциониращия от десетилетия стадион "Пловдив" (бивш "Девети септември") Александър Лазов даде блестящ старт на националите ни и разгроми с 6:1, 6:1 Егил Сигурдсон само за 59 минути.

Девет минути повече бяха необходими на пловдивчанина Димитър Кузманов да съкруши със същия резултат Антон Магнусон и да гарантира втората отборна победа на нашите.

Двамата исландци, както и албанците в първия мач в сряда, нямат изобщо точки за световната ранглиста.

На двойки в среща без значение Кузманов и Васил Младенов победиха с 6:2, 6:1 Сигурдсон и Биркир Гунарсон.

Днес в решаващ мач за първото място в групата избраниците на капитана Тодор Енев ще срещнат Македония в пряк сблъсък за участие на финала в събота от 11.00 ч., осигуряващ промоция в Дивизия II. Другият участник в по-горната дивизия ще излъчат 8-те отбора на турнира в Улцин, Черна гора.

Щангистите горди с 3-те евромедала

Владимир НИКОЛОВ

Старши треньорът на националния отбор по вдигане на тежести Иван Иванов даде висока оценка на тримата медалисти от 98-ото европейско първенство, което завърши в село Изворани край Букурещ. На него Стилян Гроздев (62 кг) и Георги Шиков (105) спечелиха сребърни отличия, а Даниела Пандова (48) заслужи бронз при дебюта си при жените.

От общо 11 състезатели други петима се класираха от четвърто до осмо място и само трима не успяха да бъдат сред първите 8 в своите категории.

„Доволен съм от представянето на повечето състезатели. Някои можеха да постигнат и по-добри резултати, но по различни причини не успяха. Не съм съгласен с мнението на някои специалисти, че първенството в Букурещ е било по-слабо от миналата година – справка с резултатите на медалистите от миналогодишния шампионат опровергава това становище. През месец юни ще станат ясни критериите за спечелване на олимпийски квоти за Токио 2020 и кои ще бъдат олимпийските категории. Сега ни предстои европейско първенство за кадети, на което се надявам да спечелим квоти за Младежката олимпиада в Буенос Айрес през октомври", отбеляза Иван Иванов, олимпийски шампион от Барселона 1992.

"Не очаквах да спечеля медал, тъй като предварителните заявки на моите съперници бяха доста по-високи от моите. Затова съм доволна от своето представяне и съм амбицирана да тренирам още по-усилено за следващите големи състезания", заяви Даниела Пандова.

Снимка БГНЕС

Камила Паркър-Боулс, Херцогиня на Корнуол, награждава квартета на Австралия Анет Едмондсън, Ейми Кюър, Ашли Анкудиноф и Александра Манли, спечелил титлата в отборното преследване на 4000 м в колоезденето на писта от XXI Игри на общността на колодрума "Анна Миърс" в Бризбън

Дилиан Уайт бяга от мач с Кобрата

Дилиан Уайт се дърпа да се бие с Кубрат Пулев. Елиминационният мач, който да определи претендента на Антъни Джошуа за световната му титла, вече бе обявен от IBF, но роденият в Ямайка британец се е насочил към пояса на WBC, който се държи от американеца Дионтей Уайлдър.

"Сложили сме всичките си яйца в една кошница и сме заложили на мач с Уайлдър за титлата в WBC. Оттам обаче не бързат да направят Дилиан задължителен претендент за пояса на Уайлдър. WBC може да наложат изиграването на претендентски мач и това да усложни още повече ситуацията", коментира пред ESPN мениджърът на Уайт и на Джошуа Еди Хърн.

"Опцията за мач с Пулев е добра и това е мач, който бихме искали да проведем. Но Уайт преследва титлата на Уайлдър, а това има шанс да не се материализира като възможност. Още не съм сигурен какво искат да направят първо самият Дилиан и щабът му. Но знам едно, ако си задължителен претендент на IBF, рано или късно ще получиш шанс да се биеш за световната титла срещу някого. Ще видим какво ще стане", добави Хърн.

Така все още мачът между Кобрата и Уайт не може да се брои за сигурен, макар вече да се прокрадват очаквания двамата да се изправят един срещу друг през юни. Развръзката трябва да дойде възможно най-скоро и двамата да започнат подготовката си, ако все пак има мач.

Пулев вече прие да участва в този сблъсък, който има вероятност да се проведе и в София. "Надяваме се, че Дилиан ще приеме това предизвикателство, както го направихме ние", заяви пред "Скай Спортс" един от промоутърите на Кобрата Нисе Зауерланд. Немецът пръв обяви, че срещата ще е у нас или във Великобритания. Така ако този сблъсък се състои, то победителят от него ще срещне Джошуа за пояса на IBF. Британецът обаче също иска да срещне Уайлдър, за да обедини всички титли.

ДВАМА БОКСЬОРИ ЩЕ СЕ БИЯТ ДНЕС В СВЕТОВНИТЕ СЕРИИ

Двама български национали ще излязат на ринга за своите отбори в Световните боксови серии (WSB) на AIBA довечера. На Разпети петък Радослав Панталеев (91 кг) ще се бие за английския тим British Lionhearts срещу Никица Радонич в мача с Croatian Knights в Загреб. През февруари Панталеев спечели златния медал в категорията си на 69-ия турнир "Странджа", а след това записа и убедителна победа над двукратния световен шампион Клементе Русо (Ит) в Ливърпул в WSB.

Пак в категория до 91 кг за френския тим Fighting Roosters ще боксира Кристиян Димитров срещу Italia Thunder на ринга в Париж и негов съперник ще бъде италианецът Лука Д'Ортенци.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.30 Ботев Пд - Левски
17.00 Лудогорец - ЦСКА-Сф
19.30 Верея - Берое
21.45 Сент Етиен - ПСЖ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Кардиф - Уулвърхемптън
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Ханover - Вердер
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
8.45 Китай Оупън
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка на Баския (V eman)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КЪРЛИНГ
18.30 СП в Лас Вегас

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Евертън - Ливърпул
17.00 Стоук - Тотнъм
19.30 Ман Сити - Ман Юнайтед
ПО РИНГ
16.00 Беневенто - Ювентус
19.00 Рома - Фиорентина
21.45 Сампдория - Дженоа
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Аугсбург - Байерн М
19.30 Хамбургер - Шалке
21.45 Ню Йорк - Хюстън
по Мтел спорт 2
16.30 Зенит - Краснодар
ПО СПОРТ+
21.45 Барселона - Леганес
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
18.00 Гран при на Бахрейн (квалификация)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
7.45 Китай Оупън
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Обиколка на Баския (VI eman)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КЪРЛИНГ
23.30 СП в Лас Вегас
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
БОКС
22.40 Тервел Пулев - Ласло Пензеш

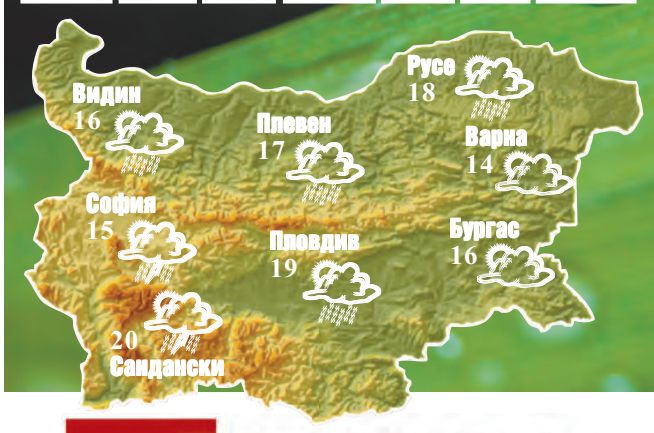
В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
22.00 Марсилия - Монпелие
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
16.15 Арсенал - Саутхемптън
18.30 Челси - Уест Хем
ПО ДИЕМА СПОРТ
16.00 Наполи - Киево
21.45 Милан - Сасуоло
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Борусия Д - Щутгарт
19.00 Айнтрахт - Хофенхайм
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
14.35 Гуанджоу Евергранде - *ШАНДУН ЛУНЪН*
по Спорт+
17.15 Реал М - Атлетико М
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
18.10 Гран при на Бахрейн
ПО БНТ HD
МОТОКРОС
15.05 и 18.05 Гран при на Трентино
по Евроспорт 1
Лека атлетика
9.00 Маратон на Париж
КОЛОЕЗДЕНЕ
12.00 Париж - Рубе
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
21.00 Гран при на Аржентина
по Спорт+
Тенис
20.00 Турнир в Чарлстън (жени, финал)

В ПОНЕДЕЛНИК

ПО НОВА СПОРТ
17.30 Етър - Дунав
по Диема спорт
20.00 Септември - Локо Пд
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.15 Лайпциг - Байер Л
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
19.30 ЦСКА М - Динамо М
ПО Ф+
ТЕНИС
13.00 Турнир в Маракеш (мъже)

ВРЕМЕТО

През следващото денонощие облачността ще е значителна и на много места в Западна и Централна България ще превали и прегърми. Почти без валежи ще е в Източна България. Ще духа до умерен вятър от север. Минималните температури ще са между 6 и 11°, дневните ще се понижат и максималните ще са предимно между 15 и 20°. В планините ще бъде предимно облачно и с валежи от дъжд, над около 1700 метра - от сняг. Ще духа умерен и силен вятър от изток-североизток. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 9°, на 2000 метра - около 4°. По Черноморието облачността ще е разкъсана - средна и висока. Ще духа до умерен североизточен вятър. Ще духа слаб до умерен югоизточен вятър, който по-късно след обяд ще се ориентира от североизток. Максималните температури ще са 10-14°. Температурата на морската вода е 8-10°. Вълнението на морето ще е около 2 бала.

Изгледи за

7
максимални
15°/20°

8
максимални
16°/20°

В събота и неделя вятърът навсякъде ще се ориентира от изток-североизток и ще се усили. Облачността ще е променлива. Първия ден на места в Южна България ще превали краткотраен дъжд с гръмотевици. Втория ден вероятността за валежи е малка. Преобладаващите максимални температури ще бъдат между 15 и 20°, а минималните – между 4 и 9°.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гарделиева - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220
КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239
ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245
ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**
НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:55 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура Културен блок
10:30 Зелената линейка Здравно риалити
11:30 Магията на българския иконостас документален филм /България, 2001г./
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра/п/
13:30 Обзор „Лига Европа“
14:00 Малки истории предаване на социална тематика
15:00 Специализирано предаване за хора с увреден слух
15:15 Бакстър тв филм
15:40 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
15:55 Битие играле филм /копродукция, 1994г./
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ кулинарно предаване с водещ Ути Бъчваров
18:00 Надгробное ридание
18:15 Екзархията - българското сърце в Истанбул документален филм /България, 2018г./
19:00 Стани богат тв игра
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:30 Иисус двусериен играле филм /копродукция, 1999г./
22:00 Нощни птици Вечерно токшоу с водеща Искра Ангелова
23:00 Торта от сняг играле филм /копродукция, 2006г./
00:55 Денят започва с Култура /п/
02:10 Битие играле филм /п/
03:50 Туристически маршрути
04:20 Иисус двусериен играле филм
05:50 Момичето и змеят детски тв филм /България, 1980г./, в ролите: Иван Цветарски, Георги Стоянов, Георги Кишкилов и др.

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Бургас и морето“ - концерт (2017)
14:30 „Истински истории“
15:30 „Ужасно силно и адски близо„ - драма (САЩ, 2012), режисьор Стивън Долдри, актьори Джефри Райт, Сандра Бълок, Том Ханкс, Джон Гудман, Вайола Дейвис, Джони Йънг Бош, Джеймс Гандолфини, Макс фон Сюдо...
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спорт тото
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 60
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 2, еп. 91
21:00 Премиера: „Столичани в повече“ - сериал, с.12, еп.6
22:00 „Комиците и приятели“ - комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Менталист: Крадецът на мисли“- сериал, с.6, еп. 3
01:00 „Шест сестри“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Стъклен дом“- сериал, с.1, еп.36
05:30 „Лице в лице“ /п./- публицистично предаване

NOVA

07:00 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Синът Божи“ - с уч. на Диого Мордаго, Себастиан Кнап, Дарвин Шоу, Грег Хикс, Ейдриън Шилър, Рома Дауни и др.
15:20 „Кучешки живот“ (премиера) - с уч. на Денис Куейд, Брадли Купър, Брит Робъртсън, Джош Гад, Логън Милър, Джон Ортиз, Пеги Липтън и др.
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Критична точка“ (премиера) - сериен филм, 5 сезон
21:00 „Полицаите от края на града“ (премиера) - комедиен сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 „Кучешки живот“ - с уч. на Денис Куейд, Брадли Купър, Брит Робъртсън, Джош Гад, Логън Милър, Джон Ортиз, Пеги Липтън и др. /п/
01:30 „Аз обичам България“ - забавно предаване на NOVA /п/
03:10 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:40 „Синът Божи“ - с уч. на Диого Мордаго, Себастиан Кнап, Дарвин Шоу, Грег Хикс, Ейдриън Шилър, Рома Дауни и др /п/

БНТ 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 „Най-добър от всички!“
23:00 „Вечерният Ургант“
23:50 За юбилея на Станислава Любшина. „Пет вечери“
01:35 Премиера. Филм „Ярослав. Преди хиляда години“
03:20 Филм „Любимата жена на механик Гаврилов“
04:40 Филм „Полустанок“
06:00 Новини

ОВЕН

Денят ще донесе на Овните нови проблеми, които трябва да решат заедно с любимите или индивидуално.

21 март - 20 април

РАК

Търсите победа в няколко аспекта и по различни начини. Не си губете времето за ремонти.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес в отношенията с любимия ви очаква нещо непонятно и неподлежащо на логиката.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

За вас това няма да е най-лекият и приятен ден, защото ви очакват недоразумения и неловки ситуации.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес очаквайте промени. Ще ви сполетят нови грижи и ангажименти, а любимите ще ви споделят тайни.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес ще се наложи да престъпите и принципи заради блага на любимия човек, но няма да е лесно.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Очаква ви успешен ден, но ще трябва да лавирате. Все пак оставете важните решения за утре.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Доверявайте се предимно на интуицията и чувствата си, дори и да са в разрез с околните.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес си поставяте разни цели и ще можете да се занимавате с няколко неща едновременно.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Сутринта ще сте нервни от неясни ситуации, помислете и за своето финансово състояние.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Сутринта може да подхванете надеждни инициативи или да организирате успешни срещи.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Семейните работи може да са затрудняващи, но вие смело се намесвате в решаването им.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 6 АПРИЛ 2018

Кметицата на Каварна пожела 3:0 за ЦСКА-Сф

„Червените" на лагер край морето преди мача в Разград

Футболисти, треньори и директори на ЦСКА-София предизвикаха еуфория в Каварна, обявиха от клуба. Тимът е на лагер в Албена преди важното гостуване в Разград и по покана на кмета на Каварна г-жа Нина Ставрева, която е голям привърженик на "червените", част от играчите и щаба посетиха морския град.

Георги Велинов, Ивайло Иванов, Кирил Динчев, Божидар Чорбаджийски, Кирил Десподов и Едвин Джеси бяха посрещнати от кметицата в общината и й подариха юбилейна фланелка на ЦСКА. Тя пък поднесе на легендарния вратар Георги Велинов икона на Свети Георги и пожела ЦСКА да победи Лудогорец с 3:0.

Пред общината фенове на ЦСКА очакваха своите любимци, за да се снимат с тях и да им пожелаят успех преди дербито, което е решително за титлата.

Армейците посетиха и Целодневна детска градина "Здравец", където раздадоха на децата топки и календари с автографи на футболистите.

Снимка CSKA.BG

Представителите на ЦСКА-Сф зарадваха футболните таланти в града като поиграха с тях и им дадоха ценни съвети за пътя, по който са поели към големия спорт. Децата също не пропуснаха да си направят снимки с любимците си.

Произведено в България

Надзиратели на статуквото

Иван ЧЕНЧЕВ

Покрай какво ли не в Територията, напоследък се опитват да ни развълнуват и с новото издание на „Стани богат". Обаче хората отдавна са записани вкупом в „Стани беден". И играят ли, играят. При това без жокери. Затова вече свикнаха да не се кахърят, че Григор Димитров пак отказа да играе за България. Пък и сега драмата при него е дали ще изкара празниците с гаджето Никол. И без него България побеждава на тенис. Ти да видиш. Никол, стой си, където и да си!

В същото време Красимир Балъков ще открива изложба на папагали във Велико Търново. Добре, че е там, та пернатите да изпъкнат, щото в София определено ще са в сянката на властимащите. Последните сега са по-пъстри и кресливи от всякога! Окъкаха се до уши, а отдавна няма кой да им чисти златните клетки. Така де, у нас няма хигиенистка, която да смогне на такова количество метене. Пък и чистачките взеха да гонят по улиците избягали затворници. Ето на това му се вика отряд за бързо реагиране по нашенски. Останалото са надзиратели на статуквото. Това вече преминава границите дори на паралелната държава. Предлагам на въоръжение вместо метли, да дадат на хигиенистките поне по един електрошок. Ще има и възпитателен ефект. А си хвърлиш фаса на улицата, а леля Пена ти е пуснала тока! След като и Гинка може...

В Шотландия щели да отварят общ магазин на изконните футболни противници Селтик и Глазгоу Рейнджърс. Католици и протестанти. Алоооу, копирате, гайдарите, бре! Не ми казвайте, че сте се „сетили" тия дни. Я елате на шопинг по ориенталските базари в Татковината, та да видите как ЦСКА и Левски отдавна отиват на едно място като оборот - в чантичката тип „банан" на кръста на продавачката. А оттам до НАП пътят е дълъг. Но това е друга тема.

Наскоро видях една снимка, на която канадска хокеистка кърми бебето си в съблекалнята на полувремето с обяснението, че така прави едновременно двете неща, за които се чувства най-отговорна в живота си - да бъде родител и да си върши работата. Няма лошо, разбира се, но се замислих, че вчера една новоизлюпена депутатка се закле в Народното събрание цели... 6 (шест) месеца, след като бе обявена за избрана от ЦИК! Закъснението се дължало на факта, че родила, пишат колегите. Дано всички бг майки имат възможност да правят такъв избор. Всеки си знае дереджето. Но как бих обяснил това на канадката например, съвсем не знам. Но знам, че трябва да обърнем внимание на изложбата на папагалите. Някои са царствени, пък макар и не от „Врана"...

Тенгариня: От ЦСКА бяха незаконни към мен

Бернардо Тенгариня е сред седемте играчи, заради които профсъюзът на професионалните футболисти (FIFPro) поиска от УЕФА да спре ЦСКА-София за евротурнирите. Според бившия играч на "Армията" са се отнесли незаконно с него и той няма да се откаже и ще продължи да си търси парите, полагащи му се по договор. Португалецът претендира за около 200 000 евро, а дължимата сума към всички надхвърля 1 млн. евро.

За "червените" Тенгариня изигра едва 6 шампионатни срещи.

"Когато отидох в ЦСКА, подписах за 3 години. За целия си престой там получих само заплата и половина. Изкарах 6 месеца в България и после се прибрах в Португалия", разказва Тенгариня пред португалското издание Mais Futebol. "Клубът поиска да си намаля заплатата и след като не се съгласих, скъсаха договора ми. Това беше абсолютно незаконно, затова си потърсих правата", добави Тенгариня пред изданието, което допълнително разяснява ситуацията около казуса с полузащитника и останалите двама негови сънародници и с всичките 7 играчи, които имат да получават пари от "червените".

"Този клуб дължи 200 000 евро на Тенгариня, но не само на него. Заради тези дългове, а и много други, отборът започна да ползва лиценза на друг клуб, за да играе в елита. Но въпреки това FIFPro е категоричен, че той не трябва да участва в евротурнирите, ако не покрие задълженията към бившите си футболисти", анализират португалците.

Тенгариня вече прекрати кариерата си, след като през октомври беше диагностициран с лимфом на Ходжкин. "Дълго време поддържах контакт с адвокатите си и FIFPro, но никой от тях не ми сподели какво мога да очаквам, докато не ми се обадиха в сряда да ми кажат какво са предприели. Как ще действат оттук-нататък, нямам идея", призна той.

ЦСКА 1948 с рекорден успех над Марек

ЦСКА и Марек имат 70-годишно съперничество. В мач от Югозападната В група наследниците на автентичния ЦСКА сразиха тима от Дупница със 7:0. Успехът представлява нов рекорд. Това е най-голямата победа в историята на двубоите, изкована с голове на Евгени Зюмбулев (12), Кирил Котев (41), Йоан Маринов (52), хеттрик на Антон Гущеров (60, 71 и 85) и с попадение на Цветелин Цаковски (61). Досега най-голямата победа за ЦСКА беше с резултат 6:1, постигнат на 3 октомври 1971 г. на „Българска армия". Тогава головете бележат Петър Жеков (12 и 80), Божил Колев (18), Тотко Дремсизов (22), Аспарух Никодимов (43) и Георги Денев (61). В този мач капитанът на ЦСКА Димитър Пенев играе срещу брат си Младен, който носи екипа на Марек и е баща на Любослав Пенев.

За първенството на страната ("А" и "В" група) Марек и ЦСКА са изиграли вече 60 мача, като армейците имат 43 победи срещу само 6 за дупничани, а 11 срещи са завършили наравно. Головата разлика е 134:36 за ЦСКА.

Първият сблъсък между съперниците е в Републиканската футболна дивизия и е игран в Дупница на 21 ноември 1948 г. Печелят го "червените" с 1:0 с гол на Димитър Миланов – Пижо (30).

Славният Марек, победил в историята си Байерн М и Абърдийн на Алекс Фъргюсън, пък записва най-голяма победа срещу ЦСКА на "Армията". Гостите печелят с 3:1 на 30 октомври 1976 г."

Снимка БГНЕС

Крилото на Балкан ДиВон Уошингтън ще бъде капитан на червения отбор на TOYOTA, а най-обичаният от феновете баскетболист за 2017 г. Константин Коев от Спартак Пл ще бъде капитан на зеления отбор на CREDIHELP в 15-ото издание на 100% Power Мача на звездите, който ще се състои 22 април в Арена "Ботевград"

НАД 1,1 МЛН. ЕВРО ЗАЛОЗИ ЗА БГ ДЕРБИТО

Големите букмейкъри в Европа са приели залози за над 1,1 млн. евро за победа на Лудогорец срещу ЦСКА-София в дербито на XXVIII (II плейофен) кръг в Първа лига.

Парите са заложени при среден коефициент 2.08 за успех на "орлите" и този знак е на 24-то място по заложени суми вчера.

Букмейкърите приемат залози и за още 2 български мача.

Залози над 706 000 евро са приети за победа на Витоша Бистрица над Пирин вчера, като средният коефициент е 3.8. Евентуалният успех ще е първи за тима от Бистрица в Пълва лига този сезон. Равенството в мача е на 41-во място, със залози от над 363 000 евро.

За победа на Славия над Черно море са заложени над 350 000 евро.

Снимка БГНЕС

Бившият селекционер на Бразилия и Португалия Фелипе Сколари (вдясно) разговаря с новия селекционер на Белгия - испанеца Роберто Мартинес по време на I международен футболен форум в Билбао

www.duma.bg

В Каварна пожелаха ЦСКА-Сф да бие с 3:0 Лудогорец

Стр. 39

Фенове на Ливърпул обстрелват автобуса на Манчестър Сити с бутилки и димки преди навлизането му на стадион "Анфийлд", където любимците им победиха с 3:0 "гражданите" в първия 1/4-финал в Шампионската лига

Ливърпул разби Ман Сити с 3:0

Това е само първото полувреме, скромно заяви мениджърът на „червените"

РЕЗУЛТАТИ

1/4-ФИНАЛИ, ПЪРВИ МАЧОВЕ

Ливърпул - Манчестър Сити 3:0 1:0 Салах (12) 2:0 Окслейд-Чембърлейн (21) 3:0 Мане (30); **Барселона - Рома 4:1** 1:0 Де Роси (38-авт.) 2:0 Манолас (55-авт.) 3:0 Пике (59) 3:1 Джеко (80) 4:1 Суарес (87); Реваншите са във вторник. От вторник: Ювентус - Реал М 0:3; Севиля - Байерн М 1:2.

Ливърпул буквално отказа Манчестър Сити от място в топ 4 на Шампионската лига. Нахъсаните момчета на ексцентричния Юрген Клоп спечелиха първия 1/4-финал с класическото 3:0, като вкараха головете си още в първия половин час. На митичния "Анфийлд" точни бяха Мохамед Салах (12), Алекс Окслейд-Чембърлейн (21) и Садио Мане (30). Именно египтянинът поведе "червените" към важния успех, както прави през целия сезон. Той асистира и за попадението на сенегалеца Мане, като му върна жеста за откриващия гол.

Така клубът от града на Бийтълс докосва първи 1/2-финал в турнира от 10 години. Още по-впечатляващо беше, че "гражданите" не успяха да отправят точен удар за цял мач. Съставът на Пеп Гуардиола за първи път изглеждаше изгубен и без ясна идея как да превземе вратата на съперника. Представянето им бе учудващо, защото още утре Сити може да стане предсрочно шампион в Англия, ако победи гостуващия градски съперник Юнайтед.

Реваншът е във вторник, а под въпрос е участието на Салах, който този сезон има в турнира 8 гола и 2 асистенции, докато във Висшата лига е с 29 попадения и 9 голови паса в 31 мача.

"Резултатът е неочакван, но знаем, че има да играем още футбол в реванша. Те не създадоха много положения, но и ние не играхме много футбол. Сега е само полувремето и 3:0 е добър резултат. Първата част бяхме брилянтни. Така трябва да изглежда футболът. Ако искаме да гледаме подобни мачове в Премиър лийг, трябва да се помисли за промяна на програмата. Мачът с Евертън (утре от 14.30 ч.) трябва да бъде нещо хубаво, а не да ни създава проблеми. Сега трябва да мисля как да попълня състава за един от най-важните ни мачове за сезона. В същото време, ако не пусна най-добрите 11 на терена, всички знаят какво ще се случи", заяви Клоп.

Типично по английски не мина и без скандали. Страстите се нажежиха още преди началото на двубоя. Феновете на 5-кратния европрвенец посрещнаха "на нож" автобуса на гостите. Той бе замерян с камъни, ракети, димки и бирени кенчета, а едно от страничните му стъкла бе счупено.

"Работехме усилено и с двата клуба, за да предотвратим подобни инциденти, и е изключително срамно поведението на една шепа хора. Ще направим всичко възможно да ги изправим пред правосъдието", споделиха от полицията в Ливърпул, която вече започна разследване. Пострадали футболисти и обикновени фенове при този брутален инцидент няма. Леко ранени са двама полицаи, затова виновниците ще бъдат съдени за нанасяне на телесни повреди и футболно хулиганство.

"Имам голяма вяра в моя отбор. Момчетата показаха много хубави неща през сезона. Резултатът е тежък, не можем да го отречем. Но има още 90 минути и ще направим всичко възможно да направим обрат. Няма да е никак лесно, защото ще срещнем голям отбор, но ще опитаме. В началото започнахме добре и виждах характер. На "Анфийлд" винаги е трудно, но до 2:0 бяхме в мача. Допуснахме грешка при първия гол, а вторият падна след фантастичен удар на Окслейд-Чембърлейн. Знаехме, че ще ни е трудно. Второто полувреме реагирахме добре, но не успяхме да създадем много положения, защото съперникът се бранеше дълбоко в своето поле. Нуждаехме се от един гол, но не успяхме да го отбележим", призна Гуардиола.

"Никога не знаеш какво може да стане. Това е футболът. Вярвам в моя отбор и в начина ни на игра. Ако искаме да продължим, трябва да направим нещо специално. Предстоят още 90 минути, което е доста време. Ясно е, че в момента Ливърпул е фаворит", закани се най-добрият играч на Сити този сезон Кевин де Бройне (Бел).

Мениджърът на Ливърпул Юрген Клоп прегръща героя в мача Мохамез Салах, отбелязал гол и подал за друг при победата на тима с 3:0 над Манчестър Сити

Аржентинецът Лионел Меси получи плакет, отбелязващ 100-те му гола в Шампионската лига, преди 1/4-финалния мач с Рома, спечелен от Барселона с 4:1

МЕСИ НЕ ВКАРА, 2 АВТОГОЛА ДОБЛИЖИХА БАРСА ДО ТОП 4

Снимки БГНЕС

Лионел Меси този път не успя да се разпише, но Барселона уверено гледа към заключителната фаза на Шампионската лига след успех с 4:1 над Рома. В първия 1/4-финал на "Камп Ноу" каталунците разкъсаха "вълците" и във вторник им предстои протоколен реванш на "Олимпико".

"Блаугранас" обаче поведоха след два злощастни автогола на Даниеле де Роси (38) и Костас Манолас (55). За разгрома се разписаха още Жерар Пике (59) и Луис Суарес (87). Почетно за Рома вкара Един Джеко (80). Гостите проплакаха от съдията Дани Маккели. Босненецът Джеко дори скочи на холандеца, който пропуснал да свири дузпа за гостите през първото полувреме.

"Опитахме да притесним Барселона с висока преса. Трудно е да преглътнем този резултат, тъй като сами си вкарахме 2 гола. Дузпата обаче можеше да промени хода на мача. Съдията трябваше да покаже повече самочувствие и да я отсъди. Трябва да имаш достатъчно смелост, за да дадеш дузпа срещу Барселона на "Камп Ноу". Знаем, че те са по-добрият отбор", заяви Джеко.

"Барселона е силен отбор, който не се нуждае от допълнителна помощ. Те получиха помощ от нас, но и от рефера. Показахме добра игра, но допуснахме някои сериозни грешки. Искаше ми се да видя повече баланс в играта ни, защото в сблъсък, който продължава 180 минути, бе важно да бъдем близо до съперника. Резултатът е твърде неприятен с оглед на представянето ни и класата на противника", заяви треньорът на Рома Еузебио ди Франческо.

"Все още нищо не е решено. Марк-Андре тер Щеген трябваше да прави няколко блестящи спасявания. Рома също имаше възможности. Смятам, че мачът бе доста равностоен", заяви наставникът на Барса Ернесто Валверде.